

PORIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2020

ISBN 978-952-7020-60-9

Sisällysluettelo

1.	Toimintakertomus	
1.1	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	1
1.1.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	4
1.1.4	Olellaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	6
1.1.5	Kaupungin henkilöstö	6
1.1.6	Ympäristöasiat	7
1.1.7	Muut ei-taloudelliset asiat	8
1.1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	8
1.1.9	Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat asiat	9
1.2	Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	11
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.3.2	Toiminnan rahoitus	18
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	19
1.5	Kokonaistulot ja –menot	22
1.6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
1.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	23
1.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	23
1.6.3	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	33
1.6.4	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	35
1.7	Tilikauden tuloksen käsittely	39
2.	Talousarvion toteutuminen	
2.1	Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen	40
	Porin kaupungin yhteiset palvelulupaukset	40
	Tarkastustoimi	43
	Kaupunginvaltuusto	43
	Kaupunginhallitus	43
	Energian välitys	44
	Porin pelastustoiminnan kustannukset	44
	Muut toimialoille kohdistamattomat käyttötalouserät	44
	Konsernipalvelut	45
	Perusturva	46
	Sivistystoimiala	50
	Elinvoima- ja ympäristötoimiala	56
	Tekninen toimiala	62
	Satakunnan Pelastuslaitos	65
	Liikelaitosten tavoitteiden toteutuminen	67
2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	71
2.3	Investointien toteutuminen	74
2.4	Rahoitusosan toteutuminen	78
3.	Tilinpäätöslaskelmat	
	Porin kaupungin tuloslaskelma	79
	Porin kaupungin rahoituslaskelma	80
	Porin kaupungin tase	81
	Konsernilaskelmat	83
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot	87
4.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	87
4.3	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	88
4.4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	91
4.5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	93
4.6	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	95
4.7	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	102
5.	Eriytetyt tilinpäätökset	
5.1	Liikelaitosten tilinpäätökset	104
	Porin Palveluliikelaitos	104
	Porin Vesi	116
5.2	Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat	134
5.3	Muut eriytetyt laskelmat	137
6.	Allekirjoitukset ja merkinnät	

1. Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2020 tullaan muistamaan aina. Koronapandemian vaikutukset ovat olleet käsittämättömän laajat ja ne jatkuvat edelleen. Ne ovat vaikuttaneet väkisinkin myös kuntien toimintaan ja talouteen. Samaan aikaan, kun kaupunki on pyrkinyt toimimaan mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti sekä etsimään jatkuvasti uusia keinoja talouden tervehtyttämiseksi, se on joutunut monelta osin myös laittamaan taloudelliset näkökulmat täysin sivuun ja keskittymään siihen, miten palvelut järjestetään ja kuntalaisten terveys turvataan täysin poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Vuosi 2020 alkoi talouden näkökulmasta heikoista lähtökohdista. Takana oli vuoden 2019 28,9 miljoonaa euroa alijäämäinen tulos ja ennusteet kaupungin taloudesta heikkenivät koko ajan kevättä kohti mentäessä. Pahimmillaan tulosenuste oli noin 50 miljoonaa euroa alijäämäinen. Koronapandemia heijastui kaikkeen kaupungin toimintaan, mutta erityisesti verotuloarvioihin. Ennuste oli, että verotulot tulevat jäämään talousarviossa asetetusta tavoitteesta lähes 30 miljoonaa euroa. Samaan aikaan arvioitiin, että toimialoista perusturva tulisi tarvitsemaan lähes 13 miljoonaa euroa lisämäärärahaa.

Talouden sopeuttamiskeinona kaupunginhallitus asetti keväällä rekrytointikiellon ja sijaisten käyttöä rajoitettiin. Tällä tavoitellaan 250 henkilötyövuoden vähenemää toukokuuhun 2021 mennessä. Kaikki toimialat ovat sitoutuneet tavoitteen toteuttamiseen. Tätä seurataan kuukausittain ja sen vaikutukset näkyvät osittain jo vuoden 2020 odotettua paremmassa tuloksessa. Toimialojen tulokset olivatkin kautta linjan parempia, mitä ennusteet pitkin vuotta antoivat odottaa. Suurin vaikutus kaupungin tulokseen oli kuitenkin valtion mittavilla tukitoimenpiteillä. Ylimääräiset valtionosuudet kunnille ja sairaanhoitopiireille sekä yhteisöveron väliaikainen jako-osuuden muutos pelasti vuonna 2020 koko kuntatalouden. Jopa niin hyvin, että kuntasektorin tulos oli poikkeuksellisen hyvä. Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen, kun se vuonna 2019 oli 0,2 miljardia alijäämäinen.

Myös Porin osalta tilikauden tulokseen voidaan olla tyytyväisiä. 4,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen tulos on huomattavasti parempi kuin talousarviossa alun perin oli tavoiteltu. Talousarvion tulostavoite oli 8,4 miljoonan euron alijäämä. Koska vuosi 2020 oli kuitenkin kaikin puolin täysin normaalista poikkeava, ei tämän tuloksen varaan voida kaupungin lähitulevaisuutta laskea. Kaupungin talous vaatii edelleen huomattavia tervehtyttämistoimenpiteitä ja pitkäjänteistä jatkuvaa tehostamistyötä.

Aino-Maija Luukkonen
kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet	31.12.2020
Keskustan valtuustoryhmä	5
Kokoomuksen valtuustoryhmä (III vpj.)	13
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä (II vpj.)	2
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	7
Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä (pj.)	16
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä (I vpj.)	9
Vihreä valtuustoryhmä	5
Sininen valtuustoryhmä	1
Ikivihreiden valtuustoryhmä	1
Valtuutettuja yhteensä	59

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet	31.12.2020
Keskusta (II vpj.)	1
Kokoomus	2
Perussuomalaiset	2
SDP (pj.)	3
Vasemmistoliitto	2
Vihreät (I vpj.)	1
Jäseniä yhteensä	11

Hallinnollinen organisaatio

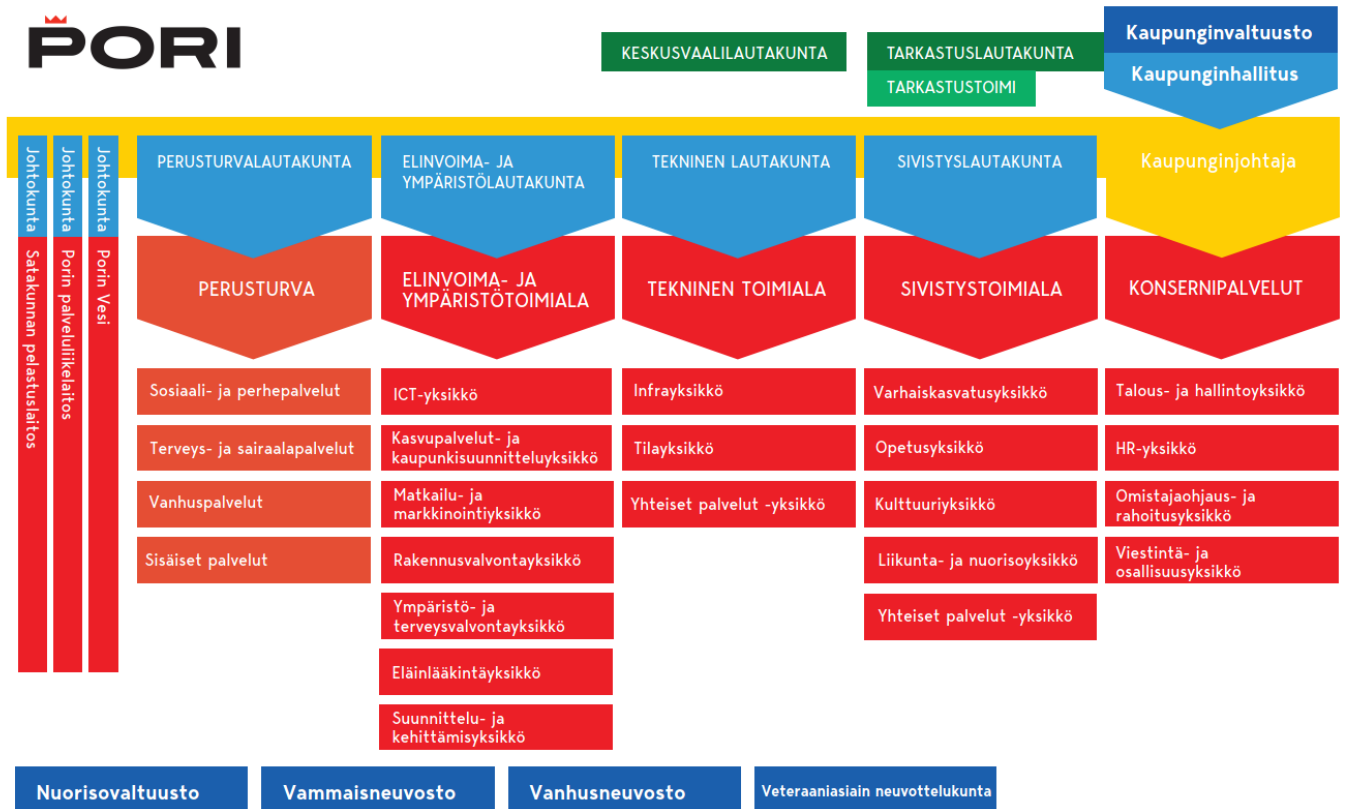
Kaupunginhallitus (30.3.2020 § 182) päätti hyväksyä konsernihallinnon uudistetun organisaatorakenteen sekä konsernihallinnon elinvoiman edistämisen tehtävien ja ympäristö- ja lupapalvelutoimialan yhdistämisen omaksi toimialaksi. Kaupunginvaltuusto (18.5.2020 § 64) päätti hyväksyä uudistukseen liittyvät hallintosäännön muutokset. Organisaatiomuutos astui voimaan 1.9.2020.

Konsernipalvelut on koostunut 1.9.2020 alkaen seuraavista yksiköistä ja toiminnoista:

- Talous- ja hallintoyksikkö,
- HR-yksikkö (henkilöstöasiat),
- Omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö (ml riskienhallinta),
- Viestintä- ja osallisuusyksikkö sekä
- kaupunginlakimies, yhteyspäällikkö, elinkeinopäällikkö ja virastomestari.

Konsernihallinnon elinvoiman edistäminen ja ympäristö- ja lupatoimiala yhdistyivät uudistuksessa yhdeksi toimialaksi. Uuden elinvoima- ja ympäristötoimialan alaisuuteen kuuluvat ympäristö- ja lupatoimiala sekä konsernihallinnon toiminnoista elinkeinopalvelut, kaupunkisuunnittelu, työllisyyden hoito, tietohallinto, kaupungin markkinointitoiminnot, Visit Porin toiminnot ja SuomiAreena. Ympäristö- ja lupapalveluiden toimialan yksikkörakennetta ei muutettu yhdistymisessä.

Kaupunginhallitus (11.5.2020 § 273) päätti hyväksyä teknisen toimialan yhteistoimintaneuvottelussa esitetyt henkilöstösiirrot: Porin Palveluliikelaitoksen kiinteistöhoito, sivistystoimialan liikunta- ja nuorisoyksikön liikuntapalvelutoimintayksikön liikuntapaikat-perusyksikkö ja kouluisännät sekä perusturvan kaksi kirvesmiestä siirrettiin tekniselle toimialalle 1.9.2020 alkaen.

PORIN KAUPUNKIORGANISAATIO 1.9.2020 ALKAEN

Tilivelvolliset johtavat viranhaltijat

Kaupunginjohtaja Aino-Maija Luukkonen, Elinvoima- ja ympäristötoimialan toimialajohtaja Lauri Kilku, Perusturvan toimialajohtaja Sanna Mustajoki-Kunnas, Sivistystoimialan toimialajohtaja Esa Kohtamäki, Teknisen toimialan toimialajohtaja Marko Kilpeläinen, Pelastusjohtaja Pekka Tähtinen, Palveluliikelaitoksen vs. johtaja Jani Sundell, Porin Vesi liikelaitoksen johtaja Ilkka Mikkola.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Maaillantalous painui poikkeuksellisen syvään taantumaa vuonna 2020. Globaalin bruttokansantuotteen ei arvioida palaavan koronapandemiaa edeltäneelle ennusteuralle lähivuosina. Maaillantalouden volyyymi romahti keväällä, mutta toipui jo syyskuussa alkuvuoden tasolle virustilanteen rauhoittuessa monessa maassa kesän aikana. Voimakkaat rajoitustoimet eri maissa vähensivät taloudellista aktiviteettia.

Euroalueen talous palautui voimakkaasti kolmannella neljänneksellä, mutta euroalueen bruttokansantuote on edelleen vuoden 2019 lopun tasoa matalammalla. Monessa Suomelle tärkeässä kauppakumppanimaassa koronavirus-tilanne vaikeutui syksyn aikana.

Suomen talous oli supistunut kaksi perättäistä vuosineljännestä vuoden 2019 lopulla jo ennen koronakriisiä ja vuonna 2020 BKT supistui 2,8 prosenttia. Viruksen myötä liikevaihto romahti erityisesti palvelualoilla. Talouskasvu on tulevina vuosina vahvasti yksityisen kulutuksen varassa. Epävarman talouskehityksen takia yritykset Suomessa ovat lykänneet ja peruuttaneet tuotannollisia investointeja. Myös rakentamisen heikko kehitys on painanut investointeja.

Suomen vienti väheni vuonna 2020 lähes 10 % markkinoiden supistuessa. Viennin kasvun odotetaan saavuttavan vientimarkkinoiden kasvutahdin vasta vuonna 2023. Tuonti kasvaa suunnilleen samaa vauhtia viennin kanssa. Nettovienti ei siis tue kasvua lähivuosina vaihtotaseen pysyessä alijäämäisenä (n. 0,5 % suhteessa bruttokansantuoteseen).

Työllisyysaste heikkeni vuonna 2020 prosenttiyksiköllä ja työmarkkinoiden toipumisen odotetaan olevan hidasta. Palkkojen odotetaan nousevan keskimäärin 2 prosentin vauhtia vuosittain ennustejakson 2023 loppuun asti. Kulutajaintojen nousuvauhti hidastui 0,4 prosenttiin.

Julkisen talouden rahoitusasema suhteessa bruttokansantuoteseen heikkeni lähes yhtä jyrkästi kuin finanssikriisin jälkeisessä taantumassa vuonna 2009. Alijäämää kasvattavat erityisesti verotulojen väheneminen, talouden tukitoimet, lisääntyneet työttömyysmenot ja hallitusohjelman menolisäykset. Paikallishallinnon rahoitusasema kuitenkin vahvistui väliaikaisesti vuonna 2020 johtuen valtion tukitoimenpiteistä.

Valtiovarainministeriö tiedotti 17.12.2020 talven 2020 taloudellisesta katsauksesta otsikolla ”Talous elpyy koronaepidemian määräämässä tahdissa”. Tämä lausahdus on tilinpäätöksen laatimishetkellä maaliskuussa 2021 edelleen ajankohtainen.

Lähde: Suomen Pankki, Euro & talous 6/2020 – Suomen talousennuste

Oman alueen taloudellinen kehitys

Porin seutu on alue- ja yhdyskuntarakenteeltaan kompakti alue. Puolen tunnin säteellä Porin keskustasta asuu n. 112000 asukasta, joista työkäisiä on yli puolet. Alueella on noin 7000 yritystä. Yksityisen sektorin osuus alueen työpaikoista on merkittävä. Elinkeinorakenne on monipuolinen, mikä parantaa alueen muutosjoustavuutta. Poriin on lisäksi keskittynyt runsaasti kaikkien koulutusasteiden koulutustarjontaa, millä on merkitystä tulevan kasvun ja kilpailukyvyyn sekä vetovoiman ja houkuttelevuuden kannalta.

Jokaisen alueen menestyminen perustuu kasvuun. Tärkeimmät kasvun osatekijät liittyvät yritysten kasvuun, yritysperustantaan, työssäkäyntialueen yrityskannan kasvuun, alueelle kohdistuviin investointeihin ja pääomaan, työpaikkakehitykseen, asukasluvun kehitykseen, tapahtuma- ja matkailukävijöiden määrään jne. Ilman kasvua ei ole mahdollista elinvoimaa kehittää.

Viime vuonna käynnistynyt koronapandemia toi tullessaan täysin uuden ajan, jota ei ollut osattu ennakoida. Porin seudun talous on viime vuosina talouden yleisistä epävarmuuksista (Brexit-suunnitelmat, kauppasota) huolimatta kehittänyt myönteisesti, mutta oli selvää, että pandemian taloudelliset vaikutukset tulevat nousemaan suuriksi ja näkymään seudun taloudessa. Erityisesti akuutteja kärsiviä toimialoja olivat ravintola- matkailu- ja tapahtumateollisuus, joita rasittivat erityisesti koronapandemian johdosta toteutetut rajoitustoimenpiteet. Kuitenkin alueemme elinkeinorakenteen monipuolisuuden ja vientipainotteisuuden ansiosta talousvaikutukset eivät ole olleet niin voimakasta kuin naapurimaakunnissa tai maassa keskimäärin.

Vientiteollisuutemme on selvinnyt koronapandemiasta toistaiseksi kohtuullisen hyvin. Maailmanlaajuinen epävarmuus esimerkiksi matkailussa voi heijastua myös Porin alueelle, kun yritysten investointihalukkuus vähenee ja toimitusketjujen kokonaisvaikutukset selviävät. Toisaalta pandemian voi uskoa lisäävän esimerkiksi logistiikan automaatio- ja tietotekniikan kysyntää, mikä heijastuu alueellemme myönteisesti. Lisäksi arvioidaan, että talouskasvussa palataan nopeasti pandemiaa edeltävälle tasolle, kunhan saavutetaan riittävä rokotuskattavuus. Satakunnassa tilanne näkyy mm. teknologiateollisuuden huomattavasti koko maata isompana kasvuna. Pk-yritysten suhdanneodotus vuodelle 2021 on sekin Satakunnassa positiivinen.

Työttömyys on Porissa kasvanut koronapandemiasta johtuen erityisesti lomautuksista johtuen, mutta monipuolisen elinkeinorakenteemme ansiosta naapurimaakuntia ja verrokkikaupunkeja hitaammin. Vuonna 2020 käynnistyyväksi suunniteltu työllisyyden kuntakokeilu siirtyi käynnistyyväksi maaliskuussa 2021. Kokeilulla uskotaan kohtauttamaan paremmin yritysten työvoimatarpeita ja työnhakijoita ja saada siten edistettyä yleistä kasvua, mikä puolestaan parantaa työvoiman kysyntää.

Myös tapahtumien ja matkailun osalta 2020 oli poikkeuksellinen. Koronatilanteen takia suurin osa perinteisistä Porin kesätapahtumista peruttiin. Vastapainoksi kotimaan vapaa-ajan matkailu nousi suureen suosioon. Porin kohteista Yyteri nousi ylivoimaiseksi ykköseksi. Matkailun lisääntyminen näkyi myös kaupungin majoituskapasiteetin käyttöasteessa, joka esimerkiksi heinäkuussa oli jopa parempi kuin vuotta aiemmin. Porin ja Yyterin suosio näkyi myös syksyllä, jolloin Porin matkailijaluvut jatkoivat kasvuaan, kun pääsuuntaus monissa kotimaan kohteissa oli laskeva. Toennäköisesti kotimaan matkailun kukoistuskausi jatkuu ainakin koronatilanteen ajan. Tuleviin matkailijatarpeisiin vastataan mm. Yyterin kasvuohjelmalla, joka valmistui 2020. Osana sitä kaupunki hankki omistukseensa Outokummun lomakylän, jonka jatkokehittäminen on tarkoitus tarjouskilpailun kautta antaa ulkopuoliselle toimijalle.

Seutumme ja koko maakunnan yhteisenä heikkoutena on negatiivinen väestökehitys, joka johtuu pääasiassa alhaisesta syntyvyydestä. Syntyvyydessä ja muuttotilastoissa on kuitenkin viime vuonna nähty orastavaa positiivista käännettä. Muuttotilastoissa osasyynä voi olla pandemian johdosta kasvanut paikkariippumattoman etätyön suosio.

Haasteenamme on edelleen työvoimapula, joka voi heikentää yritysten kasvumahdollisuuksia ja siten taloudellista yleiskuvaa. Tampereen yliopiston ja Satakunnan ammattikorkeakoulun muuntokoulutuksilla sekä kohdennetuilla rekrytointikampanjoilla on etsitty helpotusta tilanteeseen, mutta tarjonta ei vielä riittävästi kohtaa kysyntää. Rekrytointikampanjoita jatketaan yhteistyössä Lounais-Suomen alueen kuntien kanssa.

Titaanioksiditehdas Venator ilmoitti 2018 Porin-tehtaansa lopettamisesta vuoteen 2021 mennessä. Tämän hetken suunnitelmien mukaan tehtaan toiminta jatkuu kuitenkin vielä vuoteen 2024 saakka.

Positiivinen uutinen alueellemme saatiin joulukuussa 2020, kun australialainen Critical Metals Ltd. yhdessä Neometals Ltd:n kanssa julkisti päätöksensä rakentaa Porin Tahkoluotoon Euroopan ensimmäinen kierrätetyn vanadiinimetallin tuotantolaitos. Suunnitelman mukaan tuotanto käynnistyy viimeistään 2024 lopussa. Investoinnin arvo on n. 125 miljoonaa euroa ja suora tuotannon aikainen työllistävä vaikutus 80 htv. Lopullisen investointipäätöksen yritys tekee ympäristöluvitusten valmistuttua.

Porin ja Helsingin välinen lentoliikenteen kuormitus on kärsinyt huomattavasti koronapandemiasta. Kuitenkin säännöllinen lentoliikenne toimi kevättä lukuun ottamatta koko vuoden. Lentomatkestamisessa ja erityisesti liikematkustamisessa tultaneen näkemään koronapandemian aiheuttamia pitkävaikutteisia muutoksia, kun etänevottelumenetelmät on otettu laajasti käyttöön. Kuitenkin erityisesti myyntineuvottelujen ja asennustöiden toteuttaminen edellyttää usein matkustamista paikan päälle, mikä korostaa toimivan lentoyhteyden merkitystä alueemme vientipainotteiselle teollisuudelle. Säännöllinen lentoliikenne on välttämätön edellytys Porin lentokentän ja siihen välittömästi liittyvien

toimintojen eli Suomen Ilmailuopiston, Lounais-Suomen pelastusharjoitusalueen ja Länsirannikon Koulutus Oy Win-Novan lentokoneasentajakoulutuksen tulevaisuudelle johtuen näiden toimintojen vahvasta keskinäisriippuvuudesta. Porin kaupungin ja Satakuntaliiton yhteistyönä teetettiin kertomusvuonna Porin lentokenttäalueen kokonaisselvitys, jossa esitettyjä toimenpiteitä ollaan käynnistämässä maakunnallisena yhteistyönä.

Porin alueella on käynnissä ja suunnitteilla suuria infrainvestointihankkeita. 2020 valmistui Mäntyluodon ja Tahkoluodon rautateiden sähköistys. Lisäksi valtio päätti 2019 investoida Tampere-Pori -ratayhteyteen yhteensä 60 M€, joka kohdistuu sekä Pori-Mäntyluoto-radan perusparannukseen että Tampere-Pori-yhteyden turvallisuuden parantamiseen. Söörmarkun ja Noormarkun välinen kevyen liikenteen väylä valmistui 2020. Valtatie 2:n nelikaistaistamisen suunnittelu on käynnissä. Valtatie 2:n Ulvilan osuudella valmistui valtatie 2:n turvallisuutta parantava liittymäjärjestely. Eurajoen eritasoliittymän rakentaminen valtatie 8:lla alkaa 2021. Porin Satama Oy:n suunnitelmissa on kymmenien miljoonien investoinnit sekä Mäntyluodon että Tahkoluodon satamiin.

Alueen teollisuuden investoinnit ovat niin ikään merkittäviä. Critical Metalsin lisäksi BioEnergo Oy on investoimassa 150 miljoonaa euroa biokonversioitehtaaseen Kaanaankorpeen ja Luvata investoi kymmenillä miljoonilla uuteen tuotantoteknologiaansa Porissa. Boliden puolestaan parantaa tehokkuuttaan ja pienentää päästöjään n. 40 miljoonan euron investoinneilla Harjavaltaan ja Poriin. BASF:n akkumateriaalitehtaan rakennustyöt ovat käynnissä Harjavallassa. Suomen Hyötytuuli suunnittelee laajentavansa Porin edustan merituulipuistoa jopa 45 tuulivoimalalla. Oy M. Rauanheimo Ab on rakentanut Tahkoluotoon automatisoidun hiiliterminaalin transitoliikenteen tarpeisiin.

Porin kaupunkiseudun lähitulevaisuuden haasteet liittyvät edelleen kasvudynamiikan kiihdyttämiseen, sujuvien ja nopeiden liikenneyhteyksien kehittämiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen, alueen T&K-panostusten lisäämiseen, korkeakoulujen toimintaedellytysten turvaamiseen ja alueen vetovoiman lisäämiseen asukkaiden, yritysten ja investointien näkökulmasta. Koronapandemian aiheuttamat epävarmuustekijät vaikuttavat vielä ainakin vuoden ajan.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Koronaviruksen aiheuttama tilanne johti moniin toiminnallisiin ja taloudellisiin poikkeamiin. Useat kaupungin laitokset olivat suljettuna tai niiden käyttöä rajoitettiin. Taloudellisesti valtio tuki kuntia lisäämällä valtionosuuksia merkittävästi. Porin kaupungin valtionosuudet kasvoivat alkuperäisestä valtionosuuspäätöksestä n. 22,5 miljoonaa euroa. Lisäksi kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä. Tästä kaupunki hyötyi n. 4 miljoonaa euroa. Koronaviruksen taloudellisia vaikutuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa 1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Vuoden 2020 lopun henkilöstön kokonaismäärä on vähentynyt edeltävään vuoteen nähden. Porin kaupungin palveluksessa oli 31.12.2020 yhteensä 6248 henkilöä. Luku sisältää vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja oppisopimussuhteiset sekä sivuvirkaiset ja sivutoimiset. Vuoden 2020 henkilöstömäärä on vähentynyt vuoden aikana käyttöön otettujen rekrytointikiellon ja -rajoitteiden vuoksi. Rajoitukset ovat vaikuttaneet niin vakinaisten kuin määräaikaistenkin lukumäärään.

Vuonna 2020 henkilöstökulut olivat 275,5 M€ sisältäen palkat ja palkkiot, eläkemaksut ja muut henkilöstösivukulut (273,0 M€ vuonna 2019). Palkkamenot olivat 216,9 M€ (215,1 M€ vuonna 2019) ja palkkojen sivukulut 58,6 M€ (57,9 M€ vuonna 2019).

Terveysperusteiset poissaolot olivat 5,0 prosenttia vuosina 2018 ja 2019. Vuonna 2020 nämä poissaolot ovat kasvaneet 5,1 prosenttiin. Kasvu johtui erityisesti maaliskuussa, koronapandemian alkuvaiheessa, esimiehen myöntämien sairauspoissaolojen määrän kasvusta. Työnantajan ohjeen mukaan esimies myönsi poissaolon lievienkin hengitystieoireiden vuoksi. Toukokuusta alkaen terveysperusteiset poissaolot ovat olleet vuoden 2019 tasolla. Vuoden aikana vanhuuseläkkeelle jäi 142 henkilöä (146; 2019 ja 151; 2018) ja työkyvyttömyyseläkkeelle 32 henkilöä (23; 2019 ja 24; 2018). Henkilöstöä siirtyi myös erilaisille osa- tai määräaikaisille eläkkeille. Pääsääntöisesti suurimmat eläkkeelle siirtyneiden ryhmät kuuluivat puhtaus-, hoito- ja sivistysalan henkilöstöön.

	31.12.2018	31.12.2019	Muutos	31.12.2020	Muutos
	Henkilömäärä	Henkilömäärä	2018 – 2019	Henkilömäärä	2019 – 2020
Vakinaiset	5 029	5 048	19	5024	-24
Määräaikaiset	775	1 193	418	1110	-83
Työllistetyt	169	160	-9	107	-53
Oppisopimussuhteiset	12	10	-2	7	-3
Henkilöstö yhteensä	5 985	6 411	426	6248	-163

Henkilöstöraportissa esitetään tarkemmat tiedot henkilöstöä koskevien tunnuslukujen kehityksestä sekä sosiaalisista asioista kuten tasa-arvo, työolot, työntekijöiden kuuleminen, työterveys ja -turvallisuus, palkitseminen ja henkilöstöjohtaminen.

1.1.6 Ympäristöasiat

Porin vesi: Veden hankinta ja jakelu sekä viemäröinti ja jätevesien puhdistus

Veden hankinta ja jakelu sekä viemäröinti ja jätevesien puhdistus toimivat koko vuoden hyvin ilman suuria häiriöitä. Vesijohtoja ja viemäreitä peruskorjattiin edellistä vuotta vähemmän, koska huomattava osa investointimäärärahasta käytettiin Ahlaisten-Peittoon johtotöihin. Vesijohtoa saneerattiin 6,3 km, jätevesiviemäriä 0,1 km ja hulevesiviemäriä 2,0 km. Verkostopituuteen suhteutetut uusiutumisasijat vesijohtojen osalta oli 142 vuotta, viemärien osalta 486 vuotta ja kaikki yhdistettynä 227 vuotta.

Verkostojen kunto ja toimivuus on vuosi vuodelta parantunut. Vuotovesiprosentit lisääntyivät hieman vesijohtoverkossa ja kohtalaisen paljon viemäriverkossa johtuen sateisesta vuodesta. Ne olivat vastaavasti 13,4 % ja 38,8 %. Vesijohtovuotojen määrä oli vain 25, joka on pienin määrä yli 50 vuoteen.

Luotsinmäeltä Peittoon kautta Ahlasiin vuonna 2019 aloitettu yhdysvesijohtojen ja –viemärien rakentaminen jatkui koko vuoden. Projektin valmistuessa keväällä 2021 Ahlaisten vanhan jätevedenpuhdistamon toiminta voidaan lopettaa ja alueen jätevedet aletaan johtaa Luotsinmäelle. Samalla Ahlaisten pohjavedenottamolle saadaan varavesi.

Luotsinmäen jätevedenpuhdistamon tulopumppaamo ja osa pääviemäriä saneerattiin alkuvuonna 2020. Työn ajaksi sakokaivolietteen vastaanotto oli tilapäisesti ohjattu Pihlavan pumppaamolle.

Puhdistamolietteen käsittelyä ja loppusijoitusta koskeva 15-vuotinen palvelusopimuskausi alkoi maaliskuussa 2018. Kemiran 10-vuotinen palvelussopimuskausi päättyi, ja uutena palveluntuottajana aloitti Envor Pori Oy. Se rakentaa Luotsinmäen jätevedenpuhdistamon läheisyyteen biokaasulaitoksen, hoitaa syntyvän puhdistamolietteen käsittelyn ja toimittaa lopputuotteen hyötykäyttöön. Laitoksen rakentaminen alkoi kesällä 2020, ja laitos valmistuu vuonna 2021. Lietteet on sopimusehtojen mukaisesti toimitettu sopimuskauden alusta alkaen Envorin olemassa oleville laitoksille.

Vuosien kuluessa Harjakankaan tekopohjavesilaitokselta Tyvijärveen kasautuneen lieteaineksen poistoon saatiin vesilain mukainen lupa vuonna 2019. Ruoppaus suoritetaan lupaehtojen mukaisesti syksyllä 2021.

Lukkarisannan varavesilaitokselle asennettiin aurinkolämmityspaneelit vuonna 2020.

Tulvasuojelu ja hulevesien hallinnan kehittäminen

Tulvasuojelussa vuoden 2020 aikana jatkettiin töitä Tikkulan padon parissa. Jotta Tikkulan pato saadaan kokonaisuudessaan valmiiksi, on asuntomessualueelta alavirtaan olevan osuuden rannan stabiliteetti tarkasteltava ja patosuunnitelmat laadittava. Suunnittelutyö on aloitettu vuoden 2020 aikana ja se valmistuu vuoden 2021 alkupuolella. Kun Tikkulan pato on kokonaisuudessaan saatu valmiiksi, padot suojaavat Porin satamien kannalta elintärkeää satamarataa, valtateiden risteysaluetta, lähialueen liikelaitoksia sekä asuntomessualueita.

Lisäksi vuoden 2019 määräaikaistarkastuksen patojen vaaitusmittauksissa huomattiin patojen painuneen Aittaluodon ja Konepajanrannan alueella. Näille alueille tehtiin patojen korotustöitä kesän ja syksyn aikana. Huvilajuovan ruoppaus toteutettiin syksyllä 2020.

Vuoden 2019 alussa käynnistynyt NOAH- hanke on edennyt suunnitellusti ja hankkeessa on suunnitelmien mukaan kehitetty hulevesien hallintaa Porissa. Hankkeen pääasiallisena tarkoituksena on saada aikaan mallinnustyökalu maankäytön suunnittelun avuksi.

Porin kaupungin alueella on sulfaattimaita, jotka vaikuttavat alueiden rakennettavuuteen ja voivat aiheuttaa vesistön pilaantumista. Tekninen toimiala lähti syksyllä 2020 mukaan hankkeeseen, jossa laaditaan happamien sulfaattimaiden kansallinen ohje. Osallistumalla hankkeeseen kaupunki pääsee vaikuttamaan ohjeen sisältöön ja varmistamaan, että Porin kaltaiset olosuhteet otetaan huomioon ohjeen laatimisessa.

Ilmastomuutoksen vaikutusten lisääntyessä on tärkeää lisätä luonnonmukaisten hulevesien hallinnan keinoja hulevesitulvien välttämiseksi ja hulevesien laadun parantamiseksi. Erityisesti näihin asioihin kiinnitetään huomiota Porin kaupungin hulevesiohjelmassa, jota laadittiin hulevesityöryhmän toimesta vuoden 2020 aikana. Hulevesiohjelma pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2021 aikana.

Porin Linjojen joukkoliikenne

Porin Linjojen vuoden 2020 kaikki oman liikenteen kilometrisuoritteet on ajettu täysin uusiutuvalla polttoaineella. Vuoden 2019 lopulla Porin Linjat Oy liittyi Satakunnan Ilmastokumppanuusohjelmaan, jossa määriteltiin niitä käytännön toimenpiteitä, joilla päästään HINKU-tavoitteisiin (uusiutuvan polttoaineen käyttö, kaluston uusinestoinneissa ympäristötehokkaimman teknologian käyttö, kaluston sijoittelun optimointi siten että isommat suoritteet ajetaan puhtaalla kalustolla sekä toimitilojen asteittaiset energiatehokkaat saneeraukset).

Hinku

Kaupunki on mukana hiilineutraali kunta –verkostossa. Tavoitteena on vähentää päästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Tiekartan HINKU –tavoitteita konkretisoitiin käytännön toimenpiteiksi. Käytännön toimet vaativat panostuksia ja yhteistyötä kaikilta toimialoilta. Myös yritysten ja asukkaiden sitoutumista tarvitaan päästövähenemän saavuttamiseksi.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kaupunginhallitus on vuonna 2017 hyväksynyt Kuntaliiton valmisteleman ohjeen vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista noudatettavaksi Porin kaupungin organisaatiossa. Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on ilmoitettu avoimessa tietoverkossa kuntalain edellyttämällä tavalla. Lisäksi kaupunki on edistänyt päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä julkaisemalla toimialojen ja liikelaitosten ostolaskutiedot avoimena datana kaikkien saataville.

Kaupunginhallituksen hyväksymien hankintaohjeiden mukaan hankinnat suoritetaan taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti huomioiden seuraavat asiat:

- **tasapuolisuus ja syrjimättömyys** ehdokkaiden ja tarjoajien kesken hankinnan eri vaiheissa
- **kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen** eli olemassa olevien kilpailuttamismahdollisuuksien käyttäminen
- **avoimuus ja läpinäkyvyys** eli tiedottaminen hankinnoista riittävän laajasti
- **suhteellisuus** hankinnoissa ja hankintamenettelyissä eli vaatimusten suhteuttaminen tavoiteltavaan päämäärään
- **ympäristövaikutukset**, jotka liittyvät tuotteiden ja palvelujen koko elinkaaren aikaisiin vaikutuksiin sekä energiatehokkuuteen, ja erityistä huomiota kiinnitetään tuotteiden kuljetusketjujen pituuteen ja hiilijalanjälkeen
- **sosiaali- ja työolainsäädäntöön liittyvät vaatimukset**, kuten työllisyysmahdollisuuksien luomiseen, palveluiden tai tavaroiden saavutettavuuteen ja esteettömään käyttöön sekä eettiseen kauppaan.

Hankintaohjeeseen on erikseen kirjattu myös seuraavat velvoitteet:

- EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa käytetään ESPD-lomaketta (yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja) tarjoajan alustavana näyttönä siitä, että poissulkemisperusteet eivät rasita ehdokasta tai tarjoajaa sekä siitä, että ehdokas tai tarjoaja täyttää hankintayksikön asettamat soveltuvuusvaatimukset sekä pyydetään valitulta tarjoajalta, rikostaustan tarkastamiseksi, otteet rikosrekisteristä ennen hankintasopimuksen tekemistä
- kaikkien hankintojen osalta ohjeistetaan, että kaupunki ei allekirjoita hankintasopimuksia ennen kuin tilaaja-vastuulain mukaiset luotettavat selvitykset on saatu tilaajalta ja että poikkeuksellisen alhaisia hintoja koskee hankintalain mukainen selvitysvelvollisuus.

Lisäksi tarjouspyyntöihin ja hankintaohjeisiin kirjataan kartelliehto: Palveluntuottaja vahvistaa palvelusopimuksen allekirjoituksella, ettei se ole tarjouskilpailun aikana tai sopimuksen laatimishetkellä syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) tätä hankintaa koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2020 oli erittäin poikkeuksellinen vuosi kuntatalouden kannalta. Johtuen lähinnä valtion tukitoimenpiteistä kuntasektorille, kuntien tilinpäätökset antavat helposti väärän kuvan taloustilanteesta. Näin on myös Porin osalta. Tilinpäätöksen yhteydessä on laadittu tuloslaskelma, josta koronatilanteen taloudellisia vaikutuksia on oikaistu pois. Tämä osoittaa hyvin, että kaupungin taloudellisessa tilanteessa ei ole varsinaisesti tapahtunut viime vuosina esitettyihin arvioihin verrattuna juurikaan muutosta. Verorahoituksen taso on riittämätön kattamaan toimintamenot ja talous on alijäämäinen.

Vuoden 2021 talousarvion laadinnan yhteydessä asetettiin koko kaupungin osalta tavoite, vähentää henkilöstöä 250 henkilötyövuotta vuoden 2021 toukokuun loppuun mennessä. Tämän tavoitteen toteutuminen on ensiarvoisen tärkeää. Se ei tule yksistään riittämään kaupungin taloustilanteen korjaamiseen, mutta mikäli samaa linjaa toimintamenojen hillitsemisessä pystytään jatkamaan ja myös verotulokehitys noudattaa vähintään viimeisimpiä kuntaliiton julkaisemia ennusteita, kaupungin talouskehitys kääntyy positiiviselle kasvu-uralle seuraavien vuosien aikana.

Kaupunginvaltuusto päätti nostaa Porin kunnallisveroprosenttia 0,75 prosenttiyksikköä vuonna 2021. Tästäkin huolimatta talous kääntyy voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan ylijäämäiseksi vasta vuonna 2023. Suunnitelmaan liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä. Yleinen talouskehitys ja siihen liittyvät ennusteet ovat epävarmoja. Koronatilanne on tilinpäätöksen laadintahetkellä Suomessa huono. Vaikka rokotukset ovat hyvässä vauhdissa, tartuntamäärät ovat kasvaneet ennätyslukemiin ja kovempia rajoitustoimenpiteitä joudutaan ottamaan jatkuvasti käyttöön. Tällä kaikella on myös huomattavat taloudelliset vaikutukset. On hyvin vaikea arvioida, minkälaisia paikallisia,

valtakunnallisia ja globaaleja talousvaikutuksia koronatilanteesta jää ja miten pitkäksi aikaa, kun tilanne jossain vaiheessa helpottaa.

Toinen merkittävä asia koko julkisen talouden ja erityisesti kuntatalouden kannalta lähitulevaisuudessa on sote-uudistuksen toteutuminen. Tilinpäätöksen laadintahetkellä lainsäädännön valmisteluajataulun tavoite on, että uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannpanoa koskeva laki tulisi voimaan 1.7.2021. Hyvinvointialueiden toimintaa valmistelevat väliaikaiset valmistelutoimielimet aloittaisivat työnsä 1.9.2021 ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyisi hyvinvointialueille 1.1.2023. Toistaiseksi kaupungin taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu uudistuksen vaikutuksia. Tämänhetkisten arvioiden mukaan uudistuksella ei pitäisi olla merkittäviä suoria vaikutuksia kaupungin talouteen. FCG:n kaupunkikohtaisten arvioiden mukaan uudistuksella on lievästi positiivinen vaikutus. Koska sote-menoihin sisältyy kuitenkin suuri nousupaine ja niiden kehitys ei myöskään koskaan ole ollut kovin vakaata, voidaan ajatella, että uudistuksen jälkeen kaupungin talouskehitys olisi ainakin vakaampaa ja sopeutus-paineet myöskin maltillisempia. Mikäli kaupungin talous on uudistuksen käynnistytessä selkeästi alijäämäinen, uudistus ei tilannetta muuta ylijäämäiseksi. Sen sijaan talouden sopeuttamismahdollisuudet ovat kapeammat.

Vuoden 2021 talousarvion yhteydessä otettiin kaupungin yhdentoista eniten kustannuksia tuottavan prosessin osalta käyttöön uusi suunnittelumalli. Niiden kehitystä suunnitellaan ottaen huomioon arviot palvelutarpeen kehityksestä seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tavoitteena on niiden osalta jatkuvasti tehostaa toimintaa ja tätä kautta saada aikaan huomattavia positiivisia taloudellisia vaikutuksia. Kaupunginvaltuusto asettaa talousarvion yhteydessä näille vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet, joilla kehitystä tuetaan. Onnistuminen näiden osalta on keskeistä kaupungin tulevaisuuden kannalta. Perusturvan osalta tämä työ tukee myös suoraan tulevien hyvinvointialueiden tulevaisuutta.

Tulojen osalta merkittävin tekijä yleisen talouskehityksen ohella on kaupungin oma väestökehitys. Porin väestöennuste on hitaasti laskeva. Laskua tapahtuu erityisesti alle työikäisissä ja työikäisissä. Väestön väheneminen syö osan verotulojen luonnollisesta kasvusta. Jos työikäisten määrän vähenemistä onnistutaan hidastamaan, tai jopa kääntämään kasvuun, niin tällä on iso merkitys verotulotulojen kasvulle. Jos kymmenen vuoden tarkastelujaksolla ennustettu noin 0,5 prosentin lasku saadaan käännettyä 0,5 prosentin kasvuun, tuo se kaupungille noin 25 miljoonaa euroa lisää tuloja vuodessa. Tämän vuoksi panostukset elinvoimatekijöihin ja onnistuminen väestökehityksen kääntämisessä on ensiarvoisen tärkeää kaupungin tulevaisuuden kannalta.

1.1.9 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat asiat

Kulunut vuosi oli monella tavalla poikkeuksellinen. Kaupunkiorganisaatiossa todistettiin koronapandemian myötä isoa toimintaympäristön muutosta maaliskuusta 2020 lähtien, jolloin kuun puolivälistä lähtien käytännössä iso osa työntekijöistä siirtyi etätöihin. Kertaheitolla etätöistä tuli vallitseva työmuoto ja itsensä johtamisesta tärkeä osa omaa työtä. Etätöiden riskeinä on tunnistettu toiminnan ohjaukseen liittyviä haasteita. Etätöihin liittyviä kysymyksiä on paljon ja suunnitelmallisen etätöyskentelyn ja tavoitteiden suhteen on kehitettävää. Kevään aikana kaupungin tiloja jouduttiin koronan takia sulkemaan ja sen myötä henkilöstön muutosjoustavuus kevään 2020 poikkeusoloissa oli merkittävää. Uudelleen sijoittamisen myötä uusiin tehtäviin hypättiin rohkeasti, venyttiin ja lähdettiin edelleen kehittämään asioita, vaikka tilanne ja siitä johtuva tehtävä oli monelle uusi. Yhteisöllisyyden ylläpitäminen koettiin haasteelliseksi. Kaupunkiorganisaation merkittävimpien riskien yhteen vetäminen pohjaa toimialojen riskienhallintatyöryhmien selontekoihin.

Perusturvassa henkinen kuormitus, kiire ja koronapandemia tunnistettiin merkittäviksi riskeiksi. Koronapandemia aiheutti lisäksi mm. vastaanottojen resursoinnin haasteita, asiakasmäärien kasvua sekä kiireettömien töiden siirtymistä.

Sivistystoimialalla merkittävänä riskinä ovat koronapandemian lisäksi henkilöstöressurssien vähentyminen ja työn kuormittavuuden lisääntyminen, jotka henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen. Tartuntatautiriski voi aiheuttaa sen, että sivistystoimialan toimintaa ei pystytä toteuttamaan normaalisti pandemian tai epidemian takia.

Teknisellä toimialalla tunnistettiin merkittävänä riskinä sisäilmariskit. Riskinä on myös sähköjakelun vikaantuminen ja lämmönjakelun häiriö, koska kaupungilla on sähkökäyttöpaikkoja noin tuhat. Samaan riskiin liittyy sähkökeskuk-sien ja valaisimien palovaara. Samoin Kokemäenjoen mahdollinen tulviminen on merkittävä riski.

Uuden elinvoima- ja ympäristölupatoimialan merkittävimmät riskit liittyvät tietojärjestelmiin ja tietoturvaan. Ohjelmistot ja käyttäjät voivat aiheuttaa tietovuotoja tai tietoturvaan. Ohjelmistojen toimimattomuus voi aiheuttaa katkoja työntekoon. Vääränlainen käyttö vie työaikaa.

Palveluliikelaitoksen merkittävimmät riskit liittyvät tietoliikenteen toimivuuteen mm. ateriapuolen tuotannonohjausjärjestelmän toimivuuteen. Mahdollinen sähköjakelun häiriö muodostaa myös merkittävän riskin. Palovammojen ennalta ehkäisyyn tulee kiinnittää huomiota.

Porin Veden mukaan vesihuollossa ovat merkittävimmät riskit. Samoin putkirikot ja viemäritulvat voivat aiheuttaa taloudellisia menetyksiä.

Satakunnan pelastuslaitoksen riskinä on viesti- ja hälytysjärjestelmän toimimattomuus. Pahin tilanne syntyisi, jos yhteydet eivät toimisi viranomaisverkon tai hätäkeskuksen järjestelmien vikaantuessa.

Konsernin rahoitusriskejä, joita ovat korkoriski, likviditeettiriski ja luottoriski, hallitaan kaupunginvaltuuston hyväksymien hallintosäännön, konsernihallinnon toimintasäännön, konserniohjeen sekä kaupungin ja konserniyhtiöiden sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Kaupungin riskienhallintaa toteutetaan hajauttamalla lainat toteuttamishetken markkinatilanteen mukaan ja jo olemassa oleva lainasalkku huomioon ottaen, ottamalla kantaa lainan korkope- rustaan, erääntymisajankohtaan sekä muuttamalla lainasalkkujen korkojakaumaa johdannaissopimusten avulla. Korkoriskin hallitsemiseksi kaupunki on tehnyt korkojohdannaissopimuksia, joista merkittävin osa muuttaa vaihtuvia kor- koja kiinteiksi koroiksi. Johdannaissopimuksia on laadittu vain suojaustarkoituksessa.

Korkoriskien hallinnalla pyritään pienentämään kaupungin korkomenojen vaihtelua ja parantamaan niiden ennustet- tavuutta. Mikään sopimuksista ei toteutuessaan kasvata kaupungin korkovirtariskiä eli lisää korkokuluja tilanteessa jossa markkinakorot nousevat. 31.12.2020 lainasalkun keskikorko oli 0,708 % (viimeiset 12 kk ja mukaan lukien suojaukset) sekä avoinna olevien johdannaisten nimellismäärä suhteessa avoinna olevaan lainasaldoon oli n. 32,57%. Noin 15,21 prosenttia kaupungin lainoista on alle vuoden horisontilla alttiina lyhyiden markkinakorkojen vaihtelulle.

Tilinpäätöshetkellä ei rahavaroihin, sijoituksiin eikä johdannaissopimukseen liity vastapuolen luottoriskiä. Samoin saa- misiin liittyviä merkittäviä luottotappioriskejä ei ole tiedossa. Lisäksi kaupunki on taannut huomattavilla summilla lä- hinnä konserniyhteisöjen lainoja. Näihinkään liittyviä merkittäviä luottotappioriskejä ei ole tunnistettu. Likviditeettire- servinä ovat rahat ja pankkisaamiset, konsernitiilin luottolimiitit sekä muut luottolimiitit, kuten kuntatodistusohjelmat.

1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimielimien ja viranhaltijoiden sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät tehtävät on määritelty kaupungin hallintosäännön 10 luvussa seuraavasti:

81 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti,
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä,
4. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
5. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman vuosittain,
6. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskien toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan sekä
7. päättää kaupungin omaisuuden vakuuttamisesta ja muusta vakuuttamisesta.

82 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

83 § Viranhaltijoiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat sekä liikelaitoksen johtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisön ohjauksesta sekä yhteisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

84 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintasäännössä.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Hallinto- ja johtamistapa (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)

Päätöksentekoprosessien on tuettava kaupungin toiminnan laadukasta johtamista. Myös päätösten perusteena olevan tiedon on oltava riittävää ja luotettavaa. Tämän vuoksi hallinto noudattaa hyvää hallintotapaa, jonka laki määrittelee huolehtimiseksi asiakirjakirjojen ja tietojärjestelmien sekä niihin sisältyvien tietojen asianmukaisesta saatavuudesta, käytettävyydestä ja suojaamisesta sekä eheydestä ja muista tietojen laatuun vaikuttavista tekijöistä.

Osana hallintopalveluiden sisäisen valvonnan järjestämistä Porin kaupunginhallitus hyväksyi asiakirjahallinnon laatukäsikirjan 14.9.2020. Päivitetty laatukäsikirja säätelee toimintaa muuttuneessa toimintaympäristössä, johon lukeutuu uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönoton lisäksi myös tietosuoja-asetuksen ja tiedonhallintalain kaltaisia muutoksia lainsäädäntöön. Laatukäsikirjassa on myös velvoitettu toimialoja ja liikelaitoksia nimeämään asiakirjahallinnon vastinparit, joiden vastuulla on oman toimialansa tai liikelaitoksensa asiakirjahallinnon kehittäminen ja valvonta. Heidän tehtävänä on myös valvoa julkisuuslain mukaisten tietopyyntöjen sekä kuntalaisaloitteiden kulkua ja varmistaa niiden sujuva käsittely. Tämä osaltaan parantaa myös päätöksenteon avoimuutta.

Porin kaupungissa on käytössä Aktiivisen tuen toimintaohje, jonka tavoitteita ovat työkykyinen henkilöstö, sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten hallinta sekä työn sujuvuus ja tuottavuus. Esimiesten päivittäinen työkykyjohtaminen on onnistumisessa ratkaisevaa. Sen painopiste on työkyvyn varhaisessa tuessa.

Myyntilaskujen osalta on 1.9.2020 toteutuneen organisaatiouudistuksen myötä siirretty keskitettyyn prosessiin laskuille myönnettyjen eräpäivän siirtojen / maksusuunnitelmien osalta. Konsernipalveluiden toimintasäännössä on talous- ja hallintojohtajalle annettu erityinen toimivalta päättää maksulykkäyksistä kaikkien peruskunnan toimialojen osalta.

Rahankeräyksestä, käteisen rahan käytöstä sekä koulujen tileistä tehtiin oma ohjeistuksensa kouluille. Ohjeistuksella tarkennettiin ja selkeytettiin toimintatapoja sekä parannettiin taloudellisten riskien hallintaa.

Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)

Toimialojen tulee talousarvion valmisteluun liittyen tehdä ohjeistetun mukainen henkilöstösuunnitelma, jotta muutokset henkilöstön määrässä tapahtuvat hallitusti ja toiminnassa tapahtuviin muutoksiin pystytään varautumaan tehtävämutoiksi, henkilöstösiirtoin, koulutuksella tai rekrytoinnilla. Henkilöstöriskin minimoimiseksi on tärkeää, että henkilöstön joustava käyttö toimialojen sisällä ja mahdollisuuksien mukaan toimialojen välillä otetaan käytännöksi. Samoin henkilöstölle tulee mahdollistaa työkierto eri tehtävissä sekä urapolkujen muodostuminen organisaation sisällä.

ICT-yksikössä tehdään riskien arviointia jatkuvan käytön, uusien järjestelmähankintojen sekä tietoliikenteen riskien osalta. Vuonna 2020 erityisenä huomiona riskienhallinnassa on ollut etätyöhön ja tietoliikenneyhteyksiin liittyvät riskit ja niiden ajantasainen poisto. Osaltaan tähän työhön vaikutti myös 2020 vuoden alussa voimaan tullut tiedonhallintalaki (906/2019).

Tilayksikön investointeihin liittyvään taloudelliseen ja toiminnalliseen riskienhallintaan kiinnitettiin enemmän huomiota vuonna 2020. Kehitettävänä riskienhallinnan painopistealueena ovat mm. kuntotutkimuksien huomion kiinnittäminen riskirakenteisiin. Infrayksikössä toteutettiin vuonna 2019 mm. kaupungin siltojen ja siltarumpujen yleistarkastus, kaupungin omistaman katuverkon kuntotutkimus ja korjausvelan määräytyminen sekä pienvenesatamien kuntokartoitus ja pitkäikäisyyden toimenpidesuunnitelma. Näiden tutkimuksien ja selvitysten loppuraporttien analysointia on tehty vuonna 2020 ja lopputulokset näkyvät tulevien vuosien investointisuunnitelmien laatimisen yhteydessä.

Pelastuslaitos kuuluu teknisen sektorin riskiryhmään ja toimialan riskit arvioidaan vuosittain ja raportoidaan kaupungin riskienhallintapäällikölle. Tämän lisäksi pelastuslaitos laatii riskiarvion onnettomuusuhkien varalta palvelutasopäätöksä vuosittain. Riskiarvio päivitetään jatkossa vuosittain palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Valvontatoimenpiteet (mm. erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta)

Terveystalon Sirius HR-järjestelmä toimii esimiesten työkaluna sairauspoissaolojen hallinnassa lähettämällä esimiehelle sähköpostitse esimieshälytyksen, kun sairauspoissaoloja on kertynyt hälytysrajan ylittävää määrää. Esimieshälytysten viiveetön ja aukoton käsittely on kirjattu yhdeksi työkyvyttömyyskustannusten hallinnan keinoksi Porin kaupungin työhyvinvoinnin strategisessa johtamisessa.

Kaupunginhallitus päätti kaikkia toimialoja koskevasta rekrytointikiellosta 11.5.2020 sekä sijaisten käytön rajoituksesta 1.6.2020 (täsmennykset 21.12.2020). Controller-toiminto yhteistyössä HR-yksikön kanssa seurasi viikoittain päätöksen noudattamista sekä raportoi kuukausittain HTV-vähennystavoitteen saavuttamisesta. Seuranta tuki toimialojen ja liikelaitosten johtajien työtä sisäisen valvonnan näkökulmasta.

Kevään 2020 aikana otettiin ostolaskujärjestelmässä käyttöön kaikilla toimialoilla hyväksyjäkohtainen euromääräinen hyväksyjäraja. Tällä rajataan niiden käyttäjien määrää, jotka voivat hyväksyä minkä suuruisia laskuja tahansa ja pienennetään valtuuksien ylittämisen riskiä. Kullakin hyväksyjällä on määritellyt kustannuspaikat, joiden laskuja hänellä on oikeus hyväksyä. Sama henkilö ei voi tarkastaa ja hyväksyä laskua.

Tilayksikössä jatkettiin tiedonhallinnan kehittämistyötä. Sopimuksien digitointia jatkettiin ja sopimuksien analysointia tehtiin ulosvuokrattujen osalta. Tietotyön tuloksia tullaan käyttämään kiinteistöstrategiatyössä vuonna 2021. Sopimuksien digitointi vähentää sopimuksiin liittyvää talous- ja henkilöriskkejä. Tilayksikön huoltokirjaprojekti parantaa huollon ja kunnossapidon sekä PTS suunnittelun tiedonhallintaa koko kiinteistönpidon osalta sekä asiakaspalvelun viestintää. Huoltokirjaprojekti aloitettiin vuonna 2020 ja saadaan käyttöönottovalmiiksi vuonna 2021.

Seuranta (ml. arviointi, kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuus)

HR-yksikkö ja Sarastia Oy käsittelevät palkkoproosessien poikkeamat kuukausittain palaverissaan ja uusien lisäominaisuuksien kehittämistä käsitellään sovelluspuolen kuukausipalaverissa.

Vuonna 2019 perustettu ja vuoden 2020 alussa täysimittaisena aloittanut, talous- ja hallintoyksikköön keskitetty controller-toiminto tukee toimintakatteelta yhtätoista suurinta prosessia (ns. Top11) talousarvion seurannassa. Top11-proosessien osalta tavoitellaan pitkäjänteistä ja kestävästä tuottavuuden kehittymistä. Controller-toiminnossa seurataan säännöllisesti Top11-proosessien taloutta ja nostetaan esiin, mikäli on havaittuja poikkeamia.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuprosessiin tehtiin vuonna 2020 seurantatarkastus edellisellä tilikaudella tehtyjen havaintojen ja annettujen suositusten perusteella. Kontrollitarkastuksen perusteella todettiin, että toimintatapoja oli muutettu tehtyjen havaintojen ja annettujen suositusten mukaisesti.

Toukokuussa 2020 kaupungineläinlääkärin vastaanotolla sattui useita potilasvahinkoja aiheuttanut hoitovirhe. Kaupunki tulkitse ovelansa vastuussa vahingosta ja korvasi vahingosta kärsineille lemmikinomistajille vahingon seurauksena muodostuneet lemmikkien jatkohoitokulut.

Tietosuojaraportti 2020

Vuonna 2020 organisaation yleinen tietosuojatietoisuus on ollut keskimäärin hyvällä tasolla. Normaalisti poikkeavan vuoden mukanaan tuomat muutokset, mm. lisääntynyt etätyöskentely, eivät ole aiheuttaneet merkittäviä ongelmia.. Tietosuojakoulutusten toteutustapa Porin kaupungissa on koko henkilökunnalle pakollinen verkossa suoritettava tietosuojakoulutus. Vuoden 2020 lopulla koulutuksen on hyväksytysti suorittanut 4431 henkilöä.

Rekisteröityjen informoinnin ensisijaisena tapana Porin kaupungissa ovat Porin verkkosivuilta löytyvät tietosuojaselosteet. Tietosuojaselosteita oli julkaistu vuoden 2020 lopulla 63 kpl. Tietosuojaloukkauksia vuonna 2020 havaittiin 17 kpl. Näistä 11:n nähtiin voivan aiheuttaa riskin luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille, jolloin tapauksista tehtiin ilmoitukset tietosuojaviranomaisille. Kuudessa tapauksessa rekisteröidyille mahdollisesti aiheutuva riski arvioitiin korkeaksi, jolloin ilmoitukset tehtiin myös asianosaisille.

Valmiutta reagoida tietoturva- ja tietosuojaloukkaustilanteisiin kehitettiin jälleen osallistumalla kansalliseen Taisto 2020 -harjoitukseen. Harjoittelua on tarkoitus jatkaa myös vuonna 2021. Rekisteritietojen tarkastus- tai korjauspyyntöjä ei vuoden 2020 aikana käytännössä tullut lukuun ottamatta Perusturvalle saapuneita pyyntöjä. Tilanne ei sinänsä poikkea muiden kaupunkien saamista tietopyynnöistä. Perusturvalle pyyntöjä saapui kuukausittain reilut 20 kpl.

Vuonna 2021 tietosuojatyössä erityishuomio on vaikutusten arvioinneissa ja niiden myötä riskiarvioinnin ja -hallinnan kehittämisessä henkilötietojen käsittelyssä.

Riskienhallinnan järjestäminen ja keskeiset johtopäätökset

Kaupungin uusi organisaatiomuutos tuli voimaan 1.9.2020. Sen myötä kaupungin riskienhallinta siirtyi osaksi konsernipalveluiden omistajaohjaus- ja rahoitusyksikköä. Tilivuoden joulukuussa perustettiin riskienhallinnan johtoryhmä. Riskienhallinnan johtoryhmän tehtäviksi tulevat muun muassa kaupunkitasoisen riskienhallinnan koordinointi sekä erityisesti riskienhallinnan kokonaiskuvan muodostumisen varmistaminen. Toimialoilla ja liikelaitoksissa on riskienhallinnan perusasiatuntemus. Toimijana näissä ovat toimialojen ja liikelaitosten omat riski- ja johtoryhmät. Riskienhallintapäällikkö ohjaa ja konsultoi kaupungin toimialoja, liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä riskienhallintaan ja valmiussuunnitteluun liittyvissä asioissa. Tytäryhtiöt vastaavat riskienhallinnasta omalta osaltaan.

Turvallinen ja kriinkestävä Pori -toimintasuunnitelman päivitystyö on käynnistetty ja sen jalkauttamista jatketaan. Suunnitelman perustana on riskitietoisuus ja riskiperustainen toiminta. Suunnitelma toimii sateenvarjona ja siinä on pyritty sovittamaan yhteen kaupungin strategisia tavoitteita sekä esiin nousseita toiminnallisia haasteita ja kehittämiskohteita.

Lasten ja nuorten Pori on kaupunkistrategian eräs painopiste ja tavoite. Sen tarkoitus on taata edellytykset hyvälle lapsuudelle ja turvallinen kehittyminen aikuiseksi. Työn edistämiseksi on perustettu paikallisesti moniammatillinen työryhmä, joka kehittää ja suunnittelee lasten ja nuorten turvataitoihin liittyviä asioita

Paikallisen väkivallan vähentämisen moniammatillisen työryhmän tehtävänä on erityisesti julkisella paikalla tapahtuneiden väkivallan muotojen määrän vähentäminen johdetusti ja suunnitelmallisesti.

Kaupunki osallistui maaliskuussa Porin prikaatin johtamaan Pori20-Björneborg20 -paikallispuolustusharjoitukseen.. Samoin kaupunki osallistui syksyllä Taisto20 tietoturva- ja tietosuojahallinnan valtakunnalliseen harjoitukseen. Lisäksi joulukuussa osallistuttiin OLK120 -valmiusharjoitukseen.

Sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Kaupunginhallituksen antamissa vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa on painotettu, että sisäisen valvonnan tulee olla osa toimialojen jokapäiväistä ohjausta ja johtamista ja sen tulee kattaa oman toiminnan lisäksi myös toiminta, josta kaupunki vastaa lainsäädännön, omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Varhaisen tuen prosessien tehostumiseksi Työkyvyn aktiivisen tuen toimintaohje sisällytetään esimiesten perehdytykseen. Esimiehille tarjotaan säännöllistä koulutusta Sirius HR -järjestelmän käyttöön, ja siihen osallistumiseen veloitetaan. Toiminnan kehittymiseksi tulee painottaa päällikkö- ja johtoportaan roolia Siriuksen käytön seurannassa, ja tarvittavan esimiesohjauksen kohdentamisessa.

Palkkaprozessien poikkeamia pyritään vähentämään palkkaprozesseja kehittävällä yhteistyöllä syksyn 2021 aikana. Palkanmaksun keskitetyn tarkastuksen ei ole todettu olevan tehokas tai toimiva ratkaisu, koska se osittain hidastaa palkanmaksuprosessia eikä erittäin laajojen palkanmaksutiedostojen tosiasiallinen tarkastaminen ole mahdollista.

Kulunvalvonnan hallinta on päätetty organisoida uudelleen ja selkiyttää vastuut siten, että kokonaisuudesta vastaa yksi vastuutaho. Myös kulunvalvontaan ja Esmikko-ympäristöön liittyvä kaupunkitasoinen kustannusseuranta on päätetty keskittää.

Loppuvuonna 2020 päätettiin toimenpiteistä tietoturvariskien vähentämiseksi erityisesti ennakoivan tietoturvan sekä työasemien tietoturvan osalta. Samaan aikaan etätyöinfraa kehitettiin tarkoituksenmukaisemmaksi ja helppokäyttöisemmäksi. Kehittäminen jatkuu 2021 aikana tietohallintalain velvoittavan aikataulun mukaisesti.

Talouksyksikössä on vuoden 2020 alussa aloittanut ns. controller-toiminto. Kokemukset vuoden 2020 ajalta ovat olleet positiivisia ja talouden ja toiminnan poikkeamien havainnointi ja niihin reagointi ovat parantuneet. Toiminnan kehitystä jatketaan ja prosessikokonaisuus muodostaa olennaisen osan myös tulevissa taloussuunnitelmissa.

Osana pelastustoimen valtakunnallista kehittämistä pelastuslaitoksille on luotu yhteinen pohja omavalvontasuunnitelmien laatimiseksi. Satakunnan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä omavalvontasuunnitelman laadinta on asetettu vuoden 2021 yhdeksi tavoitteeksi.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään kaupungin (ml. liikelaitokset) tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta.

Tuloslaskelma

1 000 euroa	2020	2019
Toimintatuotot	178 745	188 341
Valmistus omaan käyttöön	14 585	15 061
Toimintakulut	-664 314	-662 980
Toimintakate	-470 984	-459 579
Verotulot	322 114	314 442
Valtionosuudet	176 540	141 985
Rahoitustuotot	7 070	7 627
Rahoituskulut	-2 453	-3 184
Vuosikate	32 286	1 292
Poistot ja arvonalentumiset	-28 101	-30 194
Tilikauden tulos	4 185	-28 902
Tilinpäätössiirrot	-26	77
Tilikauden yli-/alijäämä	4 159	-28 826

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot toimintakuluista %	27,5	29,1 =100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)
Vuosikate % poistoista	114,9	4,3 =100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset
Vuosikate, euroa/asukas	386	15
Asukasmäärä	83693	83962

Toimintatuotot putosivat 9,6 M€ (-5,1 %), mistä 3,3 M€ johtuu energian välityksestä (sähkön markkinahinnan lasku ja lämmin vuosi), 2,0 M€ maankäyttösopimuskorvausten pienemmästä määrästä ja 1,3 M€ myyntivoittojen laskusta. Lisäksi koronaviruksen aiheuttama poikkeustila pienensi useita tuloeria. Valmistus omaan käyttöön ei muuttunut oleellisesti edellisestä vuodesta. Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta vain hieman eli 1,3 M€ (0,2 %). Tuottojen ja kulujen erotusta kuvaava toimintakate osoittaa, kuinka paljon kaupungin kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate oli 11,4 M€ heikompi kuin vuonna 2019. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski 29,1 prosentista 27,5 prosenttiin. Koronaviruksen vaikutuksia toimintatuottoihin ja -kuluihin on eritelty tarkemmin seuraavalla sivulla.

Verotulot yhteensä kasvoivat 2,4 %. Koronaviruksen vuoksi yhteisöveron jako-osuutta korotettiin 10 %-yksiköllä, mikä lisäsi yhteisöverokertymää n. 4 M€. Kiinteistöveroissa tapahtunut verotusmenettelymuutos heikensi kiinteistöverokertymää. Valtionosuuksia saatiin jopa 34,6 M€ enemmän kuin vuonna 2019. Lisäyksestä 22,5 M€ oli kertaluontoista tukea koronaviruksen johdosta. Verotuloista ja valtionosuuksista ja niiden kehittymiseen vaikuttavista syistä on annettu tarkempi selvitys talousarvion toteutumisvertailun tuloslaskelmaosassa.

Rahoitustuotot ja -kulut eivät nettona muuttuneet olennaisesti. Porin Satama Oy ei kyennyt tulouttamaan täysimääristä lainan korkoa.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kaupungin vuosikate parani olennaisesti koronaviruksen takia saaduista lisäyksistä verotuloihin ja valtionosuuksiin. Tämän vuoksi myös tunnusluvut näyttävät tilapäisesti paremmilta kuin ns. normaalitilanteessa. Vuosikate oli 114,9 % poistojen määrästä, kun tulorahoituksen riittävänä tasona voidaan pitää 100 % arvoa normaalilla poistotasolla. Edellisellä tilikaudella kyseinen tunnusluku oli ennätysellisen heikko 4,3 %. Tämä huomioidenkin kaupungin tulorahoituksen voidaan todeta olevan edelleen riittämättömällä tasolla nykyiseen kulurakenteeseen suhteutettuna.

Viime vuosien investointitason kasvun sekä 1.12.2019 voimaan astuneen uuden poistosuunnitelman takia suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat hieman. Kuitenkin edellisellä tilikaudella purettiin kaksi koulurakennusta, joista aiheutui 2,9 M€ arvonalentumiset. Tämän vuoksi poistot ja arvonalentumiset yhteensä laskivat 2,1 M€.

Tilikauden tulos oli 4,2 M€ ylijäämäinen eli 33,0 M€ parempi kuin vuonna 2019. Seuraavalla sivulla esitetyn laskelman mukaan tulos olisi kuitenkin ollut merkittävästi alijäämäinen ilman koronaviruksen johdosta saatuja valtion tukia.

Koronaviruksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen

1 000 euroa	TP 2020	Tulojen vähennys / Menojen lisäys	Saadut tuet / Menojen vähennys	”2020 ilman koronaa”
Toimintatuotot	178 745	2 409	-1 692	179 463
Valmistus omaan käyttöön	14 585			14 585
Toimintakulut	-664 314	9 397	-6 901	-661 817
Toimintakate	-470 984	11 807	-8 592	-467 770
Verotulot	322 114	10 222	-4 000	328 336
Valtionosuudet	176 540		-22 542	153 998
Rahoitustuotot ja -kulut	4 616			4 616
Vuosikate	32 286	22 029	-35 134	19 180
Poistot ja arvonalentumiset	-28 101			-28 101
Tilikauden tulos	4 185	22 029	-35 134	-8 921

Laskelmassa on huomioitu vaikutukset, mitkä on voitu todentaa:

- kaupungin kirjanpidosta laskentatunnisteita hyödyntäen,
- sairaanhoitopiiriltä tai muulta laitokselta saaduista tiedoista,
- vertailemalla toteutunutta edellisen vuoden tilinpäätökseen tai vuoden 2020 talousarvioon, taikka
- kaupungin toimielimen tai ulkopuolisen tahon tekemästä päätöksestä.

Lisäksi perusturvan lisääntyneitä henkilöstökustannuksia on arvioitu erillisen perusturvassa tehdyn selvityksen mukaan. Koronavirus on vaikuttanut laajasti organisaation toimintaan ja talouteen ja siltä osin, kun taloudellisia vaikutuksia ei ole kyetty luotettavasti arvioimaan, on ne jätetty pois laskelmasta.

Toimintatuottoja vähentäneet vaikutukset**1 000 €**

Perusturva

Suun terveydenhuollon maksutuottojen pudotus, vertailu tilinpäätökseen 2019	484
Avosairaanhoidon lääkäripalveluiden pudotus vrt. TP 2019	91
Sairaalapalvelut, laitoshoidon asiakasmaksut vrt. TP 2019	65
lääkkäiden palveluiden päivätoiminnan maksut vrt. TP 2019	41

Sivistystoimiala

Pääsymaksutulojen vajeus, vertailu talousarvioon	687
Varhaiskasvatuksen ja iltis-toiminnan asiakasmaksujen menetykset, vertailu talousarvioon	283
Liikuntatilojen käyttömaksuhuojennukset urheiluseuroille, sivltk 15.12.2020 § 270	250
Muu liikuntatilojen käyttömaksujen vajeus, vertailu talousarvioon	58
Porin Ässille myönnetty vuokrahuojennus, KH 7.12.2020 § 674	93

Tekninen toimiala

Pysäköintilupien myynnin vähentyminen	180
Pysäköintivirhemaksujen alentuminen	95
Kaupungin tilojen käytöstä myönnetty vuokranhuojennukset	47
Maanvuokrahuojennukset	33

Yhteensä 2 409**Toimintatuottoihin kohdistuneet tuet ja avustukset****1 000 €**

Sivistystoimiala

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetukseen	659
Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen	152
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen	55
Yleisavustus Pori Sinfonietalle	45
Yleisavustus Satakunnan Museolle	38

Muut

Elinvoima- ja ympäristötoimiala, joukkoliikenteen koronatuki Traficomilta	470
Kelan korvaukset työterveyshuollon koronatesteistä, kaikki toimialat yhteensä	273

Yhteensä 1 692

Toimintamenoja lisänneet vaikutukset	1 000 €
Perusturva	
Lisääntyneet henkilöstömenot, sisältäen sivistystoimialalta siirtyneet	4 489
Sairaanhoidopiiriltä tilatut covid-tutkimukset	1 445
Maskit ja muut hoitotarvikkeet ym. suoraan viruksesta aiheutuneet kulut	953
Muut	
Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 33 %, vertailu TP 2019 +10 % kasvu	1 071
Elinvoima- ja ympäristötoimiala, menetettyjen lipputulujen korvaukset liikennöitsijöille	722
Työterveyshuollossa tehdyt covid-tutkimukset, kaikki toimialat yhteensä	533
Sivistystoimiala, elintarvikelahjakortit perheille etäopetuksen ajalta	111
Sivistystoimiala, maskit (osa maskeista tiliöity suoraan sivistystoimialan kuluksi)	75
Yhteensä	9 397
Toimintamenoja vähentäneet vaikutukset	1 000 €
Porin osuus sairaanhoidopiirin saamasta valtionosuudesta kunnan maksuosuutta pudottamalla	3 999
Sivistystoimiala	
Henkilöstön siirto perusturvan tehtäviin pandemian alkuvaiheessa	808
Säästöt ateriapalveluista	846
Säästöt koulu- ja muista oppilaskuljetuksista	764
Muut	
Teknisen toimialan energiasäästöt koronan takia suljetuista tiloista ja laitoksista	80
Kiinteistö Oy Porin Uimahallin myöntämä vuokrahuojennus 13.3.-31.5.2020	154
Pelastuslaitoksen menosäästöt harjoitustoiminnasta ja koulutuksista	250
Yhteensä	6 901
Verotuloihin kohdistuneet vaikutukset	1 000 €
Kunnallisverotulot jäivät talousarviosta	-5 692
Yhteisöverot jäivät talousarviosta ilman jako-osuuden korotusta	-4 529
Yhteisöveron jako-osuuksiin saatu 10%-yksikön lisäys	+4 000
Yhteensä	6 222
Valtionosuuksiin kohdistuneet lisäykset	1 000 €
Verotulojen lykkäysmenettelyn kompensatio	
Kunnallisveron jako-osuuksien suhteessa	1 411
Yhteisöveron jako-osuuksien suhteessa	62
Kiinteistövero 2019 kuntakohtaisten osuuksien suhteessa	120
Valtion 4. Lisätalousarvio	
Euroa per asukas, Porin osuus	2 768
Kunnallisverojen suhteessa	5 269
Alle 18-vuotiaiden suhteessa	1 571
Yli 64-vuotiaiden suhteessa	1 072
Valtion 7. Lisätalousarvio	
Euroa per asukas, Porin osuus	1 979
Kunnallisverojen suhteessa	3 843
13-15-vuotiaiden suhteessa	61
Testimäärien suhteessa alueittain	4 328
Valtion erityisavustus aamu- ja iltapäivätoimintaan	57
Yhteensä	22 542

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma		
1 000 euroa	2020	2019
Toiminnan rahavirta	25 173	-6 409
Vuosikate	32 286	1 291
Tulorahoituksen korjauserät	-7 113	-7 700
Investointien rahavirta	-25 549	-25 046
Investointimenot	-35 832	-37 264
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 388	968
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 894	11 250
Toiminnan ja investointien rahavirta	-376	-31 456
Rahoituksen rahavirta	27 702	29 585
Antolainauksen muutokset	2 592	3 558
Antolainasaamisten lisäykset	-458	0
Antolainasaamisten vähennykset	3 050	3 558
Lainakannan muutokset	12 985	14 310
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	63 000	54 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 500	-39 031
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 514	-659
Oman pääoman muutokset	0	132
Muut maksuvalmiuden muutokset	12 125	11 584
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 942	-5 837
Vaihto-omaisuuden muutos	-56	-228
Saamisten muutos	6 827	12 906
Korottomien velkojen muutos	2 413	4 744
Rahavarojen muutos	27 326	-1 870
Rahavarat 31.12.	33 486	6 161
Rahavarat 1.1.	6 161	8 031
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, M€	-42,9	-54,9
Investointien tulorahoitus, %	93,7	3,6
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,1
Kassan riittävyys, pv	16,7	3,1

Toiminnan ja investointien rahavirta parani olennaisesti parantuneen vuosikatteen myötä. Investointien omarahoituksen riittävydestä pitkällä aikavälillä kertova tunnusluku rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta pysyi kuitenkin heikkona.

Investointien tulorahoitusprosentti ($=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$) kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Kun tunnusluku vähennetään luvusta 100, saadaan prosenttiosuus, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella. Vuonna 2020 kaupunki rahoitti 6,3 % investoinneistaan lainarahalla ja rahavaroja käyttämällä, kun vastaava luku vuonna 2019 oli jopa 96,4 %.

Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$ ja se kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys päivinä ($=365 \text{pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$) on maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku, mikä ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla eli rahoitusarvopereilla ja rahoilla sekä pankkisaamisilla.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa on huomioitava koronavirustukien poikkeuksellinen ja tilapäinen tunnuslukuja merkittävästi parantava vaikutus. Ilman valtion tukitoimenpiteitä tunnusluvut eivät olisi merkittävästi parantuneet vuodesta 2019.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase, 1 000 euroa

Vastaavaa	31.12. 2020	31.12. 2019
Pysyvät vastaavat	860 385	858 408
Aineettomat hyödykkeet	6 946	7 566
Aineettomat oikeudet	2 568	2 843
Muut pitkävaikutteiset menot	4 378	4 723
Aineelliset hyödykkeet	416 935	413 316
Maa- ja vesialueet	89 101	88 456
Rakennukset	158 621	162 969
Kiinteät rakenteet ja laitteet	153 953	150 560
Koneet ja kalusto	11 080	10 180
Muut aineelliset hyödykkeet	70	97
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 110	1 054
Sijoitukset	436 504	437 525
Osakkeet ja osuudet	304 072	302 501
Muut lainasaamiset	132 377	134 969
Muut saamiset	54	54
Toimeksiantojen varat	3 817	3 770
Valtion toimeksiannot	268	268
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	3 546	3 498
Muut toimeksiantojen varat	4	4
Vaihtuvat vastaavat	97 339	76 783
Vaihto-omaisuus	1 251	1 194
Aineet ja tarvikkeet	1 251	1 194
Saamiset	62 602	69 428
Lyhytaikaiset saamiset	62 602	69 428
Myyntisaamiset	12 364	14 686
Lainasaamiset	35 621	41 201
Muut saamiset	2 963	3 117
Siirtosaamiset	11 654	10 424
Rahoitusarvopaperit	953	1 045
Sijoitus rahamarkkinainstrumentteihin	953	1 045
Rahat ja pankkisaamiset	32 533	5 116
Vastaavaa yhteensä	961 542	938 961

Vastattavaa	31.12. 2020	31.12. 2019
Oma pääoma	517 950	513 732
Peruspääoma	432 080	432 080
Arvonkorotusrahasto	16 341	16 341
Muut omat rahastot	20 910	20 851
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	44 460	73 287
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	4 159	-28 827
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	733	767
Poistoero	733	767
Pakolliset varaukset	867	859
Eläkevaraukset	64	64
Muut pakolliset varaukset	803	795
Toimeksiantojen pääomat	54 053	51 063
Valtion toimeksiannot	126	126
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 732	3 455
Muut toimeksiantojen pääomat	50 194	47 482
Vieras pääoma	387 938	372 540
Pitkäaikainen	177 911	160 144
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	174 417	154 292
Lainat julkisyhteisöiltä	0	2 350
Liittymismaksut ja muut velat	3 494	3 502
Lyhytaikainen	210 027	212 395
Joukkovelkakirjalainat	33 000	33 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 725	36 650
Lainat julkisyhteisöiltä	2 350	4 700
Lainat muilta luotonantajilta	35 389	40 903
Saadut ennakot	61	65
Ostovelat	42 936	41 826
Siirtovelat	47 977	46 300
Muut velat	8 590	8 952
Vastattavaa yhteensä	961 542	938 961
Taseen tunnusluvut	31.12. 2020	31.12. 2019
Omavaraisuusaste, %	53,9	54,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,3	57,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	48 619	44 460
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	581	530
Lainakanta 31.12., 1 000 €	284 881	271 896
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 404	3 238
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	487 756	489 083
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 828	5 825
Lainasaamiset, M€	132,4	135,0
Asukasmäärä	83693	83962

Kaavalla $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ laskettava omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta ja alle 50 % omavaraisuusasteella voidaan puhua kuntataloudessa merkittävän suuresta velkarasitteesta.

Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan kaavalla $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ ja se kertoo, paljonko kaupungin käyttötuloista eli toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Lainakanta eli korollinen vieras pääoma lasketaan kaavalla $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$. Kaupungin 284,9 miljoonan euron lainakannasta 35,4 M€ oli konsernin sisäistä lainaa eli tytäryhteisöjen talletuksia konsernitilille. Konsernin ulkopuolinen lainakanta on näin ollen 249,5 M€ (2 981 euroa/asukas).

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan liitetiedoissa ilmoitetut vuokravastuut.

Lainasaamiset muodostuvat pysyviin vastaaviin merkityistä antolainoista kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Taseeseen kertynyt ylijäämä

Porin kaupungin energialaitoksen yhtiöittämisen seurauksena vuoden 2006 tilinpäätökseen muodostui 73,7 M€ satunnainen tuotto, joka kirjattiin tilinpäätöksessä yli-/alijäämätilille. Vuoden 2007 tilinpäätöksessä edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin saldo 69,5 M€ yhdisteltiin kokonaisuudessaan peruspääomaan. Tilikaudesta 2007 lähtien yli-/alijäämään vaikuttaneita olennaisia kirjanpidon ratkaisuja ja kertaluonteisia tekijöitä ovat olleet seuraavat:

Asia	Tilikausi	Vaikutus
Noormarkun kunnan liittäminen Porin kaupunkiin	2010	-5 M€
Pääomavastikkeiden kirjauskäytännön muutos	2011	18,6 M€
Kiinteistö Oy Porin Ammattiopiston perustamisen yhteydessä tehdyt rakennusten apporttiluovutukset	2011	17 M€
Kiinteistö Oy SAMK Porin perustamisen yhteydessä tehdyt rakennusten apporttiluovutukset	2012	14,4 M€
Kiinteistö Oy Porin Ammattiopiston ja Kiinteistö Oy SAMK Porin osakkeiden arvonnäaritykseen perustuvat arvonalennukset	2012	-10,1 M€
Ammattikorkeakoulun rahaston purku, pääoman siirto Satakunnan Ammattikorkeakoulu Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	2012	12,4 M€
Oppisopimusrahaston purku, pääoman siirto Länsirannikon Koulutus Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	2013	2,5 M€
Hallinto- ja laitosrakennusten poistoajan muutos 40 vuodesta 25 vuoteen, kertaluonteiset poistot	2013	-11,5 M€
Porin Sataman yhtiöittäminen, omaisuuden luovutus apporttina ja liiketoimintakauppana	2014	20,4 M€
Lavian kunnan liittäminen Porin kaupunkiin	2015	-4,9 M€
Opetus- ja kulttuuriministeriön päätösten mukainen valtionosuuden palautus vuosilta 2012-2017	2018	-3,6 M€
Peruspalvelujen valtionosuuksien kertaluonteiset lisäykset koronavirustilanteen johdosta	2020	22,5 M€
Yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen 10%-yksikön korotus koronavirustilanteen johdosta	2020	4,0 M€
Nettovaikutus yhteensä:		76,7 M€.

Taseen kumulatiivinen ylijäämä tilinpäätöksessä 2020 on 48,6 M€. Kun ylijäämän arvioinnissa otetaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 118/2018 mukaisesti huomioon tuloksenkäsittelyerät, voidaan ylijäämään lisätä kaupungin muiden omien rahastojen pääomat 20,9 M€ sekä kertynyt poistoero 0,7 M€. Näin ollen kertynyt ylijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä ovat **70,3 M€.**

1.5 Kokonaistulot ja –menot

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	178 745	Toimintakulut	664 314
Verotulot	322 114	–Valmistus omaan käyttöön	14 585
Valtionosuudet	176 540	Korkokulut	2 067
Korkotuotot	4 738	Muut rahoituskulut	386
Muut rahoitustuotot	2 331	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		–Pakollisten varausten muutos	–8
–Pysyvien vastaavien		–Pysyvien vastaavien	
hyödykkeiden luovutusvoitot	–7 121	hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 388	Investointimenot	35 832
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 894		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	3 050	Antolainasaamisten lisäykset	458
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	44 500
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	63 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	5 514
Kokonaistulot yhteensä	753 679	Kokonaismenot yhteensä	738 478

Kokonaistulot ja -menot -laskelmassa on koottu yhteen kaikki kunnan tulot ja menot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Siten se kuvaa rahanlähteitä ja rahankäyttöä. Kokonaistulojen 753,7 M€ ja kokonaismenojen 738,5 M€ erotus 15,2 M€ on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että se on muiden maksuvalmiuden muutosten ja rahavarojen muutoksen erotus.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	31	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muut yhtiöt	11	
Säätiöt	5	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	1	5
<i>Yhteensä</i>	55	5

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuuston 22.3.2021 hyväksymät konserniohje sekä omistajapoliittiset linjaukset ovat omistajan välineitä omistustensa ohjaamiseen muodostaen normikokonaisuuden asettaen erityisesti sääntöjä tilanteisiin, joista lainsäädäntö ei suoraan sisällä nimenomaisia oikeusohjeita.

Konserniohjeella luodaan puitteet Porin kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, Porin kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Konserniohje on osa kaupungin johtamisjärjestelmää ja siinä noudatetaan ns. hyvää hallintotapaa (corporate governance). Hyvän hallintotavan tarkoituksena on yhdessä konserniohjausta ja -johtamista koskevien ohjeiden kanssa yhtenäistää konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytännöt ja siten varmistaa riittävä avoimuus, tulostietojen oikeellisuus, sisäinen ja ulkoinen valvonta, riskienhallinta sekä hyvä laskenta- ja kirjanpitoikäytäntö. Tehokas johtamis- ja hallintojärjestelmä edellyttää yhteisön johdon, tilintarkastajien ja omistajien välistä kiinteää vuorovaikutusta.

Omistajapoliittisiin linjauksiin sisältyy kuvaus kaupungin omistajapolitiikasta sekä kuntalain edellyttämät omistajaohjauksen periaatteet. Linjauksissa määritellään muun muassa missä tehtävissä kaupunki on mukana omistajana ja minkä toimintaperiaatteiden mukaan konsernia ohjataan ja valvotaan. Omistajapoliittisten linjausten tarkoitus on tukea konsernijohdon työtä ja yhteisöjen toimintaa pitkällä tähtäimellä.

Ohjeiden tarkoituksena on osaltaan varmistaa, että kaupungin omaisuutta hoidetaan tuottavasti ja luotettavasti, ja että pääomapanostus tuottaa sitä tehtäessä tai myöhemmin asetetut tavoitteet. Samoin ohjeiden tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla. Kaupungin konserniohje sitoo kaupungin tytäryhtiöitä, sillä kaupunginvaltuuston hyväksymä päivitetty konserniohje tullaan viemään hyväksyttäväksi tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa. Konserniohje koskee Porin kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Näiden yhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan Porin kaupunginvaltuuston hyväksymää Porin kaupungin konserniohjetta. Konserniohje ei kuitenkaan muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Lisäksi konsernissa noudatetaan yhtenäistä toimitusjohtajasopimusmallia.

Kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt jaetaan

- markkinoilla toimiviin strategisiin yhtiöihin
- muihin strategisiin yhtiöihin
- tytär- ja osakkuusyhteisöihin sekä säätiöihin.
- alle 20 %:n omistusosuudet luokitellaan omistusyhtiöiksi..

Erityisesti markkinoilla toimivilla ja myöskin muilla strategisilla yhtiöillä on liikevaihdon ja toiminnan kokoluokan, toimialan ja omistajariskin sekä kokonaisharkinnan näkökulmasta merkittävä rooli Porin kaupunkikonsernissa ja siksi näiden yhtiöiden merkitys korostuu kaupungin (emon) omistajaohjauksessa ja päätöksenteossa. Kaupunginhallitus määrittelee ja nimeää strategiset yhteisöt erillisellä päätöksellään.

Markkinoilla toimivat strategiset yhtiöt ovat:

1. Pori Energia Oy
2. Porin Satama Oy

Muut strategiset yhtiöt ovat:

1. Länsirannikon Koulutus Oy
2. Porin Linjat Oy
3. Porin Toimitilat Oy
4. Porin YH-Asunnot Oy
5. Prizztech Oy
6. Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy

Muut kuin strategisiksi määritellyt yhteisöt ovat tytä-, osakkuus- tai omistusyhteisöjä.

Konserniohjeen mukaan kaupunkikonsernia johtaa ja ohjaa kaupunginhallitus. Kaupunkikonserniin kuuluu kaupunkiorganisaation lisäksi yhtiöitä ja muita yhteisöjä. Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä tavoitteita ja menettelytapoja, joita kaupunki omistajana kohdistaa yhtiöihin ja yhteisöihin. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, rahoitusjohtaja sekä yhtiökohtainen koordinaativastuullinen toimialajohtaja.

Kaupunginvaltuusto muun muassa:

1. määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
2. käsittelee ja hyväksyy konserniohjeen
3. hyväksyy konsernitason tavoitteet talousarviossa ja taloussuunnitelmassa koko konsernille.
4. päättää kaupunkikonserniin kuuluvien strategisten yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
5. päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista
6. päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kaupunginhallitus muun muassa:

1. vastaa omistajapolitiikan ja konserniohjeen kehittämisestä sekä valmistelusta valtuustolle
2. vastaa konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä sekä ohjaa ja valvoo omistajana konserniyhteisöjä siten, että nämä toimivat kaupunkikonsernin kokonaisedun, valtuuston hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden ja valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden mukaisesti
3. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja riskienhallinnan, konsernijohtamisen sekä -valvonnan organisoimisesta
4. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon
5. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa
6. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
7. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin.

Edellä mainituissa tehtävissä kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa avustaa omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö.

Omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö vastaa omistajastrategioiden sekä kaupungin periaatteiden ja ohjeiden mukaisesta päätösasioiden valmistelusta. Yksikkö järjestää säännöllisiä toimitusjohtajille tarkoitettuja ja muita konserniyhteisöjen toimintaan liittyviä kokous- ja koulutustilaisuuksia. Vuonna 2020 järjestettiin kaksi erityisesti strategisten tytäryhteisöjen toimitusjohtajille tarkoitettua toimitusjohtajakokousta, joissa käsiteltiin konsernin ajankohtaisia asioita. 14.1.2021 järjestettiin kaikille tytäryhteisöjen toimitusjohtajille sekä isännöitsijöille tilaisuus omistajaohjausta koskevista ajankohtaisista asioista.

Kaupungin strategisille tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä vuosittaisen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Näiden tytäryhteisöjen tavoiteasetantaa on myös tehostettu lisäämällä nuo tavoitteet osaksi kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviokirjaa. Strategisten yhteisöjen osalta tavoitteet ja mittarit asetetaan kaupunginhallituksen esityksestä siten, että ne antavat riittävän tiedon yhtiön taloudellisesta tilasta ja toiminnasta. Kaupunginvaltuuston käsittelyä edeltää vuosittain kaupunginhallituksen käsittely, jossa yhtiöt esittelevät suunnittelun lähtökohtatilanteensa ja toimintasuunnitelmansa. Muut kuin strategiset yhteisöt eivät osallistu kaupunginhallituksen valmisteluesittelyihin, vaan niiden osalta omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö pyytää kaupunkikonserniin kuuluilta tytäryhteisöiltä erikseen toiminta-ajatukset sekä keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet seuraavalle vuodelle. Näiden osalta raportointi tapahtuu omistajaohjaus- ja rahoitusyksikön toimesta kaupunginhallitukselle. Kaikkien tytäryhteisöjen osalta tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuosi- ja vuositasolla. Kahdeksan strategisen tytäryhteisön osalta tavoitteiden toteutumista seurataan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä myös neljännesvuosittain.

Tytäryhteisöt raportoivat siis toiminnastaan säännönmukaisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa, mutta Porin kaupunkikonsernin strategiset tytäryhtiöt raportoivat neljä kertaa vuodessa. Raporttien tulee sisältää konserniohjeen mukaisesti katsaus valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, mahdollisiin poikkeamisiin toimintasuunnitelmasta ja niihin tehtyihin korjaaviin toimenpiteisiin. Lisäksi osana konsernin toiminnan vuosikelloa strategiset yhtiöt esittelevät edellisen vuoden tilinpäätöksen kaupunginhallitukselle keväällä omista tätä varten erikseen varatuissa kokouksissa. Näissä kokouksissa yhtiöt raportoivat kaupunginhallitukselle myös, miten riskienhallinta on järjestetty yhtiöissä niin ulkoisten kuin sisäisten riskien osalta.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin ehdokkaat yhtiöiden hallituksiin ja tilintarkastajiksi sekä antaa omistajan muut evästyksen yhtiökokouksiin. Kaupunginjohtaja nimeää hallintosäännön mukaisesti yhtiökokousedustajat. Yhtiökokousedustaja toimii kaupunginhallituksen antaman evästyksen mukaisesti ja yhtiökokoukset ovat suorittaneet tarvittavat valinnat. Kaupungin esittämät henkilöt tytäryhtiöiden hallituksissa toimivat osakeyhtiölain sekä muun lainsäädännön ja konserniohjeen mukaisesti yhtiöjärjestyksestä ja mahdollista osakassopimusta noudattaen. Hallituksen jäsen edustaa tehtävässään tytäryhtiötä, ei hänet päätöselimeen valinnutta tai muuta tahoa. Etenkin tytäryhtiöissä, joissa on kaupungin lisäksi muita omistajia, on tähän asiaan kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kaupungin omistamien tytäryhteisöjen lukumäärästä, erilaisuudesta ja tehtäväkentän monimuotoisuudesta johtuen yhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta ja kannattavuutta arvioidaan ensisijaisesti organisaatiokohtaisesti. Tytäryhteisöjen tavoitteet eivät ole sikäli itsenäisiä, että yhteisöjen tavoitteiden tulee tukea kaupungin kokonaistavoitteita ja olla hyväksytyt kaupunkitason strategian mukaisia.

Konserniohjeessa oleva velvollisuus pääomistajan ennakkokäsityksen hankkimista ja tytäryhteisön tiedottamisvelvollisuutta koskeva ohjeistus ovat parantaneet merkittävästi konserni- ja omistajaohjauksen toimivuutta. Samoin konserniohjeessa edellytetään, että hallituksen kokoonpanossa huomioidaan yhteisön toiminnan luonne, koko ja kehitysvaihe. Hallituksen koko sopeutetaan yhteisön toimintaan. Hallituksen valinnassa tulee huomioida yhteisön toimiala ja toiminnan laajuus sekä yhteisön strateginen (keskeinen) merkittävyys kaupungin toiminnassa. Hallituksen jäsenillä tulee olla riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä toisiaan täydentävä kokemus. Hallituksen jäseniltä edellytetään riittävästi aikaa tehtävän asianmukaiseen hoitamiseen sekä erityisesti kaupungin kannalta merkittävissä ja strategisissa yhtiöissä tullaan edellyttämään kuntavaalien 2021 jälkeen Porin kaupungin nimeämiltä hallituksen jäseniltä sitoutumista HHJ-tutkintoon. Konserniohjeessa on otettu kantaa myös palkkioihin ja palkitsemiseen. Näin ollen kokonaisuudesta voidaan pitää kattavana ja toimintaa selkeästi ohjaavana. Konserniohjauksen toimivallan ja vastuunjaon toimivuuden osalta ei ole havaittu huomautettavaa. Kaupunginvaltuuston 22.3.2021 hyväksymä konserniohje viedään hyväksyttäväksi tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin viimeistään vuoden 2022 varsinaisissa yhtiökokouksissa.

Länsirannikon Koulutus Oy

Tavoite

Vuosille 2018-2021 laaditun strategian edellyttämät tavoitteet saavutettu.

Mittari

1) Osaamisperusteinen ammatillinen koulutus:

Reformin mukainen oppimisprosessi otettu käyttöön, opintojen läpäisyajat ovat lyhentyneet, tarjotinmalli käytössä yhteisissä ja ammatillisissa tutkinnon osissa, lukion ja ammattikorkeakoulun kursseja ammatillisten opiskelijoiden käytössä, työelämäpalvelut-prosessi toimii suunnitellusti, koulutus- ja palvelumyynti kasvussa

2) Toiminnan tuottavuus ja tehokkuus (Lean)

Lean-johtamismallin mukaiset toimintatavat ja työkalut vakiintuneessa käytössä ja läpimenoajat sovituisissa prosesseissa lyhentyneet, amis-palautte: käyttöaste väh. 80% ja palautteen ka 4,1

3) Johtaminen

Strategian toteutumista kuvaava mittaristo, ohjausmittaristo ja koulutusalaakohtaiset tuloskortit uudistettu ja kattavasti käytössä, henkilöstökyselyn 2019 (GPTW) tulokset analysoitu ja kehittämistoimenpiteet toteutettu, opettajien vuosityöajan suunnittelu ja seuranta mahdollistavat reformin mukaisen ammatillisen koulutuksen järjestämisen, oppilaitoksen vetovoima opiskelu- ja työpaikkana parantunut

Toteutunut

Kyllä

Toiminnan tulos vähintään -2,5 M€

Toteutunut tulos

Kyllä

Konsernin liikevaihto tilikaudella oli 49,8 miljoonaa euroa, mikä putosi 1,1 miljoonaa euroa edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Tilikauden tavoitteena oli vähintään 2,5 miljoonan euron tappio. Konsernitulos oli kuitenkin 3,0 miljoonaa euroa voitolla, mikä ylitti sekä budjetin että tilikaudelle asetetut tavoitteet. Hyvän tuloksen taustalla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä lisärahoitus yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Lisärahoituksen edellyttämien toimenpiteiden kustannukset kohdistuivat vain osin päättyneelle tilikaudelle. Yhtiö pääsi kaikkiin sille asetettuihin tavoitteisiin.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön taloudelliset riskit ovat kohtuullisen pieniä, koska rahoitus perustuu pääosin valtionosuuksiin. Ainoastaan vuotuiset harkinnanvaraiset sekä lisärahoituserät tuovat rahoitukseen epävarmuutta. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstö ja toimitilat, mitkä ovat hyvin ennakoitavissa. Toiminnalliset riskit ovat toimialalle tyypillisiä terveys- ja turvallisuusriskejä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiön hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja niiden pohjalta on laadittu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalli. Yhtiöllä on myös tietoturvapoliittikka, jolla pyritään varautumaan lisäantyneisiin tietoturvariskeihin. Yhtiölle on myönnetty ISO 9001 sertifikaatin mukainen laatujärjestelmäsertifiointi, jota auditoidaan säännöllisesti.

Porin Linjat Oy

Tavoite	Mittari	Toteutunut
Toiminnan kasvun vakauttaminen	Liikevaihdon kasvu 5 %, tappioton tilinpäätös, matkustajamäärän kasvu 2 %	Ei
Liikennöintisopimus bruttopohjaiseksi	Uusi sopimusmalli käytössä syksyllä 2020	Ei
Lippujärjestelmän laajennus	Tunnistepohjainen maksujärjestelmä käytössä, mobiilivalikoima käytössä kausi- ja kertatuotteissa, avoin myyntirajapinta käytössä	Kyllä
Itä-Poriin suuntautuvan liikenteen palvelutason nosto	Suunniteltu liikenne toimii, liikenteeseen on kohdistettu resurssi	Ei

Yhtiön tilikauden liikevaihto oli 6,9 miljoonaa euroa, missä oli kasvua edelliseen tilikauteen verrattuna 0,1 miljoonaa euroa. Tulos tilikaudelta oli lopulta 262 tuhatta euroa, mikä vahvisti hiukan myös yhtiön omaa pääomaa. Tulosta paransi kaupungin yhtiölle maksama tuki 0,8 miljoonaa euroa, jolla korvattiin koronan aiheuttamia menetyksiä sekä aiemmin alihinnoiteltua käyttöoikeussopimusta.

Yhtiön tilikauteen vaikutti merkittävästi koronaviruspandemia. Keväällä 2020 matkustajamäärät putosivat 85 prosenttia. Kesälomien jälkeen asiakkaiden määrä jäi noin 25-30 prosenttia aikaisempia vuosia alhaisemmalle tasolle. Lisäksi tilausajot ovat vähentyneet merkittävästi. Keväällä jouduttiin sekä sopeuttamaan vuoroja että lomauttamaan henkilökuntaa. Yhtiö pääsi vain yhteen sille asetettuun tavoitteeseen.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Joukkoliikenne on yhteiskunnan tukemaa toimintaa. Liikenteen sopimusmallia ollaan Porissa uudistamassa. Käyttöoikeussopimuksesta siirrytään hankintasopimukseen, jolloin aiemmin yhtiöllä ollut lipputuloriski siirtyy kaupungille eli liikenteen tilaajalle. Toiminnan kannalta riski on matkustajamäärien väheneminen. Korkokannan nousu vaikuttaisi kielteisesti yhtiön tulostasoon. Toiminnallisista riskeistä pahimpia ovat vakava liikenne- tai ympäristöonnettomuus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiöllä on tarvittavat omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen vakuutukset. Yhtiön taloutta seurataan kuukausittaisella tasolla ja toiminnallisia tavoitteita hallitustasolla neljännesvuosittain. Valvonnasta vastaa osaltaan hallitus, toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Yhtiö arvioi sisäisen valvonnan toimintatavan hyväksi.

Porin Satama Oy

Tavoite	Mittari	Toteutunut
Sataman investointikyky – toiminnan ja laadun turvaaminen	Investoinnit 15 % liikevaihdosta	Kyllä
Satamatoiminnan kannattavuus	Liikevoitto 1,5 M€, pääoman tuotto 1,7 %	Ei
Liikenteen liikevaihto segmenteittäin kasvaa 3 %	Prosentuaalinen osuus liikevaihdosta	Kyllä
Porin Satama on oikein organisoitu, työmäärään nähden sopivasti resursseja, terve ja osaava henkilökunta, sairauspoissaolot max. 5 %/ vuosi koko tehdystä työajasta	Sairauspäivät, sairauspoissaolo-%, koulutuspäivät 0,5 pvä/hlö	Kyllä

Yhtiön liikevaihto 9,1 miljoonaa euroa laski noin 1,1 miljoonaa euroa edellisestä tilikaudesta. Tilikauden tulos oli nollatasoa, mikä oli 0,5 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi. Yhtiö maksoi kaupungille korkoa kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti 17 tuhatta euroa, vaikka tulos olisi mahdollistanut suuremman koron maksamisen. Sataman liikennevolyyymi putosi noin 12 % edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävämpänä syynä oli Venäjän transitoliikenteen pysähtyminen. Vastaavasti nestebulkin tuontiliikenne kasvoi 48,6% edellisvuodesta.

Tilikauden investoinnit olivat 4,05 miljoonaa euroa, mikä on noin 44 % tilikauden liikevaihdosta, siitäkin huolimatta, että vain välttämättömät investoinnit toteutettiin vallitsevan taloustilanteen takia. Koronapandemia on näkynyt ja tulee myös vuonna 2021 näkymään yhtiön taloudessa.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön merkittävimmät riskit ovat yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja maailman markkinoista johtuvia. Vanhentunut infra on aiheuttanut toiminnalle riskejä, minkä takia yhtiössä investoidaan voimakkaasti. Velkarahalla tehtävien investointien takia yhtiön on pohdittava myös rahoituskysymyksiä ja niihin liittyviä riskejä. Yhtiön toimitusjohtaja irtisautui vuoden 2020 alussa. Uutena toimitusjohtajana aloitti Vesa Mäkilä kesäkuun alussa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiön johto seuraa taloutta kuukausittain sekä arvioi riskejä johtoryhmän kanssa. Ohjauksesta ja valvonnasta vastaa yhtiön hallitus yhdessä toimitusjohtajan kanssa. Satamalla on sertifioitu ISO 14001 ympäristöjärjestelmä ja sille on myönnetty Euroopan Satamaorganisaation ESPO:n hyväksymä EcoPorts -status. Turvallisuuden liittyvissä asioissa noudatetaan kaikkia satamia sitovia kansainvälisen ISPS järjestelmän ohjeistuksia.

Porin Toimitilat Oy

Tavoite	Mittari	Toteutunut
Lainojen lyhennys n. 0,9 M€	Lyhennysten määrä €	Kyllä
Vuokrausasteen kasvutavoite 5 %	Kokonaisvuokrausaste n. 88 %	Ei
Mahdollisuus palvelupyyntöjen (kiinteistö-omistukset) toimittamiseen kiinteistönhallintajärjestelmän (Granlund Manager) kautta 100 % per 31.12.2020	Palvelupyyntöjärjestelmän kattavuus %	Ei

Yhtiön liikevaihto 3,9 miljoonaa euroa kasvoi edellisestä tilinpäätöksestä 0,2 miljoonaa euroa, mikä oli hieman budjetoitua liikevaihtoa parempi. Tilikauden tulos oli 0,4 miljoonaa euroa. Tilikaudella ei ollut merkittäviä normaalista liiketoiminnasta poikkeavia tapahtumia. Yhtiön tilojen vuokrausaste kasvoi vuoden aikana 1 %, minkä seurauksena kokonaisvuokrausaste oli 84 % jääden kuitenkin tavoitteeksi asetetusta 88 %:n tasosta.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiö on kartoittanut sen toimintaan liittyvät toiminnalliset, taloudelliset ja turvallisuuteen liittyvät riskit sekä kuvannut miten riskejä voidaan ennaltaehkäistä ja vaikutuksia minimoida. Yhtiön organisaatio on pieni (2 henkilöä).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiön kirjanpitoa hoitaa Porin YH-Asunnot Oy, joka on auktorisoitu isännöintitoimisto. Yhtiöllä on laadittuna kuvaus riskienhallinnasta sekä sisäisestä valvonnasta. Riskeihin varaudutaan tarvittavin vakuutuksin.

Porin YH-Asunnot Oy

Tavoite	Mittari	Toteutunut
Maksuvalmius on yli 2 (quick ratio Arava)	Toteutunut maksuvalmius (quick ratio Arava)	Ei
Nykyisen lainakannan pieneneminen yli 2,5 M€ vuodessa	Lainojen nettolyhennys euroissa	Kyllä
Käyttöaste tavallisissa vuokra-asunnoissa yli 95 % ja opiskelija-asunnoissa yli 90 %	Toteutunut käyttöaste; toteutuneet vuokratuotot suhteessa teoreettiseen maksimivuokratuottoon	Ei
Asukkaiden vaihtuvuus on keskimäärin tavallisissa vuokra-asunnoissa alle 25 % ja opiskelija-asunnoissa 30 %	Toteutunut vaihtuvuus: uudet sopimukset koko asuntosopimuskannasta	Ei

Tilikauden liikevaihto 15,1 miljoonaa euroa jäi budjetoidusta ja putosi edellisestä tilikaudesta 0,6 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 0 euroa. Lainojen nettolyhennys tilikaudella oli 3,2 miljoonaa euroa. Koronapandemia vähensi erityisesti opiskelija-asuntojen kysyntää ja lisäsi siten tyhjien asuntojen määrää.

Tilikauden aikana yhtiö siirsi rakennuttamistoiminnan emoyhtiöltä perustamalleen tytäryhtiölle Porin Rakennuttaja Oy:lle. Emoyhtiöllä ei ollut tilikaudella merkittäviä normaalista liiketoiminnasta poikkeavia tapahtumia. Yhtiö pääsi vain yhteen sille asetettuun tavoitteeseen.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaa koskevia olennaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat asuntojen tyhjäkäyttö, luottotappioiden kasvu ja lainakorkojen muutos korkean velkaantumistasen takia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiö noudattaa sisäistä riskienhallintaohjelmaa, joka käsittää turvallisuus-, tietoturva- ja vahinkoriskit sekä toiminnallisen riskienhallinnan. Yhtiö on ISA ry:n auktorisoima isännöintitoimisto. Auktorisointia auditoi Det Norske Veritas. Auditointi pitää sisällään yhtiön käytännön toimintatapojen kattavuuden ja toimivuuden sekä sisäisen valvonnan arvioinnin.

Prizztech Oy

Tavoite	Mittari	Toteutunut
Tulos vähintään 0-tasolla	Toteutunut tulos	Kyllä
Yrittäjyyden edistäminen	Asiakkaina olleiden yrittäjyydestä kiinnostuneiden henkilöiden määrä 500, Prizztech Oy:n neuvonnan kautta perustettujen yritysten määrä 45% alueella perustettavista yrityksistä, kiitettävä asiakaskokemus (asteikolla 1-5 arvosana 4)	Kyllä
Yritysten liiketoiminnan kasvun edistäminen	Yritysten kasvutavoitekartoituksia 30 kpl, kiitettävä asiakaskokemus (asteikolla 1-5 arvosana 4)	Kyllä
Sähköistyvää yhteiskuntaa tukevien toimintaympäristöjen ja ekosysteemien luomisen ja kehittämisen edistäminen	Klustereissa toimivien yritysten määrä 200 kpl, yrityksessä aktivoitujen TKI-projektien ja investointien määrä 20 kpl, Prizztech Oy:n hankevolyyymi 5,6 M€	Kyllä

Tilikauden liikevaihto 2,9 miljoonaa euroa putosi edellisestä tilikaudesta sekä budjetista noin 0,5 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli noin 1.700 euroa ollen jälleen positiivinen. Yhtiö pääsi myös kaikkiin sille asetettuihin tavoitteisiin.

Yhtiöllä oli vuonna 2020 merkittävä rooli yritysten tukemisessa erilaisten koronatuikien hakemisessa. Lisäksi yhtiö käsitteli kuntien vastuulla olleet yksinyrittäjätuikien hakemukset kokonaisasiakaskuntien osalta.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön merkittävimmät riskit aiheutuvat rahoituksen hankkimisesta. Kuntatalouden haasteet vaikuttavat palvelujen kehittämiseen. Kokonaisuutena yhtiön toimintaan vaikuttaa olennaisesti omistaja-asiakkailta tuleva rahoitus. Myös yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa yritysten mahdollisuuksiin osallistua hankkeiden rahoitukseen. Yhtiön johto arvioi vuosittain toimintaan kohdistuvia riskejä ja yhtiön hallitus käsittelee riskienhallinnan muistion.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiön taloudesta merkittävän osan muodostaa projekti- ja ohjelmatoiminta, mitä rahoittajat valvovat ja suorittavat tarkastuksia talouden ja hallinnoinnin osalta. Yhtiöllä on erillinen tietosuoja- ja tietoturvaliiketoiminta.

Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy

Tavoite	Mittari	Toteutunut
SAMKin opiskelijoiden työllistyminen on valmistumisen jälkeen metropolialueen ulkopuolella Suomen parasta	Työllistymisaste (Tilastokeskuksen työllistymistilasto, OKM rahoitusmittari)	Ei
SAMKin osuus ammattikorkeakouluille tulevista lisäaloituspaikoista on vähintään 4 %	Osuus uusista aloituspaikoista (OKM päätös)	Ei
SAMKin osuus rahoitusmallin mukaisista kaikkien ammattikorkeakoulujen tutkintopisteistä on vähintään 3,9 %	Osuus tutkintopisteistä (Korkeakoulujen extranet Vipunen)	Kyllä
SAMKin TKI-toiminnan volyyymi on vähintään 4 M€	TKI-toiminnan volyyymi	Ei
Positiivinen liiketulos	Liiketulos	Kyllä

Yhtiön liikevaihto 36,1 miljoonaa euroa parani 0,7 miljoonaa euroa edelliseen tilikauteen verrattuna. Tilikauden tulos oli 2,3 miljoonaa euroa. Koronapandemia leikkasi enemmän kuluja kuin tuottoja, mikä vaikutti positiivisesti tulokseen. Tulos sisältää 0,7 miljoonaa euroa (viime vuonna 2,5 miljoonaa euroa) sijoitusten realisoitumatonta arvomuutosta, mikä eliminoidaan pois kaupungin konsernitilinpäätöksestä poikkeavan kirjaustavan takia. Yhtiön liiketulos ilman sijoituksia oli 1,2 miljoonaa euroa, kun se edellisellä tilikaudella oli 0,2 miljoonaa euroa. Osana valtion koronaelvytystoimia SAMK sitoutui ottamaan 85 uutta aloittajaa syksyllä 2020 tekniikan sekä sosiaali- ja terveysalan koulutuksiin. Lisäaloituspaikkojen myötä lisärahoitusta on luvassa 2 miljoonaa euroa jakautuen 3,5 vuodelle.

Toiminnan olennaiset riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön keskeiset riskit liittyvät rahoituksen perusteena oleviin mittareihin, joilla on suora vaikutus saatavaan rahoitukseen. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat hyvällä tasolla. Yhtiössä tehdään säännöllisesti riskikartoitus ja riskienhallinnan toimenpiteiden seuranta on osa jatkuvaa strategisten toimenpiteiden seuranta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Yhtiö on luonut vakuutusohjelman, jolla vakuutuksin katettavat riskit ovat hallinnassa. Toimintaa ohjaa säännöllisesti auditoituva ISO 9001 laatujärjestelmä, joka sisältää kattavasti yhtiön toimintaa ohjaavia menettelyohjeita. Auditointi on tehty viimeksi helmikuussa 2021. Lisäksi kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi on antanut yhtiölle laatu-leiman. Yhtiön johdon arvion mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimivat ja ovat riittävällä tasolla yhtiön toiminnan luonne ja laajuus huomioiden.

1.6.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätetyt tavoitteet saavutetaan, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuuden arvo turvataan. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaan ja arviointia.

Kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja rahoitusjohtaja sekä koordinaativastuullinen toimialajohtaja. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä konserniohje on osa kaupungin johtamisjärjestelmää ja siinä noudatetaan ns. hyvää hallintotapaa (corporate governance). Hyvän hallintotavan tarkoituksena on yhdessä muiden konserniohjausta ja -johtamista koskevien ohjeiden kanssa yhtenäistää konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytännöt ja siten varmistaa riittävä avoimuus, tulostietojen oikeellisuus, sisäinen ja ulkoinen valvonta, riskienhallinta sekä hyvä laskenta- ja kirjanpitokäytäntö. Tehokas johtamis- ja hallintojärjestelmä edellyttää yhteisön johdon, tilintarkastajien ja omistajien välistä kiinteää vuorovaikutusta. Lisäksi konsernissa käytetään yhtenäistä toimitusjohtajasopimus-mallipohjaa ja tytäryhteisöiden on konserniohjeen mukaisesti haettava ennakkokäsitystä toimitusjohtajasopimuksesta kaupunginhallitukselta.

Hallintosäännössä on myös tehtävä- ja vastuumääräykset riskienhallinnasta. Seuranta toteutetaan säännönmukaisella raportoinnilla ja raporttien analysoinnilla. Sen mukaan kaupunginhallitus arvioi omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta. Kaupunginhallituksen hyväksymän konsernipalveluiden toimintasäännön mukaan omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö vastaa myös omalta osaltaan konsernin riskienhallinnan suunnittelusta.

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan säännönmukaisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa, mutta Porin kaupunkikonsernin strategiset tytäryhtiöt raportoivat neljä kertaa vuodessa. Raporttien tulee sisältää konserniohjeen mukaisesti katsaus valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, mahdollisiin poikkeamisiin toimintasuunnitelmasta ja niihin tehtyihin korjaaviin toimenpiteisiin. Lisäksi osana konsernin toiminnan vuosikelloa strategiset yhtiöt esittelevät edellisen vuoden tilinpäätöksen kaupunginhallitukselle keväällä omista tätä varten erikseen varatuissa kokouksissa. Näissä kokouksissa yhtiöt raportoivat kaupunginhallitukselle myös, miten riskienhallinta on järjestetty yhtiöissä niin ulkoisten kuin sisäisten riskien osalta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen mukaan tytäryhteisön hallituksen vastuu sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on keskeinen. Yhteisön hallitus huolehtii yhteisön hallinnosta sekä yhtiön toiminnan, kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategian ja valvoo sen toteuttamista, hyväksyy riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan. Voimassa olevan konserniohjeen mukaan yhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiössä on toimiva johtamisjärjestelmä ja säännöllinen raportointi, joka on oikeassa suhteessa liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen. Erityisesti hallituksen on kiinnitettävä huomiota ulkoisten ja sisäisten riskien hallintaan sekä annettava tästä kattava selostus toiminta- tai vuosikertomuksessa.

Samoin voimassa olevan konserniohjeen mukaan yhteisön tulee järjestää itselleen toiminnan laajuuden edellyttämä sisäinen valvonta ja tarkastus. Sisäisessä tarkastuksessa on mahdollista käyttää kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikköä sen käytettävissä olevien voimavarojen mukaan. Yhtiön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan, ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnasta kuuluu yhtiön hallitukselle. Sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja arvioivat niitä prosesseja, joilla organisaatioissa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty, ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

Uudessa konserniohjeessa, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.3.2021 on linjattu, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat:

- määrittelemällä selkeästi tehtävät, valtuudet ja vastuut
- noudattamalla konserniohjetta ja sen hyvän hallintotavan periaatteita
- analysoimalla toimintaympäristön muutoksia
- asettamalla riittävän haastavat strategiset tavoitteet yhtiön toiminnalle ja taloudelle
- järjestämällä riskienhallinta systemaattisella tavalla
- määrittelemällä ja vastuuttamalla riittävät valvontamenettelyt yhtiössä
- järjestämällä tiedonvälitys ja systemaattinen raportointi
- hallitus arvioi säännöllisesti yhtiön sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tuloksellisuutta.

Sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja arvioivat niitä prosesseja, joilla organisaatioissa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

Tytäryhteisöjen tilintarkastajaa pyydetään yhtiökokouksissa käsiteltävässä lausunnossaan lausumaan myös vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Kaupunginhallitus voi antaa myös ohjeita tytäryhteisöille yhtenäiseen riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö konsultoi tarvittaessa tytäryhteisöjä riskienhallintaan ja vakuuttamiseen liittyvissä asioissa. Yhtiöllä on oikeus ottaa vastuuvakuutus hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, mikäli se on riskeiltä suojautumisen kannalta perusteltua. Erityisesti strategisilta yhtiöiltä edellytetään vastuuvakuutusta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Rahoitusriskien hallinnassa yhteisöjen tulee pyrkiä tasapainoiseen ja monipuoliseen rahoitusrakenteeseen. Luotonantajan valinnassa ja lainojen erääntymisaikataulussa vältetään liiallisia ajallisia keskittyymiä. Lähtökohtaisesti yhteisön korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti hajauttamalla lainaposition viitekorkoja eri maturiteetteihin. Omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö koordinoi ja ohjeistaa keskitetysti yhteisöjen rahoitusriskien hallintaa, mutta riskienhallinta on muun muassa osakeyhtiö- ja säätiölain mukaisesti yhteisöjen itsensä vastuulla. Tytäryhteisöjen investointi- ja rahoitussuunnitelmat sekä lainajärjestelyt valmistellaan yhteistyössä omistajaohjaus- ja rahoitusyksikön kanssa. Yhteisöt raportoivat pyydettyessä omistajaohjaus- ja rahoitusyksikölle yhteisön rahoitusasemasta ja niihin liittyvistä sopimuksista.

Riskienhallinta on toteutettu hajautetulla järjestelyllä. Tytäryhteisöt ovat toteuttaneet riskikartoitusta yhteisöjen erilainen toiminta huomioiden eri kattavuudella ja yksityiskohtaisuudella. Toteutuneiden riskien vähäisyys huomioiden ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa ei ole ollut olennaisia puutteita. Kaupunkikonserni on olennaisesti muuttanut toimintamuotoaan yhä suuremman osuuden toiminnasta siirryttyä ja siirtyessä kuntatoiminnasta konserniyhteisöjen toiminnaksi. Tämä edellyttää myös ohjauksen vastaavaa lisäämistä edelleen tulevaisuudessa.

Porin konsernivalvonnasta vastasi vuonna 2020 kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, rahoitusjohtaja ja omistajaohjaus- ja rahoitusyksikön controllerit. Koordinaatiovastuulliset toimialajohtajat vastasivat heille nimettyjen yhtiöiden osalta omilla toimialoillaan kaupungin ja tytäryhtiöiden välisen operatiivisen yhteistyön järjestämisestä ja seuraamisesta. Tytäryhteisöjen hallituksen vastuu sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on keskeinen. Konserniohjauksen toimivallan ja vastuun toimivuuden osalta ei ole havaittu huomautettavaa.

Kehittämiskohteina konsernivalvonnan osalta voidaan mainita kaksi konsernitason tavoitetta: 1) Uudistettu konserniohje (valtuusto hyväksyy) on vahvistettu yhtiöiden yhtiökokouksissa yhtiöitä sitovaksi viimeistään vuoden 2022 yhtiökokouksissa sekä 2) tytäryhtiöiden riskienhallinnan raportointitapa Porin kaupungille uudistetaan osana kaupungin organisaatiouudistusta sekä tytäryhtiöiden raportointitapaa.

1.6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma, M€	2020	2019
Toimintatuotot	388,1	421,0
Toimintakulut	-861,7	-889,3
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,1	0,6
Toimintakate	-473,5	-467,7
Verotulot	320,2	312,1
Valtionosuudet	252,8	216,5
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,5	0,7
Muut rahoitustuotot	2,5	2,5
Korkokulut	-4,8	-5,8
Muut rahoituskulut	-0,2	0,1
Vuosikate	97,6	58,3
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-69,2	-69,2
Omistuksen eliminointierot	-0,6	-2,9
Arvonalentumiset	0,0	0,2
Tilikauden tulos	27,8	-13,5
Tilinpäätössiirrot	-0,1	0,0
Tilikauden verot	-2,8	-2,8
Laskennalliset verot	-0,3	-0,4
Vähemmistöosuudet	-2,3	-2,9
Tilikauden yli-/alijäämä	22,3	-19,6
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	45,0	47,3
Vuosikate/poistot, %	140,9	84,5
Vuosikate, euroa/asukas	1 166	695
Asukasmäärä	83693	83962

Konsernin tilikauden ylijäämä oli 18,1 miljoonaa euroa suurempi kuin kaupungin ylijäämä. Erityisesti tulosta paransi Pori Energia konserni, jonka tilikauden tulos oli 16,1 miljoonaa euroa. Pori Energian tulosta paransi sähkön myynnin liiketoimintasiirto Oomi Oy:lle, mistä kirjattiin 6,5 miljoonaa euroa luovutusvoittoa. Myös koulutusyhtiöt Länsirannikon Koulutus Oy ja Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy tekivät hyvät tulokset. Vastaavasti tulosta rasitti mm. Kiinteistö Oy Domus Arctopolis, jonka tilikauden tulos oli -2,3 miljoonaa euroa sekä Kiinteistö Oy Porin Winnova, jonka tulos oli -1,3 miljoonaa euroa. Domus Arctopoliksen tappiosta 1,4 miljoonaa euroa syntyi Tekniikantie 2 kiinteistön myyntitappiosta.

Konsernirahoituslaskelma, M€	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	97,6	58,3
Tilikauden verot	-2,8	-2,8
Tulorahoituksen korjauserät	-8,3	-8,9
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-108,5	-200,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,6	1,2
Pysyvien vastaavien luovutustulot	21,7	81,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	1,2	-71,5
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-0,5	0,0
Antolainojen vähennykset	0,1	0,6
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	74,3	103,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-65,1	-61,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5,0	10,1
Oman pääoman muutokset	-0,5	0,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	17,0	2,6
Rahoituksen rahavirta	30,4	56,0
Rahavarojen muutos	31,5	-15,5
Rahavarat 31.12	66,2	34,7
Rahavarat 1.1.	34,7	50,2
Konsernirahoituksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, M€	-141,2	-154,4
Investointien tulorahoitus, %	91,2	29,2
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,9
Kassan riittävyys, pv	23,2	10,9

Konsernitase, M€	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 160,1	1 139,3
Aineettomat hyödykkeet	11,1	11,6
Aineettomat oikeudet	4,4	4,5
Muut pitkävaikutteiset menot	6,7	7,2
Aineelliset hyödykkeet	977,2	982,8
Maa- ja vesialueet	105,5	104,8
Rakennukset	418,7	426,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	290,8	278,0
Koneet ja kalusto	99,5	49,1
Muut aineelliset hyödykkeet	44,0	45,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18,8	79,8
Sijoitukset	171,8	144,8
Osakkeet ja osuudet	169,4	142,8
Muut lainasaamiset	2,4	2,0
Muut saamiset	-0,1	0,1
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4,2	3,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT	181,6	162,1
Vaihto-omaisuus	8,5	6,3
Saamiset	106,9	121,1
Pitkäaikaiset saamiset	7,0	9,0
Lyhytaikaiset saamiset	99,9	112,1
Rahoitusarvopaperit	1,3	1,4
Rahat ja pankkisaamiset	64,9	33,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 345,9	1 305,2

Konsernitase, M€	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	534,7	514,9
Peruspääoma	432,1	432,1
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	1,7	1,7
Arvonkorotusrahoitus	13,7	15,8
Muut omat rahastot	32,1	32,0
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	32,9	53,0
Tilikauden yli- / alijäämä	22,3	-19,6
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	28,2	26,0
PAKOLLISET VARAUKSET	3,9	5,1
Eläkevaraukset	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	3,9	5,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	14,1	12,6
VIERAS PÄÄOMA	765,1	746,7
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	463,9	462,3
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	36,7	34,1
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	104,6	92,0
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	159,9	158,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 345,9	1 305,2
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	42,0	41,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79,0	78,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	55 141	33 329
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	659	397
Konsernin lainat, €/asukas	6 792	6 601
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	568 432	554 261
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	814 380	888 313
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	9 731	10 580
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	2 376	1 955
Asukasmäärä	83693	83962

Konsernin lainakannan jakautuminen

35 % Liiketoimintaan kohdistuvat velat

65 % Peruspalvelujen tuottamiseen kohdistuvat velat

- Kaupungin ulkoinen lainakanta
- Osuus sairaanhoitopiirin velasta
- Tytäryhtiöiden toteuttamat kaupungin investoinnit
- Tytäryhtiöiden liiketoiminnan rahoitus

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 4 184 691,33 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- 1) Tuloutetaan Porin Veden poistoeroja suunnitelman mukaan 33 333,33 euroa.
- 2) Tuloutetaan asuntorahaston käyttö hissiavustukseen 64 744,00 euroa.
- 3) Tuloutetaan perintörahaston käyttö 4 833,65 euroa.
- 4) Rahastoidaan antolainojen korkoja asuntorahastoon -5 044,47 euroa.
- 5) Rahastoidaan saatuja perintöjä perintörahastoon -59 734,36 euroa.
- 6) Rahastoidaan maksettuja vakuutusmaksuja vahinkorahastoon -63 685,00 euroa.
- 7) Siirretään tilikauden ylijäämä 4 159 138,48 euroa oman pääoman yli-/alijäämätilille.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen

Porin kaupungin yhteiset palvelulupaukset

1.	
Strategian painopiste	Kaikki painopisteet
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma Kasvu- ja elinvoimaohjelma Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämissuunnitelma
Palvelulupaus	Luomme mahdollisuuksia kaupungin ja asukkaiden välisille kohtaamisille ja aidolle vuorovaikutukselle kaikilla kahdeksalla palvelualueella.
Tavoite ja toimenpiteet	Palvelualueilla tehdään osallistavia kokeiluja, jotka toteutetaan moniammatillisesti yhdessä kaupungin eri toimialojen ja mahdollisten muiden yhteistyökumppanien kanssa. Osallistavien kokeilujen tavoitteena on, että asukkaiden aktiivisuus oman yhteisön kehittämiseksi lisääntyy. Osallistavassa kokeilussa osallistujia aktivoidaan ja kannustetaan aktiiviseen vuorovaikutukseen (esim. äänestykset ja gallupit, keskustelut ja kysymykset) koko kokeilun/tapahtuman ajan, ja myös jatkamaan keskustelua kokeilun/tapahtuman jälkeen.
Mittarit	Osallistavat kokeilut jokaisella palvelualueella. Tavoitetaso: Vähintään 1 osallistava kokeilu/palvelualue. Osallistujia aktivoidaan ja kannustetaan aktiiviseen vuorovaikutukseen koko tapahtuman ajan. Tavoitetasot: Osallistujien kokemus tapahtuman aktivointiasusteesta on 4 (asteikolla 1-5), osallistujien tyytyväisyysaste tapahtumaan on 4 (asteikolla 1-5).
Vastuhenkilö	Salla Rajala
Selvitys toteutumisesta	Osallistavan asukasillan järjestämiseen jokaisella kahdeksasta palvelualueesta luotiin suunnitelma ja aikataulu vuodenvaihteessa. Keväällä oli tarkoitus järjestää asukasillat Ahlaisissa, Noormarkussa, Laviassa ja Länsi-Porissa sekä syksyllä Pohjois-Porissa, Itä-Porissa, Meri-Porissa ja keskustassa. Koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan vuoksi kolme kevään asukasilloista jouduttiin siirtämään keväälle 2021. Aikataulut tarkastellaan uudestaan vuoden alussa. Ahlaisten asukasilta oli erittäin onnistunut. Asukasilta toteutettiin uudella tavalla entistä osallistavammalla tavalla. Ennakkoon alueen työtekijöiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta valittiin kolme teemaa (tuleva monitoimitalo, kaupungin muiden tilojen ja liikuntapaikkojen hyödyntäminen sekä hyvinvointirahan ja muun yhteistyön mahdollisuudet), joista illan aikana keskusteltiin pienemmissä ryhmissä. Osallistujien antaman palautteen perusteella kokemus tapahtuman aktivointiasusteesta oli 3,9 ja tyytyväisyysaste 4,1 (asteikolla 1-5). Osallistujia oli kaikkiaan yli 80. Koronakriisin seurauksena asukasillojen järjestäminen on jouduttu keskeyttämään.
2.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori Hyvän elämän Pori Tunnettu Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvu- ja elinvoimaohjelma Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämissuunnitelma
Palvelulupaus	Sujuvat lupaprosessit
Tavoite ja toimenpiteet	Rakennuslupa-, ympäristölupa- ja muut lupaprosessit ovat yrityksille, tapahtumajärjestäjille ja kuntalaisille mahdollisimman nopeita, sujuvia ja helppoja. Asiakaspalautejärjestelmä on käytössä kesäkuussa 2020.
Mittarit	Asiakaspalautejärjestelmän kautta saatu tulos. Tavoitetaso: Tulos on vähintään hyvä 75 %:ssa vastauksista.
Vastuhenkilö	Lauri Kilkku
Selvitys toteutumisesta	Henkilövaihdokset ja koronapandemia vaikeuttivat tavoitteen saavuttamista. Karitoitusta muiden kaupunkien käyttämistä järjestelmistä tehtiin, mutta järjestelmää ei saatu käyttöön.

3.	
Strategian painopiste	Kaikki painopisteet
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hankinnoilla toteutetaan kaikkia strategisia ohjelmia
Palvelulupaus	Kaupunki toimii innovatiivisena hankkijana
Tavoite ja toimenpiteet	Kaupungin palvelujen kehittäminen ja sujuvoittaminen yhdessä yritysten ja oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on yrityksille tilaisuus kehittää tuotettaan ja saada referenssi sekä opiskelijoille mahdollisuus harjoitteluun ja liikeideaan. Hyödynnetään dynaamista eli kaikille soveltuvuusehdot täyttävälle tarjoajille avointa hankintamenettelyä uusien yritysten saamiseksi mukaan markkinoille.
Mittarit	Yhteisten kehittämisprojektien määrä. Tavoitetaso: 5 projektia, joista syntyy uutta liiketoimintaa (palvelu, tuote tai yritys).
Vastuhenkilö	Lauri Kilkku
Selvitys toteutumisesta	Yksi tässä tarkoitettu kehittämisprojekti saatiin toteutettua. Koronakriisi vaikeutti tavoitetasoa saavuttamista.

4.	
Strategian painopiste	Lasten ja nuorten Pori Hyvän elämän Pori Tunnettu Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämisohjelma
Palvelulupaus	Lasten ja nuorten mahdollisuudet hyödyntää nuorisopassia paranevat
Tavoite ja toimenpiteet	Lisätään lasten ja nuorten mahdollisuutta käyttää nuorisopassin tarjoamia palveluita, erityisesti etäällä kaupungin keskustasta sijaitsevilla palvelualueilla. Osallistetaan nuorisopassin käyttäjiä passin sisällön kehittämiseen ja saavutettavuuden parantamiseen kyselyn sekä muiden palautekanavien kautta. Laaditaan toimenpideohjelma osallistamisen kautta saatujen palautteiden pohjalta.
Mittarit	Passien kokonaiskäyttöaste. Tavoitetaso: Kokonaiskäyttöaste nousee 5 % (kokonaiskäyttöaste oli 66 % lukuvuoden 2018-19 aikana) Passin sisältämien etujen tarjonta. Tavoitetaso: Etäällä keskustasta olevilla alueilla tarjottavien etujen määrä on suurempi kuin edellisenä vuonna.
Vastuhenkilö	Esa Kohtamäki
Selvitys toteutumisesta	Vuoden 2020 lopussa nuorisopassien käyttöaste oli 79 prosenttia. Käytettyjen etujen määrä pieneni koronarajoitusten vuoksi noin kolmanneksella verrattuna edelliseen vuoteen siten, että vuonna 2020 etuja käytettiin kaikkiaan 13 792 kertaa. Alueellista saavutettavuutta parannettiin lisäämällä lavalaisille nuorille mahdollisuus käydä uimassa myös Kankaanpään uimahallissa syyskuusta 2020 alkaen. Lisäksi Laviasta toteutettiin linja-autokuljetus Porin keskustaan 17.10.2020.

Konsernihallinnon toimialalta organisaatiomuutoksen yhteydessä siirtynyt palvelulupaus

3.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Hyvinvoiva henkilöstömme tuottaa kustannustehokkaasti laadukkaita kuntalaisten tarvitsemia palveluita.
Tavoite ja toimenpiteet	Työhyvinvoinnin strategiselle johtamiselle asetetut tavoitteet saavutetaan. Yhteisesti sovitut keinot ja toimintamallit käytössä toimialoilla ja laitoksissa.
Mittarit	Terveysperusteisten poissaolojen määrä ja työkyvyttömyydestä aiheutuvat kokonaiskustannukset. Tavoitetaso: Poissaolot ja kustannukset vähenevät 5 % vuoden 2019 tasosta Työhyvinvointikyselyn tulokset. Tavoitetaso 1: Johtamisen kokemus nousi tasolle 3,9-4,0. Tavoitetaso 2: Työyhteisön hyvinvointikokemus nousee tasolle 7,3.
Vastuhenkilö	Timo Jauhiainen
Selvitys toteutumisesta	Loka-marraskuun vaihteessa toteutetun työhyvinvointikyselyn mukaan Tavoitetasoa 1 ei saavutettu. Johtamisen kokemus oli 3,5, ja heikkeni hieman vuoden 2019 tasosta (3,7). Johtamisen kokemusta heikensivät erityisesti puutteellinen palautteen saaminen esimiehiltä onnistumisista, kehityskeskusteluiden epäsuorallisuus sekä haasteet työn kuormituksesta palautumisessa. Myös työyhteisön hyvinvointikokemus jäi alle tavoitetason: työyhteisön hyvinvointikokemus oli 7 py-syen samana kuin vuonna 2019.

	Terveysperusteiset poissaolot kasvoivat hieman vuoteen 2019 verrattuna. Poissaoloprosentti oli 5,1, kun se edeltävänä vuonna oli 5,0. Kasvu muodostui koronapandemian alkuvaiheessa, maaliskuussa, toteutuneesta poissaolojen piikistä. Vuoden muut kuukaudet mukailivat hyvin lähellä vuoden 2019 kuukausivaihteluja. Poissaolojen kasvu näkyy erityisesti esimiesten myöntämässä poissaoloissa, 4 - 11 päivää kestävässä poissaolojaksoissa, sekä hoitoaloilla (Perusturva), joissa henkilöstä jää työnantajan ohjeistuksen mukaisesti matalalla kynnyksellä pois työstä hengitystie-elinoireiden vuoksi. Korvaavan työn käyttöä ei pystytty hyödyntämään aiempaa enemmän. Etätyössä olevien poissaolojen määrä on kuitenkin selvästi laskenut ja tasoittaa koko organisaation poissaolotilannetta. Sairauspoissaoloja seurataan tarkasti koko organisaatiossa ja toimialoitain. Poissaolopäiviä oli kokonaisuudessaan hieman enemmän kuin vuonna 2019. Myös poissaolokulut kasvoivat (+4,4 %), koska poissaolopäivien vähentämisessä ei onnistuttu. Palvelulupauksen tavoite -5 % sekä poissaolojen määrässä, että -kustannuksissa ei toteutunut. Tavoitteiden toteutumatta jäämisen taustalla todennäköisesti vaikuttavat useat vuoteen 2020 liittyvät seikat. Korona-pandemia sekä keväällä aloitettu haastava säästöohjelma ovat olleet henkilöstön ja erityisesti esimiesten osalta merkittäviä poikkeamia aiempaan. Pandemian alkuvaiheessa merkittävästi nousseet sairauspoissaoloista huolimatta loppuvuoden paremman kehityksen ansioista päästiin lähes samaan tulokseen kuin vuonna 2019.

Tarkastustoimi

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	11		11	9	-2
Toimintamenot	-512		-512	-409	103
Toimintakate	-501		-501	-399	102
Laskennalliset tulot	30		30	0	-30
Muut laskennalliset kust.	-69		-69	-68	1
Tehtävän kokonaiskust.	-540		-540	-467	73

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta: Käyttötalous toteutui talousarviota paremmin ja tarkastustoimi pysyi talousarviossa tilivuonna 2020.

Kaupunginvaltuusto

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-246		-246	-249	-3
Toimintakate	-246		-246	-249	-3
Muut laskennalliset kust.	-32		-32	-28	5
Tehtävän kokonaiskust.	-278		-278	-277	2

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta: Toimintakatteen pieni ylitys on katettu talousarviossa määritellyn konsernihallinnon yhteisittävyyden puitteissa.

Kaupunginhallitus

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	232	-99	133	11	-121
Valmistus omaan käyttöön				391	391
Toimintamenot	-6 125	-3 855	-9 980	-9 880	101
Toimintakate	-5 893	-3 955	-9 848	-9 477	371
Laskennalliset tulot				2	2
Poistot ja arvonalentumiset	-29		-29	-70	-41
Muut laskennalliset kust.	-183		-183	-233	-50
Tehtävän kokonaiskust.	-6 105	-3 955	-10 059	-9 780	282

Käyttösuunnitelman muutokset: Kaupunginvaltuusto 14.12.2020 § 151; Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 220; Talousyksikön päällikkö 3.2.2020 § 11, 25.2.2020 § 13; Talous- ja hallintojohtaja 13.1.2021 § 1

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta: Merkittävin määrärahamuutos on 1.9.2020 voimaan astunut organisaatiomuutos, jonka yhteydessä lentoliikenteen tukemiseen varatut määrärahat siirtyivät kaupunginhallitukselle. Talousarvio alittui 0,4 M€.

= valtuustoon nähden sitovat erät

Energian välitys

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	23 000		23 000	17 623	-5 377
Toimintamenot	-23 000		-23 000	-17 614	5 386
Toimintakate	0		0	9	9
Tehtävän kokonaiskust.	0		0	9	9

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta: Pohjolan Voima Oy:n osakkaana Pori kaupunki toimii energian juridisena ostajana, joka myy energiaa edelleen Pori Energia Oy:lle. Kaupungille syntyy energian ostosta ja myynnistä tuloja ja menoja.

Poikkeamat tulo- ja menoarvioissa johtuvat sähkön markkinahinnan laskusta (keskimääräinen hinta vuonna 2019 oli 45,6 €/MWh ja vuonna 2020 24,7 €/MWh) sekä lämpimästä vuodesta.

Porin pelastustoiminnan kustannukset

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-7 937		-7 937	-7 931	6
Toimintakate	-7 937		-7 937	-7 931	6
Poistot ja arvonalentumiset	-5		-5	-5	0
Muut laskennalliset kust.	-4		-4	-4	0
Tehtävän kokonaiskust.	-7 946		-7 946	-7 940	6

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta: Porin kaupungin osuus Satakunnan Pelastuslaitoksen kustannuksista oli talousarvion mukainen.

Muut toimialoille kohdistamattomat käyttötalouserät

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	4 831		4 831	7 139	2 309
Valmistus omaan käyttöön	7 037		7 037	9 486	2 449
Toimintamenot	-14 138	-430	-14 568	-20 400	-5 832
Toimintakate	-2 271	-430	-2 701	-3 776	-1 075
Poistot ja arvonalentumiset	-139		-139	-140	-1
Tehtävän kokonaiskust.	-2 410	-430	-2 840	-3 916	-1 076

Käyttösuunnitelman muutokset: Kaupunginvaltuusto 20.1.2020 § 3

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Toimintatulojen ylitys johtui pääasiassa odotettua suuremmasta maa- ja vesialueiden myyntivoitosta (toteutunut 3,1 M€, talousarviossa 0,9 M€). Pori Energia Oy:lle puitesopimuksen perusteella myydyistä Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeista saatiin 3,9 M€ myyntivoitto.

Toimintakatteen ylitys johtuu työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan-teen seurauksena. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli 6,4 M€ ja se kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna jopa 1,6 M€ (+33 %).

Muita merkittäviä menoeriä olivat: kaupungin osuus verotuskustannuksiin 2,0 M€, SAMKin ja WinNovan eläkemenoperusteiset maksut 1,3 M€, lomapalkkavelan muutos 0,5 M€ ja saatavien poistot 0,4 M€.

9,5 M€ toimintamenoista koostuu investointeihin kohdistuvista omajohtoisen rakentamisen palvelu- ja materiaali-kustannuksista, joita vastaa samansuuruinen valmistus omaan käyttöön-kirjaus. Näillä erillä ei ole nettovaikutusta käyttötalouteen.

Tehtäväkohdalle on määritelty sitovuustaso (toimintakate) talousarvioon 2021.

= valtuustoon nähden sitovat erät

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut on koostunut 1.9.2020 alkaen seuraavista yksiköistä ja toiminnoista:

- Talous- ja hallintoyksikkö,
- HR-yksikkö (henkilöstöasiat),
- Omistajaohjaus- ja rahoitusyksikkö (ml riskienhallinta),
- Viestintä- ja osallisuusyksikkö sekä
- kaupunginlakimies, yhteyspäällikkö, elinkeinopäällikkö ja virastomestari.

Käyttötalous 1 000 €	Käyttösuun- nitelma 1.9.2020*	KS muutokset 1.9. jälkeen	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	937		937	796	-141
Toimintamenot	-10 164	20	-10 144	-9 095	1 048
Toimintakate	-9 226	20	-9 206	-8 299	907
Laskennalliset tulot	3 156		3 156	2 450	-706
Poistot ja arvonalentumiset	-34		-34	-34	0
Muut laskennalliset kust.	-1 729		-1 729	-1 706	23
Tehtävän kokonaiskust.	-7 834	20	-7 814	-7 520	294

*Vahvistetut sitovat erät 1.9.2020 alkaen, kaupunginvaltuusto 14.12.2020 § 151

Ennen 1.9.2020 päätetyt muutokset:

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 220

Organisaatiomuutoksen 1.9.2020 jälkeen päätetyt muutokset:

Talous- ja hallintojohtaja 22.12.2020 § 44

Selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Talouden seurantaan vaikutti huomattavasti syyskuun alusta toteutettu organisaatiouudistus, jonka myötä konsernihallinnon toimiala lakkautettiin ja muodostettiin uusi konsernipalvelut -esikuntayksikkö. Esikuntayksikkö muodostettiin konsernipalvelut -yksiköstä, talous- ja hallintoyksiköstä, HR-yksiköstä, omistajaohjaus- ja rahoitusyksiköstä sekä viestintä ja osallisuusyksiköstä. ICT- yksikkö ja elinvoimayksikkö sekä osa viestintäyksikköä siirrettiin uuteen elinvoima- ja ympäristötoimialaan.

Konsernipalvelujen käyttötalous toteutui kokonaisuudessaan talousarviota paremmin. Toimintakate alittui 0,9 miljoonaa euroa. Merkittävin yksittäinen säästö aiheutui toiminnan tehostamisesta yhteistyössä Sarastian kanssa. Koronan vaikutus näkyi erityisesti toteutumatta jääneinä henkilöstökoulutuksina, matkustamisen vähenemisenä ja henkilökunnan vähentyneinä liikuntapaikkakäynteinä. Erilaisten tapahtumien peruuntuminen vähensi viestintäyhteistyötä. Myös osa hyvinvointirahasta palautui, koska suunniteltua toimintaa jouduttiin koronan vuoksi perumaan.

= valtuustoon nähden sitovat erät

Perusturva

1.	
Palvelulupaus	Viikossa lääkäriin!
Mittari	Odotusaika lääkärin kiireettömälle vastaanotolle asiantuntijan tehtyä hoidon tarpeen arvioinnin asiakkaan yhteydenoton yhteydessä (%-osuus joilla odotusaika alle 7vrk) Tavoitetaso: 60 % asiakkaista pääsee terveyskeskuslääkärin kiireettömälle vastaanotolle viikossa (vuonna 2019 luku on 30 %)
Vastuuhenkilö	Sanna Mustajoki-Kunnas
Selvitys toteutumisesta	Maaliskuussa 33 % potilaista pääsi terveyskeskuslääkärin kiireettömälle vastaanotolle 7 vrk:n kuluessa. Tammikuussa jonotusaika koko Perusturvassa oli 11 vrk, helmikuussa 11 vrk ja maaliskuussa 9 vrk. Maaliskuussa 2020 alkanut koronapandemia on ruuhkauttanut kiireettömän vastaanoton. Korona-vastaanotto testeineen vaatii suuren henkilöstöressurssin. Touko-kesäkuun ajalta keskimääräinen jonotusaika oli 10 vrk. Syyskuun lopussa keskimääräinen jonotusaika oli 14 vrk ja 26.10.2020 vastaavasti 11 vrk. Vuoden lopussa jonotusaika 31.12.2020 oli 16 vrk.

2.	
Palvelulupaus	Kolmessa kuukaudessa hammaslääkäriin!
Mittari	Odotusaika hammaslääkärin kiireettömälle vastaanotolle asiantuntijan tehtyä hoidon tarpeen arvioinnin asiakkaan yhteydenoton yhteydessä. Tavoitetaso: Alle kolme kuukautta (vuonna 2019 3-6 kuukautta)
Vastuuhenkilö	Sanna Mustajoki-Kunnas
Selvitys toteutumisesta	Korona aiheutti hoitovajetta, jota on yritetty kiertää kiinni kesän jälkeen. Hoitovaje aiheutti sen, että kiireettömään hammaslääkärin hoitoon pääsyn tunnusluku on kasvanut koko syksyn ajan; kesäkuun alussa luku oli 29 vuorokautta ja 21.12. luku oli 84 vuorokautta. Suun terveydenhuollon palvelulupauksena on, että hammaslääkärin kiireettömään hoitoon pääsee alle kolmessa kuukaudessa (90 vrk), ja se raja lähestyi vuoden loppuun mennessä.

3.	
Palvelulupaus	Vahvistamme vanhemmuutta sekä lasten ja heidän perheidensä arjessa selviytymistä
Mittari	Perhetyöntekijät toimivat aktiivisesti lähellä oppilaita koulun muiden toimijoiden kanssa, yksilö - ja ryhmätapaamiset Tavoitetaso: Perhetyöntekijät tapaavat oppilaan 1-3 vuorokauden sisällä oppilaan, hänen perheensä tai opetushenkilökunnan yhteydenotosta
Vastuuhenkilö	Sanna Mustajoki-Kunnas
Selvitys toteutumisesta	1-3 päivän tavoitetaso toteutui ja tapaaminen toteutetaan joko kasvotusten tai puhelimitse.

4.	
Palvelulupaus	Mahdollistamme onnellisen vanhuuden
Mittari	Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä Tavoitetaso: Ikäihmisistä 92 % asuu kotona, 8 % ympärivuorokautisessa hoidossa (vuonna 2019 asuu kotona 90,4%)
Vastuuhenkilö	Sanna Mustajoki-Kunnas
Selvitys toteutumisesta	Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä oli 91,21 %.

5.	
Palvelulupaus	Mahdollistamme iäkkään kotona asumisen
Mittari	Kotihoidon intensiteetti (kotikäyntien määrä kuukaudessa / asiakas) Tavoitetaso: Kotihoidon asiakkaista 10 % saa palvelua yli 60 käyntiä kuukaudessa (vuonna 2019 arviolta 5%)
Vastuuhenkilö	Sanna Mustajoki-Kunnas
Selvitys toteutumisesta	Kotihoidon asiakkaita 2069, joista asiakkaiden lkm, jotka ovat saaneet palvelua yli 60 käyntiä/kk, oli loka-joulukuun osalta 393. Kotihoidon asiakkaista 18,99 % saa palvelua yli 60 käyntiä kuukaudessa.

Perusturvajohtajan selvitys poikkiallinnollisten ohjelmien toteutumisesta Perusturvassa:

Hyvinvointiohjelmassa on perusturvan toimialaan liittyviä kokonaisuuksia, joiden eteen tehdään jatkuvasti töitä: ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen tavoitteiden mukaan on edetty, samoin alkoholin sekä muiden päihteiden käytön vähentäminen ja painonhallinta tavoitteiden mukaisesti. Maaliskuussa alkoi koronapandemia, joka vaikutti Porin perusturvan toimintaan koko organisaation laajuisesti vuoden 2020 aikana ja tilanne jatkuu myös vuodelle 2021.

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Sosiaali- ja perhepalvelut			
Lastensuojelun asiakasmäärä	840	864	24
Lastensuojelun huostassa olevat	240	208	-32
Lastensuojelun asiakasmäärä			
Perhehoito	180	230	50
Laitoshoidto (omat/osto)	14/46	149/86	135/40
Lapsiperheiden palvelusetelit	Sama taso kuin vuonna 2019 (241)		153
Vammaisten asumispalvelut (oma)	166	173	7
Vammaisten asumispalvelut (osto)	360	281	-79
Vammaisten laitospalvelut (osto)	15	27	12
Vammaisten omishoito (hoidettavat), alle 65 vuotiaat	330	304	-26
Vammaisten henkilökohtainen apu	445	476	31
Terveys- ja sairaalapaalvelut			
Mobiilitoiminnan tehtävien määrä			
Tavoite +15 % 2019 lukuun (2019 luku 10 984, tavoite 12 632)		12 067	-565
Suunterveydenhuolto kerralla kuntoon			
60 % kerralla kuntoon hykka-käynneistä		68,44	8,44
Vanhuspalvelut			
Vanhusten omaishoito (hoidettavat)			
Tavoite +5 % vuoden 2019 lukuun (2019 luku 768, tavoite 806)		761	-45
Kotihoidon asiakasmäärä			
Tavoite +15 % vuoden 2019 lukuun (2019 1 966, tavoite 2 261)		1 958	-303

Perusturvajohtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:

Lastensuojelu

Lastensuojelun tunnusluvut toteutuivat lähes arvioidun mukaisesti. Asiakkaiden määrä on hieman noussut, kun taas vastaavasti huostassa olevien määrä laskenut. Vuosi 2019 oli huostaanottojoen osalta erittäin suuri ja vuosittainen vaihtelu on tyypillistä lastensuojelussa. Samoin kodin ulkopuolisia sijoituksia toteutetaan myös avohuollon tukitoimina.

Perhehoidon luku on suurempi mitä arvoitiin. Perhehoito on aina ensisijainen sijoitusmuoto ja luku kertoo myös onnistuneesta vastaanottoperhehoitamisesta.

Omien laitosten ja ostopalvelulaitosten luku on ollut jo lähtökohtaisesti liian alhainen. Omien laitosten lukuun sisältyy kaikki Porin laitokset, myös vastaanottoyksiköt sekä nuorten yksikkö.

Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun palveluseteleiden käyttömäärä on vähentynyt. Käyttöön on vaikuttanut eniten Covid-19 tilanne, jonka vuoksi kotiin ei ole haluttu ulkopuolisia kävijöitä.

Suunterveydenhuolto

Koronan aiheuttama suunterveydenhuollon kiireettömän hoidon alasajo aloitettiin maaliskuun lopulla ja kiireetön hoito oli ajettuna alas huhti-toukokuu. Kesäkuussa aloitettiin toiminnan nosto perustasolle. Huhti-toukokuussa Hyggassa hoidettiin kiireellisen ja puolikiireellisen hoidon tarpeessa olevia potilaita, joten Hyggan toimintaa ei ajettu täysin alas. Tällöin käynnit olivat paljolti kertakäynntejä, mutta myös jatkoajoja tarvittiin jonkin verran; huhti-toukokuussa kerralla kuntoon -prosentit olivatkin 81,6/74,6. Kesä-elokuussa toimintaan vaikutti kesälomat, mutta kerralla kuntoon -prosentti oli kesän ajalta yli 60. Korona aiheutti hoitovajetta, jota on yritetty kirittää kiinni kesän jälkeen. Hoitovaje aiheutti sen, että kiireettömään hammaslääkärin hoitoon pääsyn tunnusluku on kasvanut koko syksyn ajan; kesäkuun alussa luku oli 29 vuorokautta ja 21.12. luku oli 84 vuorokautta. Suun terveydenhuollon palvelulukupauksena on, että hammaslääkärin kiireettömään hoitoon pääsee alle kolmessa kuukaudessa (90 vrk), ja se raja lähestyi vuoden loppuun mennessä.

Mobiilitoiminta

Vuonna 2020 Porin perusturvan mobiilitoiminnan sairaanhoitajat ja lääkärit osallistuivat perustehtävänsä, eli koti-, laitos- ja ensihoidon akuuttiongelmiä hoitamisen, lisäksi Combilanssi-pilottiin sekä 4-8/2020 koko Satakunnan kiireettömien ensihoitotehtävien käsittelyyn ensihoidon tilannekeskuksessa. Lääkäriingissä, joka hoiti mobiililääkäripäivystyksen joka päivä klo 8-21, oli kuusi lääkäriä.

Vanhuspalvelut

Omaishoidon tuen kriteerietä ja palkkioita korotettiin 1.4.2020 alkaen ja kaikille omaishoidontuen asiakkaille tehtiin uusi arviointikäynti ja palkkioluokkien tarkistus. Tämä vei henkilökunnan resurssit ja uusia omaishoidontuen päätöksiä ei juurikaan ehditty tekemään. Kielteisiä omaishoidontukipäätöksiä on tehty aiempaa enemmän.

Kotihoidon asiakkaiden palvelutarpeen arviointia on tehty tarkemmin ja on todettu että, asiakkaat ovat yhä huonompikuntoisempia ja tarvitsevat useampia käyntejä. Myös korona on vaikuttanut siihen, että omaiset ovat hoitaneet enemmän ikääntyneitä perheenjäseniään. Korona on myös vaikuttanut kotihoidon piiriin tulevien, uusien asiakkaiden määrään.

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	71 303	2 100	73 403	74 851	1 448
Toimintamenot	-363 665	-15 898	-379 563	-376 070	3 494
Toimintakate	-292 362	-13 798	-306 160	-301 219	4 942
Poistot ja arvonalentumiset	-172		-172	-287	-115
Muut laskennalliset kust.	-8 063		-8 063	-8 035	28
Tehtävän kokonaiskust.	-300 597	-13 798	-314 395	-309 541	4 855

Käyttösuunnitelman muutokset:

Kaupunginvaltuusto 24.8.2020 § 113, 2.11.2020 § 117; Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 664; Talousyksikön päätös 23.6.2020 § 22; Talous- ja hallintojohtaja 15.1.2021 § 2

Perusturva johtajan selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Perusturvalautakunnan osalta toimintakate alitti muutetun käyttösuunnitelman -4,9 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 98,39 %.

Perusturvan oman toiminnan osalta toimintakate alitti muutetun käyttösuunnitelman -5,4 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 97,14 %. Menojen osalta määrärahat alittivat -4,4 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 98,34 %. Tuloja kertyi 1,0 milj. euroa arvioitua enemmän ja toteumaprosentti oli 101,42%. Terveystieteiden ostopalveluiden (Satakunnan sairaanhoitopiiri) kohdalla toimintakate ylitti muutetun käyttösuunnitelman 0,4 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 100,37 %.

Vuoden 2020 isoin asia oli koronavirus ja sen vaikutukset kokonaisuudessaan perusturvan toimintaan olivat laajat. Esimerkiksi oma henkilökunta on joutunut joustamaan, lisähenkilökuntaa on otettu käyttöön, suojainten käyttö on lisääntynyt ja koronatestaus aloitettiin. Korona-seurantakoodin kautta kustannuksia on kirjautunut 3,5 M€. Kyseinen seurantakoodi ei kuitenkaan kata kaikkia kustannuksia koronan vaikutuksista. Tuon kustannuksen lisäksi ovat tulleet esimerkiksi vuosiloma-, sairausloma- ja erilliskorvaukset.

Korona on vaikuttanut palvelutarpeen kasvuun esimerkiksi perheneuvolassa ja psykososiaalisissa palveluissa, joiden vaikutukset voivat heijastua pidemmälle aikavälille. Asiakkaiden kunnon heikentyminen koronan vuoksi on näkynyt myös sairaalapaikatuissa lisääntyneenä palvelutarpeena. Kevään avo- ja suunterveydenhuollon kiireettömän hoidon alasajo koronapandemian takia aiheutti asiakasruuhkaa ja jononpurkua myös lisätyönä 2020 vuoden loppuun saakka. Koronaan liittyen kustannuksia nosti yksityisten palveluntuottajien suojainten korvaaminen vuoden 2020 osalta.

Tulot ylittivät 1,0 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 101,42%. Syitä tulojen ylittymiselle ovat yhteistoiminta-alueen kuntien palvelukäytön lisääntyminen ja ulkopaikkakuntalaisten laskutusmäärät sekä vakuutusyhtiöiltä tehtävä laskutus.

Henkilöstökulut alittivat muutetun käyttösuunnitelman 8,9 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 92,91 %. Henkilöstökulujen kohdalla nousua edelliseen vuoteen oli 4,87 % (5,4 milj. euroa). Henkilöstökuluja ovat kasvattaneet kunta-alan työehtosopimuksen mukaiset palkkojen korotukset. Lisäksi tilapäistä henkilökuntaa on lisätty koronan takia ja myös koronasta johtuen erilliskorvaukset ovat lisääntyneet ylittöistä johtuen.

Palvelujen ostot ylittivät muutetun käyttösuunnitelman 3,3 milj. eurolla, toteuma prosentti oli 103,29 %. Palvelujen ostoissa laskua edelliseen vuoteen 0,6 milj. euroa (-0,62 %). Syitä palvelujen ostojen kustannusten laskuun ovat asiakaspalvelujen ostojen kohdalla seuraavat.

Vammaispalveluiden palvelujen ostot lisääntyivät palvelutarpeen kasvamisen vuoksi. Ostot lisääntyivät, jos omat asumisyksiköt olivat täynnä tai muuten asiakkaille tarvittiin erityisen tasoista hoitoa, jota ei voitu toteuttaa omissa yksiköissä. Lastensuojelun ostopalveluvuorokaudet ja perhehoidon hoitovuorokaudet lisääntyivät. Korona on vaikuttanut palvelutarpeen kasvuun lastensuojelussa ja tämä vaikutus voi heijastua pidemmälle aikavälille.

Ikäihmisten kohdalla palvelujen ostot ovat vähentyneet. Syynä ostojen vähentymiseen on palvelurakenteen keventäminen ennaltaehkäiseviin ja kotiin annettaviin palveluihin.

Muiden palvelujen ostojen kohdalla etenkin työterveyshuollossa ja laboratoriopalveluissa on kasvua johtuen koronasta. Laboratoriopalvelut ylittivät muutetun käyttösuunnitelman 1,5 milj. euroa, toteuma prosentti oli 118,16 % sekä kasvua edelliseen vuoteen 50,57 % (+ 1,6 M€). Työterveyshuolto ylitti muutetun käyttösuunnitelman 0,6 milj. euroa, toteuma prosentti oli 172,71 % sekä kasvua edelliseen vuoteen 30,55 % (+ 0,3 M€).

Aineet ja tarvikkeet ylittivät muutetun käyttösuunnitelman 1,5 milj. euroa, toteumaprosentti oli 118,16 %. Merkittävä syy ylitykseen oli koronaa varten hankitut suojaimet ja työntekijöiden/asiakkaiden suojaamiseksi hankittuja hoito-tarvikkeita sekä lisäksi uuden suunterveydenhuollon yksikön tarveaineet.

Avustukset ja palvelusetelit ylittivät talousarvioon varatun määrärahan 0,7 milj. eurolla, toteumaprosentti oli 104,56 % sekä avustuksissa kasvua edelliseen vuoteen 5,22 % (+ 0,8 M€). Avustusten kohdalla kasvun ja ylityksen syynä olivat omaishoidontuen luokkien korotus, omaishoitajien määrän kasvu ja lisäksi kasvaneet vammaisille annetut avustukset.

Terveystieteiden ostopalveluiden (Satakunnan sairaanhoitopiiri) kohdalla toimintakate ylitti muutetun käyttösuunnitelman 0,4 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 100,37 %. Satakunnan sairaanhoitopiirissä koronapandemia aiheutti kevästä alkaen merkittävän suoritevolyymin laskun, jonka seurauksena tilikauden tulos painui voimakkaasti alijäämäiseksi. Em. johdosta palveluhintoja korotettiin +10 % kesäkuun alusta alkaen, jolla varmistettiin sairaanhoitopiirin maksuvalmiuden säilyminen sekä estettiin alijäämän muodostuminen. Hinnankorotukset purettiin syyskuun lopussa, kun taloustilanne oli saatu vakautettua. Hinnankorotuksilla kerättiin jäsenkunnilta ylimääräistä tuloa noin 8 miljoonaa euroa kesä-syyskuun aikana. Koska sairaanhoitopiiri siirsi hinnankorotuksella koronapandemian kustannusrasitusta jäsenkunnille, kaikki saadut covid-19 valtionavustukset, n. 10 M€ palautettiin jäsenkunnille loppuvuodesta. Valtionavustukset kattoivat euromääräisenä vaikutuksena kunnilta kerätyn summan. Sairaanhoitopiirin tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi. Ylijäämän suurin syy on toimintakulujen toteutuminen arvioitua pienempinä. Koronapandemia nosti tiettyjä kulueriä merkittävästi (esim. materiaalikulut), mutta vastaavasti henkilöstökulut ja palveluiden ostot toteutuivat arvioitua pienempinä. Sairaanhoitopiirissä keväällä käynnistetyillä säästötoimilla oli selkeä vaikutus talouden toteumaan vuonna 2020.

= valtuustoon nähden sitovat erät

Sivistystoimiala

1.	
Strategian painopiste	Lasten ja nuorten Pori, Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämissuunnitelma, Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen tehostaminen
Tavoite ja toimenpiteet	Asiakas saa tiedon varhaiskasvatuspaikasta vähintään kaksi viikkoa ennen kuin varhaiskasvatus alkaa tai kiireellisissä tapauksissa paikka järjestetään viikon sisällä hakemuksen saapumisesta
Mittari	Asiakas saa tiedon varhaiskasvatuspaikasta vähintään kaksi viikkoa ennen kuin varhaiskasvatus alkaa tai kiireellisissä tapauksissa paikka järjestetään viikon sisällä hakemuksen saapumisesta. Tavoitetaso: Toteutunut 100 %
Vastuhenkilö	Esa Kohtamäki
Selvitys toteutumisesta	Vuoden kahden ensimmäisen kuukauden aikana toteutumaprosentti oli 95. Koronasta ja lasten määrän laskusta johtuen varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on vähentynyt. Tavoite toteutunut maaliskuu-joulukuussa 100 %.

2.	
Strategian painopiste	Lasten ja nuorten Pori, Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämissuunnitelma, Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Digitaalisempi kirjasto 2020
Tavoite ja toimenpiteet	Panostetaan digitaalisen kirjastoaineiston lisäämiseen ja monipuolistamiseen sekä sen hyödyntämisen edistämiseen
Mittari	Digitaalisen aineiston lainausmäärät. Tavoitetaso: Digitaalisen aineiston lainaukset nousevat 5 % (vuonna 2019 määrä on 30 000)
Vastuhenkilö	Esa Kohtamäki
Selvitys toteutumisesta	Koko vuoden 2020 aikana tavoitteet on saavutettu koronaviruksen vuoksi nopeasti ja kehitys on jatkunut suotuisana ja tasaisempana vuoden loppua kohden verrattuna akuuttiaikaan. Valtio sulki kirjastot maaliskuun puolivälissä, jolloin kirjasto panosti suuren osan voimavarojaan digitaalisiin aineistoihin sekä niiden mainontaan. Tämä tapahtui koko Suomessa, jolloin aineistojen näkyvyyteen saatiin volyyymiä. Digitaaliset aineistot ovat Satakirjastojen yhteiset ja kattavat koko Satakunnan. Koko vuoden aikana e-kirjojen ja e-äänikirjojen (Ellibs) lainamäärä on kasvanut 38%. Kokonaislainat e-kirjoissa olivat 2019 32836 ja 2020 45428. Kokoelma muuttuu jatkuvasti lisenssien kestosta johtuen. Tällä hetkellä niteitä on 2116. E-musiikin (Naxos) kuuntelu on kasvanut 14%. Vuoden 2019 lainat olivat 3284 ja 2020 taas 3759. E-lehtien lainat ovat myös nousussa ja meillä on neljä palvelua käytössä: ePress, eMagz, etäkäyttöinen eMagz (vuodesta 2020) ja PressReader. ePressin, eMagzin ja etäkäyttöisen eMagzin lainat ovat nousseet 57%. Lainat vuonna 2019 olivat 72027 ja 2020 113269. Porin osuus yllä mainituista lainaluvuista on 41%. PressReaderin lainat ovat Porin osalta supistuneet 34% lainojen ollessa 2019 2090 ja 2020 1367. PressReaderia voi käyttää vain kirjastossa, joten on selvää, että luvut laskivat sulkuajan vuoksi. Striimattavia elokuvia on voinut lainata Satakirjastoissa lokakuusta 2019 alkaen. Niiden lainaus on kehittynyt hitaammin kuin vanhempien palvelujen, mutta suoraa vertailua ei voida vielä tehdä vuoden takaiseen tilanteeseen. Vuonna 2019 Kirjastokino oli käytössä lokakuun, marraskuun ja joulukuun lainojen ollessa 7568 ja koko vuoden 2020 lainat olivat 13953. Jos vertaa vuoden 2019 kolmea viimeistä kuukautta, on laskua ollut 62% ja jos vertaa noita kuukausia koko vuoteen 2020, niin nousua on ollut 84%. Tulokset ovat lupaavia ja aineistojen näkyvyyttä on lisännyt nykyinen tilanne sekä se, että ihmiset eivät päässeet käyttämään kirjaston vaihtoehtoisia palveluja. Vaikka tilanne ei ole ihanteellinen, niin koronavirus on ollut tämän strategian kannalta hyvä mahdollisuus saavuttaa tavoitteet nopeasti ja tutustuttaa ihmiset näin pakon edessä e-palveluihin oli kyse kirjastosta tai mistä tahansa kaupungin palvelusta. Tavoitteet ovat täyttyneet yli odotusten.

3.	
Strategian painopiste	Lasten ja nuorten Pori, Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämissuunnitelma, Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Erityisryhmille lisää liikuntaa
Tavoite ja toimenpiteet	Lisätään erityisryhmien (erityistä tukea liikkumiseen tarvitsevien eläkeläisten ryhmät ja vammaiset) liikuntaryhmiä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.
Mittari	Erityisryhmien liikuntaryhmien ja liikuntasuoritusten määrä. Tavoitetaso 1: Perustettujen ryhmien määrän lisääminen viidellä (v. 2019 13 ryhmää) Tavoitetaso 2: Liikuntasuoritusten määrän kasvu 10 % (vuonna 2019 määrä on 3500)
Vastuhenkilö	Esa Kohtamäki
Selvitys toteutumisesta	Vuosi kului suurelta osin koronarajoitusten alla, mikä tarkoitti sitä, että liikunta- ja palvelupaikat olivat osan vuotta poissa käytöstä ja osan vuotta käytössä erityisten ohjeistusten mukaisesti ja ohjattuja liikuntaryhmiä järjestettiin vuoden aikana mukautetusti. Liikuntatilojen sulkujaksojen aikana erityisryhmien toimintaa ei järjestetty ja muutenkin riskiryhmiin kuuluvien erityisryhmien toiminnan suhteen noudatettiin erityistä varovaisuutta. Maaliskuussa käynnistettyä ikäihmisten aktivoimiseen keskittyvää "Innostetaan Ikiliikkujaksi"-hanketta edistettiin niissä puitteissa, kun koronatilanne mahdollisti riskiryhmään kuuluvien ikäihmisten turvallisen osallistumisen hankkeen toimintoihin. Innostetaan Ikiliikkujaksi -hankkeen erityisenä kohderyhmänä ovat 75-vuotiaat ja vanhemmat, itsenäisesti asuvat ikäihmiset. Hankkeen puitteissa tiivistettiin perusturvan kanssa tehtävää yhteistyötä pohtimalla viriketoiminnan ohjaintien roolia kohderyhmän aktivoimisessa ja varustamalla kotihoidon tiimit kotona tehtävään harjoitteluun soveltuvin välinein ja kuvallisin ohjein. Osana hanketta hankittiin itsenäisen harjoittelun sekä etänä toteutettavan liikuntaneuvonnan mahdollistavia tabletteja, jotka jaettiin kahdelle kotihoidon tiimille, käytettäväksi ikäihmisten aktivoimiseen. Tablettien käyttö käynnistyi syksyn aikana. Rajoitusjaksojen aikana liikuntapalveluiden ohjattu toiminta toteutettiin rajoitukset huomioiden vesiliikuntaryhminä ja erityisliikuntaryhminä. Syksyllä käynnistettiin uudelleen keväällä keskeytetyt ikäihmisten kuntokahvit, mutta ne jouduttiin koronatilanteesta johtuen keskeyttämään kahden kerran jälkeen. Samoin ikäihmisille Karhuhallissa järjestetty kuntokävelyvuoro jouduttiin keskeyttämään ensimmäisten kertojen jälkeen. Erityisryhmille suunnattujen liikuntasuoritusten määrä kokonaislukema ajalta 1.1.-31.12.2020: - eläkeläisryhmät 1117 - vammaisryhmät 807 - eläkeläisten tapahtumat 140 - vammaisryhmien tapahtumat 75 Osallistumiskerrat yhteensä 2139 (vuositavoite 3850, 10% kasvu 2019 lukuun). Erityisryhmille suunnattujen liikuntasuoritusten toteutunut määrä jää merkittävästi tavoitteesta (toteutuma ainoastaan hieman alle 56% tavoitteesta). Syynä tähän on lähes koko vuoden vallinnut koronatilanne. Ensimmäisen vuosineljänneksen lukujen valossa tavoite olisi todennäköisesti toteutunut. Sekä eläkeläis- että erityislasten ja -nuorten ryhmiä saatiin käynnistettyä ja vietyä läpi tilanteesta johtuen ainoastaan pieni osa suunnitelluista. Erityislasten tapahtumista merkittävin on perinteisesti ollut Pitkis Sport -leirin yhteydessä järjestetty Futuurileiri, jota ei saatu järjestettyä Pitkis Sportin peruuntumisesta johtuen.

4.	
Strategian painopiste	Lasten ja nuorten Pori, Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämissuunnitelma, Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Robottiikkaa perusopetukseen
Tavoite ja toimenpiteet	Tavoitteena on tarjota tasa-arvoiset mahdollisuudet robottiikka-asioihin liittyen eri alueiden oppilaille. Robottiikan avulla pystytään toteuttamaan opetussuunnitelman vaatimuksia. Toimenpiteinä lisätään opetuskäytössä olevien robottien määrää, laaditaan suunnitelma robottiikkaopetuksen tueksi ja koulutetaan henkilökuntaa robottiikka-asioihin liittyen
Mittari	Robottien ja robottiikkaan liittyvän kerhotoiminnan määrä perusopetuksessa Tavoitetaso 1: Opetuskäytössä on vähintään yksi robotti 50 peruskoululaista kohden syksyllä 2020 Tavoitetaso 2: Robottiikkaan liittyvää kerhotoimintaa on 10 koulussa (vuonna 2019 on 5 koulussa)
Vastuhenkilö	Esa Kohtamäki
Selvitys toteutumisesta	On hankittu 116 mlock -robottia lukuvuonna 2019-2020. Opetuskäytössä on yksi robotti 36:ttä peruskoulun oppilasta kohden syksyllä 2020. Lukuvuoden 2019-2020 aikana 8 uutta koulua aloittanut robottiikkavalinnaisaineen tai sisällyttänyt robottiikan opetusta oppiaineiden ohessa opetettavaksi. Koronapandemia on hankaloittanut kerhotoimintaa. Syksyllä 2019 järjestetty koulujen robottiikkakilpailu- ja Steam -koulutukseen liittyvä tapahtuma yhdessä Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa vakiinnutetaan vuosittaiseksi toiminnaksi. Tapahtuma järjestetään myös lukuvuonna 2020-2021 poikkeusolosuhteiden sallimalla laajuudella ja tavalla. Robottiikkaan ja ohjelmointiin liittyvän opetussuunnitelman laatiminen on aloitettu. Peruskouluissa toimii robo-tutoreita. Opettajia on koulutettu robottiikkaan, koodaukseen ja ohjelmointiin liittyen.

Toimialajohtajan selvitys poikkihallinnollisten ohjelmien toteutumisesta Sivistystoimialalla:

Kasvu- ja elinvoimaohjelman tukemiseksi sivistystoimialalla on toteutettu mm. seuraavia asioita:

- Koulutuksen järjestäjien kesken on käyty keskusteluja siitä, miten tuemme alueellisen osaamistarpeen toteuttamista.
- Tieto- ja viestintäteknikan opetusta ja käyttöä on edistetty, ja on palkattu päätoiminen erityisasiantuntija tietotekniikan ja robottiikan edistämiseksi yhteistyössä koulutuksen järjestäjien ja Satakuntaliiton ja alueen yritysten kanssa.
- On luotu uusia toimintatapoja ja mahdollisuuksia kaupunkilaisten kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksien toteuttamiseksi, joilla lisätään veto- ja pitovoimaa.

Hyvinvointiohjelma

- Hyvinvointiohjelmassa on monta eri yhtymäkohtaa sivistystoimialan kanssa. Sivistystoimiala on ollut voimakkaasti kehittämässä mm. palvelualueiden osallisuuden lisäämistä tai yksinäisyyden vähentämistä
- Kansalaisopistossa on tuotettu DIGI-kursseja seniori-ikäisille ja erityisryhmille
- Liikuntapalveluja on kehitetty kohdennetusti hanketoiminnan kautta varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja seniori-ikäisille.

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Opetusyksikkö			
Perusopetus			
Perusopetuksen oppilasmäärä (ka)	7 324	7 360	36
Peruskoulujen yleisopetuksen ryhmäkoko (opp./opetustunti)	19	18	-1
Perusopetuksen luokkamuotoisen erityisopetuksen ryhmäkoko (opp./opetustunti)	8	8	0
Perusopetuksen koulupudokkaiden määrä	0	2	2
Erityisen tuen oppilaiden %-osuus kokonaisoppilasmäärästä	9	11	2
Perusopetuksen viikkotunnit (ka)	10 351	10 374	23
Erityisopetuksen viikkotunnit (ka)	2 620	2 641	21
Lukiokoulutus			
Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä, päivälukiot (ka)	1 215	1 195	-20
Pakollisten lukiokurssien keskiryhmäkoko (opp./opetustunti)	27	31	4
Lukiokoulutuksen viikkotunnit (ka)	1 703	1 709	6
Lukiokoulutuksen keskeyttäneet, päivälukiot	40	47	7
Sivistävä koulutus			
Palmgren-konservatorio			
Suoritetut tutkinnot, ammatillinen koulutus	15	19	4
Opetustunnit, taiteen perusopetus	22 561	23 237	676
Oppilasmäärä, taiteen perusopetus	850	832	-18
Porin seudun kansalaisopisto			
Opetustunnit	21 000	18 615	-2 385
Opetustunnit, taiteen perusopetus	570	514	-56
Oppilasmäärä	7 000	6 215	-785
Taidekoulu			
Taidekoulun oppilasmäärä	40	37	-3
Lasten ja nuorten kuvataidekoulun oppilasmäärä	370	370	0
Taidekoulun opetustunnit	918	860	-58
Lasten ja nuorten kuvataidekoulun opetustunnit	2 990	3 124	134
Varhaiskasvatusyksikkö			
Hoitopäivät			
Päiväkodit kunnalliset	473 000	395 844	-77 156
Päiväkodit palveluseteli	118 000	127 500	9 500
Perhepäivähoito (sisältää ryhmikset)	18 000	14 555	-3 445
Kaikki	609 000	537 899	-71 101
Lapsia hoidossa			
Päiväkodit kunnalliset	2 580	2 384	-196
Päiväkodit palveluseteli	720	766	46
Perhepäivähoito (sisältää ryhmikset)	120	113	-7
Kaikki	3 420	3 263	-157
Yksityisen hoidon tuki (lapsia yhteensä)	125	115	-10
Kulttuuriyksikkö			
Kirjasto			
Lainat	1 500 000	1 425 235	-74 765
Kirjastokäynnit	720 000	464 571	-255 429
Aineistohankinta € / asukas	6	5,9	0
Lainaaaja % asukkaista	30	27	-3
Yleisötilaisuudet	760	232	-528
Osallistujat / yleisötilaisuudet	15 000	10 145	-4 855
Pori Sinfonietta			
Esiintymiset	48	60	12
Kuulijat (ei sis. radio ja TV)	16 000	30 111	14 111

	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Satakunnan Museo			
Ylläpidetyt dokumentit	550 000	552 417	2 417
Asiakaskontaktit	50 000	30 867	-19 133
Näyttelyt	20	15	-5
Porin taidemuseo			
Asiakaskontaktit	28 000	13 862	-14 138
Internetkävijät	120 000	30 626	-89 374
Lasten kulttuuri, Annis			
Annankatu 6 käyttäjät	45 000	14 570	-30 430
Lasten kulttuuri			
Asiakaskontaktit	70 000	45 511	-24 489
Liikunta- ja nuorisoyksikkö			
Hoidetut liikuntapaikat lkm	246	244	-2
Nuorisotilat lkm	7	7	0
Nuorisopalvelujen osallistumiskerrat	80 000	69 852	-10 148
Liikunnanohjaus osallistumiskerrat	40 000	32 370	-7 630

Toimialajohtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:

Opetusyksikkö

Perusopetuksen tunnusluvut toteutuivat kokonaisuudessaan arvioitun mukaisesti. Koulupudokkaiden määrässä vaihtelu on vuosittain suurta ja satunnaista. Opetuksen järjestelyillä ja muilla tukitoimilla pyritään estämään pudokkuutta. Määrät ovat kuitenkin pieniä. Erityisen tuen oppilaiden määrässä ovat mukana yleisopetuksen koulut ja erityiskoulut. Talousarvion luku on lähtökohtaisesti ollut liian alhainen. Taso on pysynyt edellisvuosien mukaisena.

Lukiokoulutuksen osalta pakollisten kurssien keskiryhmäkoko oli uusi tunnusluku, joka arvioitiin väärin. Pakollisten kurssien opiskelijamäärät vaihtelevat 12:sta 37,5:een. Luku ei ota huomioon samanaikaisopetusta, koska sitä ei ole tietona saatavissa. Tämä pienentäisi lukua. Lukiokoulutuksen keskeyttäneiden osalta vuosittainen vaihtelu on suurta ja satunnaista. Opintojen ohjauksella ja muilla tukitoimilla pyritään vaikuttamaan keskeyttäneiden määrään.

Palmgren-konservatorion suoritettujen tutkintojen määrässä on vuosittain vaihtelua. Ammatillisen koulutuksen reformin vuoksi opiskelijamäärät vaihtelevat vuosittain jonkin verran. Jatkuva haku on myös tuonut ennustettavuuteen suurta hajontaa. Myös opintojen ohjaukseen on kiinnitetty erityistä huomiota, jonka myötä keskeytyksiä on saatu vähennettyä ja tuloksellisuutta parannettua.

Kansalaisopiston kurssit keskeytettiin keväällä koronan takia maaliskuussa, joten tuntimäärä jäi arvioitua pienemmäksi. Jotta opetus pystyttiin järjestämään turvallisesti, syksyn kursseilla osallistujamääriä jouduttiin pienentämään. Osin myös opiskelijat ilmoittautuivat kursseille aiempaa varovaisemmin.

Varhaiskasvatusyksikkö

Hoitopäivien määrät jäivät selvästi arvioitusta kaikissa hoitomuodoissa. Tähän oli koronatilanteella suuri vaikutus. Lapsia ei tuotu hoitoon siinä määrin kuin normaalitilanteessa. Huoltajille tarjottiin myös mahdollisuutta maksuttomaan varhaiskasvatukseen, mikäli lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta tiettyjen ehtojen täytyessä. Palvelusetelipäiväkodeissa hoitopäivien määrä ylitti arvioitun, mikä johtui kasvaneesta lapsimäärästä. Kokonaisuudessaan lasten määrä jäi kuitenkin arvioitusta, mikä toisaalta on ollut odotettavissakin syntyneiden lasten määrän perusteella. Aiempaa pienemmät ikäluokat vähentävät varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta.

Kulttuuriyksikkö

Kaikki kulttuuriyksikön toiminnot kärsivät koronatilanteen mukanaan tuomista rajoituksista. Vuoden 2020 aikana museot olivat suljettuina 3,5 kk, kirjastot ja lastenkulttuurikeskus 3 kk. Sinfoniettan konsertteja jouduttiin perumaan 3 kk:n ajalta. Osittaisen avoinnaoloajankin yksikköjen toiminta on ollut todella rajoitettua ja vaillinaista normaalitilanteeseen verrattuna.

Rajoitusten vuoksi perusyksiköt ovat kehittäneet ja pilotoineet uudenlaisia, kaikille avoimia digipalveluja, ja varsinkin kirjaston ja Sinfoniettan kohdalla digipalvelut ovat löytäneet käyttäjänsä. Kuriositeettina voidaan mainita Sinfoniettan 12 verkkokonsertin keräämä yleisömäärä 15147 henkilöä. 12 loppuunmyytyä konserttia Promenadialissa olisivat enimmilläänkin tavoittaneet 7500 henkilöä. Erityisesti Sinfoniettan osalta "digiloikan" voidaan sanoa onnistuneen erinomaisesti. Taidemuseon internet-kävijöiden osalta on datan käsittely muuttunut, ja kävijämäärät eivät ole vertailukelpoisia talousarviolukuun verrattuna.

Liikunta- ja nuorisoyksikkö

Koronarajoitusten vuoksi liikunnanohjauksen sekä nuorisopalvelujen osallistujamäärät jäivät arvioidusta.

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	13 207		13 207	13 079	-128
Valmistus omaan käyttöön				74	74
Toimintamenot	-128 750	5 207	-123 543	-119 871	3 672
Toimintakate	-115 544	5 207	-110 336	-106 718	3 618
Laskennalliset tulot				8	8
Poistot ja arvonalentumiset	-718	126	-592	-658	-66
Muut laskennalliset kust.	-36 700	7 641	-29 059	-29 023	35
Tehtävän kokonaiskust.	-152 962	12 975	-139 987	-136 392	3 595

Kaupunginhallitus (30.11.2020 § 664) on tehnyt talousarviossa 2020 määritettyyn erillisvaltuuteen perustuen teknisen toimialan ulkoiseen auditointiin liittyvän 4,5 M€ määrärahasiirron sivistystoimialalta tekniselle toimialalle.

Käyttösuunnitelman muutokset:

Talouslyksikön päällikkö 23.6.2020 § 22; Talous- ja hallintojohtaja 15.1.2021 § 2, 1.2.2021 § 15

Toimialajohtajan selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Sivistystoimialan toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan lähes talousarvion mukaisesti. Tuotot jäivät talousarviosta 0,1 miljoonaa euroa (toteumaprosentti 99,0). Tuotolajien osalta oli kuitenkin merkittäviä poikkeamia. Myyntituotot ylittivät arvioidun 0,1 miljoonaa euroa, mikä aiheutui lähinnä kotikuntakorvausten kasvusta. Maksutuotot jäivät talousarviosta 0,9 miljoonaa euroa. Tähän oli merkittävänä syynä se, että keväällä koronapandemian vuoksi tehtiin asiakasmaksuihin kaupunginhallituksen päätöksellä huojennuksia. Tämä koski erityisesti varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja. Lisäksi suljettiin liikunta- ja kulttuurilaitokset, joiden osalta pääsymaksut jäivät saamatta. Koronan toisen aallon vuoksi tiloja käyttöä rajoitettiin uudelleen, ja pääsymaksumenetyksiä tuli myös syksyn osalta. Tuet ja avustukset ylittivät arvioidun 1,1 miljoonaa euroa. Hankerahoitusta saatiin kehittämishankkeisiin, mutta myös merkittävästi koronatilanteen seurauksena. Hankerahoituksella valtio tuki koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamista perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa sekä turvasi kulttuuripalvelujen saatavuutta. Muiden tuottojen osalta jäätin talousarviosta 0,5 miljoonaa euroa. Tilojen vuokratuottoja ja käyttömaksuja jäi saamatta, koska liikunta- ja kulttuurilaitokset olivat suljettuina tai niiden käyttö oli rajoitettua. Lisäksi sivistyslautakunnan päätöksellä hyvitetiin porilaisten urheiluseurojen liikuntatilojen käyttömaksut loka-joulukuun ajalta.

Toimintakulut toteutuivat merkittävästi talousarviota paremmin. Määrärahoja säästy talousarvioon verrattuna 3,7 miljoonaa euroa (toteumaprosentti oli 97,0). Henkilöstökuluissa säästöä kertyi 2,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluihin vaikuttivat seuraavat asiat. Osa sivistystoimialan henkilöstöstä toimi huhti-toukokuun aikana perusturvan tehtävissä koronatilanteen vuoksi. Kustannuksia vastaava määrärahasiirto tehtiin sivistystoimialalta perusturvan toimialalle. Keväällä päätetty kaikkia toimialoja koskeva rekrytointikielto sekä alle vuoden mittaisten määräaikaisten sijaisten käytön rajoitukset vaikuttivat henkilöstökuluja hillitsevästi. Lasten määrän väheneminen vaikutti varhaiskasvatuksen henkilöstökuluihin. Kesän aikana tuli esille se, että kaupungin eläkemenoperusteiset maksut oli ylibudjetoitu, mikä vaikutti henkilöstösivukulujen säästöön. Lisäksi syyskuun alusta lukien liikuntapaikkojen hoitajat ja kouluisännät siirtyivät teknisen toimialan alaisuuteen määrärahoineen, mikä osaltaan vähensi henkilöstökuluja. Palvelujen ostoissa merkittävät menosäästöt tulivat koulujen ja päiväkotien ateriapalveluista ja koulukuljetuksista. Koronarajoitusten vuoksi oppilaat olivat keväällä etäopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa lapsia oli hoidossa vähemmän. Myös lasten kokonaismäärän vähenemisellä oli vaikutuksensa. Tarvikeostoissa lisäkuluja aiheuttivat koronatilanteen vuoksi kasvaneet puhdistustarvikkeiden ja erilaisten suojavarusteiden ostot. Tarvikkeisiin varattu määräraha oli myös jonkin verran alibudjetoitu. Lasten kokonaismäärän väheneminen vaikutti avustuksien osalta kotihoidon ja yksityisen hoidon tukien määrärahojen säästöihin. Muut kulut toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Edellä mainituista syistä johtuen nettomenot toteutuivat talousarviota paremmin (toteumaprosentti 96,7). Talousarvion toimintakate oli -110.336.258 € ja toteutunut toimintakate -106.717.941 €. Sivistystoimialan määrärahasäästö oli 3.618.317 €.

Elinvoima- ja ympäristötoimiala

1.	
Strategian painopiste	Kaikki painopisteet
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma Kasvu- ja elinvoimaohjelma Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämisohjelma
Palvelulupaus	Porin rakennettu ympäristö on elinvoimainen.
Tavoite ja toimenpiteet	Toteutetaan ensisijaisesti kaavoituskatsauksen 2019–2021 mukaisia kaavahankkeita, reagoidaan merkittäviin yksityisiin kaavahankkeisiin, toteutetaan laajoja osallistumismenettelyjä ja osallistutaan ympäristön kehittämiseen tärkeisiin projekteihin. 10 suurimman kaupungin asemakaavaprosessin läpimenoajan mediaani oli viime vertailussa vuonna 2015 15,6 kuukautta, Porin ollessa 11,9 kuukautta.
Mittari	Asemakaavaprosessin läpimenoaika. Tavoitetaso: Porin asemakaavaprosessin läpimenoajan mediaani on lyhin 10 suurimman kaupungin vertailussa (vuonna 2015 Porin sijoitus oli 2/10)
Vastuhenkilö	Mikko Nurminen
Selvitys toteutumisesta	TOTEUTUNUT OSITTAIN Vuonna 2020 sai lainvoiman yhteensä 10 asemakaavaa, joiden läpimenoajan mediaani oli noin 11 kk. Asemakaavoista 2 oli kaavoituskatsauksen kohteita, joiden läpimenoajan mediaani oli noin 12 kk. Porin keskeisten asemakaavojen läpimenoajan mediaani ja tavoitetaso pysyivät samana. C10-kaupunkien viimeisin julkaistu mediaanitieto edelleen vuodelta 2015.

2.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma Kasvu- ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Parannamme porilaisten työllisyyttä.
Tavoite ja toimenpiteet	Edistämme nuorten, pitkäaikaistyöttömien, koululaisten ja opiskelijoiden työllistymistä. Tuemme kaupunkikonsernin oman toiminnan lisäksi yrityksiä ja järjestöjä. Aktiivitoimenpiteissä olevien työttömien henkilöiden määrä keskimäärin kuukaudessa on 960 henkilöä vuonna 2020 (1 100 henkilöä vuonna 2019). Sosiaalista hankintakriteeriä käytetään työvoimavaltaisissa, erityisesti EU:n kynnysarvon ylittävissä (yli 200 000 euroa vuodessa) hankinnoissa: yhden heikossa työmarkkina-asemassa olevan henkilön työllistäminen vähintään 8 kk:n ajaksi; työllistettävän valinta ja siihen liittyvä opastus tehdään yhdessä Porin kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa.
Mittarit	Nuorisotyöttömyys. Tavoitetaso: Nuorisotyöttömyys alenee 1,0 %-yksikköä vuoden 2019 tasosta Pitkäaikaistyöttömyys. Tavoitetaso: Pitkäaikaistyöttömyys alenee 2,0 %-yksikköä vuoden 2019 tasosta.
Vastuhenkilö	Juha Laine
Selvitys toteutumisesta	EI TOTEUTUNUT Joulukuussa 2020 nuorten (alle 30 v.) työttömien määrä oli n. 20 % viime vuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi. Pitkäaikaistyöttömyys pysyi selvästi edellisvuotta korkeammalla tasolla + n. 39 %. Korona aiheutti merkittävää työttömyyden kasvua.

(Palvelulupaus 3. on siirtynyt organisaatiouudistuksessa Konsernipalveluihin)

4.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori Hyvän elämän Pori
Yhteys strategisiin ohjelmiin	Siirtymällä erillään olevista toimitiloista yhteisiin toimitiloihin edistämme strategisten ohjelmien toteuttamista yhteistyössä toimialojen kesken.
Palvelulupaus	Porin kaupungin ja valtion Porin toimintojen yhteinen asiakaspalvelu otetaan käyttöön viimeistään vuonna 2023.
Tavoite ja toimenpiteet	Vuoden 2020 aikana tehdään päätös yhteisten toimitilojen toteutustavasta. Päätös valmistellaan tiiviissä yhteistyössä valittujen kumppanien kanssa.
Mittari	Projektin eteneminen. Tavoitetaso: Päätös yhteisten toimitilojen toteutustavasta on tehty.
Vastuuhenkilö	Lauri Kilkku
Selvitys toteutumisesta	TOTEUTUI OSITTAIN Vuoden aikana yhteisten toimitilojen suunniteltu toteutustapa muuttui, kun Teljäntori vaihtoehtona raukesi. Uutena suunnitelmana on perustaa kaupungin ja valtion yhteinen asiakaspalvelu Postitalona tunnettuun rakennukseen (Yrjönkatu 6) ja keskittää kaupungin tietotyötä tekevien toimitilat Rautatiepuistikatu 5:een. Tarvittavat päätökset päästään tekemään vuonna 2021.

5.	
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori Työn ja yrittämisen Pori
Yhteys strategisiin ohjelmiin	Kasvu- ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Autamme Sinua ja perhettäsi sijoittumaan Poriin.
Tavoite ja toimenpiteet	Otetaan käyttöön yhden luukun malli. Asiantuntijaverkosto neuvoo ja auttaa.
Mittari	Henkilökohtaisen neuvonnan määrä. Tavoitetaso: 30 palvelua saanutta asiakasta
Vastuuhenkilö	Jouko Hautamäki
Selvitys toteutumisesta	EI TOTEUTUNUT Alkuvuoden aikana perustettiin Rakastu Poriin -sivusto. Palvelun kysyntä oli korona-aikana vähäistä, mutta 5 asiakasta sai palvelua. Matkailu- ja markkinointiyksikkö otti vastuulleen Rakastu Poriin –teeman ja ryhtyi kehittämään 'Rakkaustekoja'-teemaa.

6.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori
Yhteys strategisiin ohjelmiin	Kasvu- ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Ratkaisemme yritysten asiat ripeästi riippumatta keneen asiakas ottaa yhteyttä.
Tavoite ja toimenpiteet	Toteutus elinkeinoketjun kautta. Asiakaspalautejärjestelmän käyttöönotto. Yrityksen yhteydenottoihin vastataan ripeästi.
Mittari	Elinkeinopoliittisen mittariston tulokset. Tavoitetaso: Porin sijoitus on parempi kuin edellisessä kyselyssä (yli 50 000 asukkaan kaupunkien sarjassa Porin sijoitus oli 19/20 vuonna 2018)
Vastuuhenkilö	Jouko Hautamäki
Selvitys toteutumisesta	TOTEUTUI Elinkeinopoliittinen mittaristo julkaistiin Q2, uutena nimenä kuntabarometri. Porin sijoitus parani: 11/20 yli 50000 asukkaan kaupunkien joukossa. Osallistuttiin yrittäjäystävällinen kunta –kyselyyn yhdessä yrittäjäjärjestön kanssa ja tuli esille Porin hyvään suuntaan edennyt yhteistyö yrittäjien kanssa. Yrittäjäaktiivinen kunta –tulokset valmistuivat, Porin sijoitus jaettu 4. sija. Erityishuomio: Australialaisen yhtiön sijoittumispaikkakisan 12/2020 palautteena oli, että Porin reagointinopeus heidän tarpeisiinsa ja kysymyksiinsä oli poikkeuksellisen nopeaa ja vaikutti myönteisesti sijoittumis päätökseen.

7.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvu- ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Edistämme kasvuyritysten toimintaolosuhteita ja uusien yritysten kasvumahdollisuuksia.
Tavoite ja toimenpiteet	Kasvava yritys tarvitsee lisää työntekijöitä. Nopean kasvun yritysten kartoitus ja tunnistaminen Prizztech Oy:n kautta. Elinkeinoketju tuottaa tunnistetuille kasvuyrityksille palveluehdotuksen kasvusuunnitelman tueksi.
Mittarit	Laadittujen palveluehdotusten määrä. Tavoitetaso: 10 kpl Palveluehdotusyritysten liikevaihdon kasvu. Tavoitetaso: 100 % viiden vuoden aikana Palveluehdotusyritysten henkilöstön kasvu. Tavoitetaso: 50 % viiden vuoden aikana Porin kasvavat yritykset / Porin kaikki yritykset (vuonna 2019 575/1273=45 %). Tavoitetaso: 50 %
Vastuhenkilö	Jouko Hautamäki
Selvitys toteutumisesta	TOTEUTUI Alkuvuonna laadittiin 6 palveluehdotusta. Kasvutavoite näillä keskim. 20 %/v (>100 % / 5 v). Vuoden lopussa kasvuselvityksiä ja palveluehdotuksia toteutettu klusterikyselynä teknologiametalliklusterissa 20 kpl. Kasvutavoite tässä ryhmässä 18 %/v.

8.	
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma Kasvu- ja elinvoimaohjelma Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämisohjelma
Palvelulupaus	Porilaiset saavat entistä enemmän sähköisiä palveluita ja sisältöjä.
Tavoite ja toimenpiteet	Toimialojen kanssa yhteistyössä käydään läpi kaikki toimialan asiointiprosessit. Paperia ja perinteisiä lomakkeita vaativat asiointiprosessit digitalisoidaan.
Mittari	Uusien sähköisten palvelujen lukumäärä. Tavoitetaso: Vuoden 2020 aikana uusia sähköisiä palveluja on 15
Vastuhenkilö	Juha Seppänen
Selvitys toteutumisesta	TOTEUTUI OSITTAIN Toimialojen prosessien kuvaamiseksi hankittiin uusi tietojärjestelmä ja aloitettiin järjestelmän käyttöönotto ja kouluttautuminen. Yksittäisiä prosesseja kuvattiin. Sähköisten lomakkeiden määrä kasvoi ja palveluprosesseja digitalisoitiin useamman uuden palvelun avulla, mm. ottamalla käyttöön sähköinen allekirjoitus (kartoitus on tehty ja käytettävät järjestelmät on päätetty). Ulkoisille asiakkaille tuotiin myös uusia palveluita, esim. rakennusvalvonnan lupien kuvien digitointia tehdään koko ajan ja aineistojen myyminen verkkokaupan kautta tullaan mahdollistamaan. Verkkokauppahanke on viivästynyt voimavarojen puutteen vuoksi, mutta on kehityslistalla ja tullaan toteuttamaan yhteistyössä rakennusvalvonnan johdon kanssa.

9.	(Aiemmin Ympäristö- ja lupapalvelut toimiala / 1.)
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvu- ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Asiantuntijat palvelevat asiakkaita sähköisissä järjestelmissä sujuvasti ja nopeasti
Tavoite ja toimenpiteet	Järjestelmät on otettu käyttöön ja niistä on saatu hyviä kokemuksia. Järjestelmien mahdollistama nopea ja sujuva yhteydenpito hakijaan kehitetään edelleen, mikä tehostaa asioiden viranomaiskäsitelyä. Neuvotaan ja opastetaan asiakkaita, jotta sähköisten järjestelmien käyttö yleistyy.
Mittari	Ympäristövalvonnan sähköiseen järjestelmään saapuvien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyaika. Tavoitetaso: Hakemukset ja ilmoitukset otetaan käsittelyyn viiden työpäivän kuluessa. Maaseutupalveluiden sähköiset hakemukset. Tavoitetaso: 95% maaseutupalveluiden päätukihakemuksista saapuu sähköisinä. Rakennuslupien käsittelyaika. Tavoitetaso: Kaupungin elinvoiman kannalta tärkeät rakennusluvut 20 % käsitellään kolmessa viikossa, 60 % rakennusluvista kuukaudessa ja muut luvat 20 % kahdessa kuukaudessa.
Vastuhenkilö	Lauri Kilkku
Selvitys toteutumisesta	TOTEUTUI Hakemusten ja ilmoitusten käsittelyajat olivat tavoitetason mukaisia koronaepidemiasta johtuvasta etätyöhön siirtymisestä huolimatta. Sähköiset järjestelmät osoittivat näin toimivuutensa ja tarpeellisuutensa. Maaseutupalveluissa jatkettiin asiakkaiden neuvontatyötä hakemusten ohjaukseksi sähköiseen järjestelmään, minkä johdosta myös paperihakemukset palautettiin pääosin sähköisten kanavien kautta. Ympäristövalvonnan tavoite saavutettiin ja maaseutupalveluiden päätukihakemuksista 94 % saapui sähköisinä.

10.	(Aiemmin Ympäristö- ja lupapalvelut toimiala / 2.)
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori, Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvu- ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Kehitetään energia- ja kiertotalousneuvontaa osana rakennuslupaprosessia
Tavoite ja toimenpiteet	Luodaan lausunto- ja neuvontajärjestelmä rakennuslupahakemuksien yhteydessä.
Mittari	Energia- ja kiertotalousneuvontapalvelun määrä. Tavoitetaso: Palvelu tavoittaa 100 % luvan hakijoista.
Vastuhenkilö	Lauri Kilkku
Selvitys toteutumisesta	EI TOTEUTUNUT Henkilövaihdokset vaikeuttivat prosessia. Järjestelmää tullaan kuitenkin kehittämään jatkossa Lupapiste.fi -ohjelman alle rakennusvalvontayksikön ja suunnittelu- ja kehittämissyksikön yhteistyönä.

Toimialajohtajan selvitys poikkiallisen ohjelmien toteutumisesta elinvoima- ja ympäristötoimialalla:

Kasvu- ja elinvoimaohjelma:

Menestyviä yrityksiä vetovoimaisessa ympäristössä: elinkeinoyhtiö Prizztechille tavoitteet edistää yritysten kasvua (tuotannossa). BusinessPori.fi -sivusto ja palvelumalli Porin tunnettuuden lisäämiseksi (toteutunut).

Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämisohjelma 2025:

Joukkoliikenneviranomaisen osallistui palveluverkkoselvityksen laatimiseen huomioiden palveluverkon tarpeet joukkoliikenteen kannalta. Toimiala osallistuu lasten ja nuorten kasvatukseen tarjoten sivistystoimialan henkilöstön tueksi ympäristökasvatukseen liittyviä työkaluja, tapahtumia ja osaamista. Koronan vuoksi kouluvierailuja ja kouluille suunnattuja tapahtumia peruuntui jo keväällä, kun kouluissa siirryttiin etäopetukseen. Myös syksyn ympäristöviikko peruuntui. Koululuokat eivät ole lähteneet vierailukäynneille koulun ulkopuolelle eivätkä myöskään ole ottaneet vierailijoita vastaan kouluille. Koulujen ja varhaiskasvatuksen ympäristökasvatustyötä on tuettu päivittämällä Intopolku-sivuston materiaaleja.

Hyvinvointiohjelma 2025:

Toimialalta on osallistuttu aktiivisesti hyvinvointitiimin ja hyvinvointiryhmän toimintaan mm. arvioimalla Rakkaudella porilaisille –hyvinvointirahan hankehakemuksia ja hankkeiden toteutusta sekä kokoamalla tietoja hyvinvointiraport-

tiin. Kaupungin avustusuudistuksen yhteydessä (KH 28.9.2020 § 501) toimiala sai uuden tehtävän toiminta-avustusten jakamisessa yhdistyksille, mikä linkittää toimialan entistä tiiviimmin kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävään työhön ensi vuoden alusta lähtien.

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Rakennusvalvonnan myöntämät luvat	850	626	-224
Ympäristövalvonnan suorittamat tarkastukset	350	349	-1
Eläinlääkinnän käynnit	12 000	10 648	-1 352
Maaseutupalveluiden tekemät päätökset	4 800	6 371	1 571

Toimialajohtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:

Rakennusvalvonnan myöntämien lupien määrä on vähentynyt vuonna 2019 rakennusjärjestykseen tehdyn muutoksen vuoksi, jolloin toimenpideilmoituksista luovuttiin ja toimenpideluvusta myönnettiin vapautuksia rakentamisen sujuvoittamiseksi.

Keväällä 2020 praktikkoeläinlääkäreitä ohjeistettiin koronapandemian vuoksi aluehallintoviraston toimesta pidättäytymään ei-kiireellisten pieneläinpotilaiden vastaanottamisesta, mikä vähensi käyntimääriä keväällä. Lisäksi yksikössä on koko vuoden ajan ollut 2-3 praktikkoeläinlääkäriin vaje, mikä vähentää suoraan virka-aikaisia potilaiden vastaanottomääriä.

Maaseutupalveluiden tekemien päätösten määrän kasvaminen johtuu pääosin siitä, että vanhan EU-ohjelmakauden päätyttyä tiloille tehtiin yhden vuoden jatkositoumukset ympäristökorvaukseen.

Käyttötalous 1 000 €	Käyttösuunnitelma 1.9.2020*	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	8 496		8 496	8 839	343
Valmistus omaan käyttöön				38	38
Toimintamenot	-30 733	-422	-31 155	-30 230	925
Toimintakate	-22 237	-422	-22 659	-21 353	1 306
Laskennalliset tulot	4 407		4 407	4 516	109
Poistot ja arvonalentumiset	-675		-675	-951	-276
Muut laskennalliset kust.	-2 060		-2 060	-2 173	-113
Tehtävän kokonaiskust.	-20 565	-422	-20 987	-19 960	1 027

*Vahvistetut sitovat erät 1.9.2020 alkaen, kaupunginvaltuusto 14.12.2020 § 151

Ennen 1.9.2020 päätetyt muutokset:

Kaupunginvaltuusto 18.5.2020 § 65; Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 220; Talousyksikön päällikkö 22.5.2020 § 19, § 21

Organisaatiomuutoksen 1.9.2020 jälkeen päätetyt muutokset:

Kaupunginvaltuusto 14.12.2020 § 152; Talous- ja hallintojohtaja 22.12.2020 § 44, 13.1.2021 § 1, 15.1.2021 § 2

Toimialajohtajan selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Toimialalla oli vuonna 2020 suuria haasteita joukkoliikenteeseen liittyen. Lipputuoteudistuksen, linjastojen uudelleen suunnittelun ja bruttomalliin siirtymisen valmistelun lisäksi painittiin koronaviruspandemian joukkoliikenteen liikennöitsijöille aiheuttamiin lipputulomenetysten korvaamiseksi sekä erityisesti kaupungin omistaman joukkoliikenneyhtiön talouden vahvistamiseksi. ICT-kustannusten jatkuvan kasvamisen ja eläinlääkinnän toimintavarmuuden ja resurssiongelmien ratkaisemiseksi etsittiin toiminnallisia muutoksia, joilla olisi vaikutusta myös talouteen. HTV-säästötavoitteet toivat suunnitteluun oman haasteensa.

Huolimatta erilaisista haasteista ja arkea sekoittaneesta koronaviruksesta saatiin toimialan perustehtävät suoritettua. Positiivista oli myös Yyterin (osittain samasta syystä lisääntynyt) käyttö matkailu- ja virkistätymiskohteena. Talousarviovuoden aikana hyväksyttiin Yyterin kehittämissuunnitelma. Myös muita tavoitteita saatiin vietyä eteenpäin.

Toimialalla tehtiin useita talousarviomuutoksia vuoden aikana. Ensimmäinen liittyi joukkoliikenteeseen, kun kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.5.2020 § 65 talousarvion käyttötalousosaan 1M euron määrärahalisäyksen käytettäväksi Porin Linjat Oy:n lyhyen ajan taloudellisen aseman parantamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi.

1.9. voimaan tulleen organisaatiomuutoksen vuoksi uuden toimialan kehys vahvistettiin kaupunginvaltuustossa. Joulukuussa kaupunginvaltuusto myönsi 0,4 euron määrärahalisäyksen työllistämispalkkoihin ja kuntakokeiluun. Määrärahalisäystä ei olisi tarvittu, sillä toimialan tilinpäätös päättyi lopulta positiiviseen tulokseen sitovan toimintakatteen alittuessa 1,3 M eurolla. Tämä osoittaa toimialan talouden ennustamisen vaikeutta. Talouden positiivinen suunta perustui muun muassa kustannusten kasvun hillitsemiseen ja rakennusvalvontaan loppuvuodesta tuloutteisiin isompiin lupamaksuihin, mutta myös joukkoliikenteen kustannusten muuttumiseen.

Talousarviopoikkeamat

Toimintatuotot ylittyivät 0,3 M eurolla (+4 %), vaikka myynti- ja maksutuotot jäivät yhteensä 0,1 M euroa (-2,5 %) ja muut toimintatuotot 0,1 M euroa (-40 %) vajaaksi käyttösuunnitelmasta. Myynti- ja maksutuottojen vähentyminen johtui rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen vähentymisestä (-13 %). Vuonna 2019 tehty rakennusjärjestyksen muutos on vaikuttanut arvioitua enemmän lupahakemusten määrään. Vuoteen 2019 verrattuna rakennusvalvonnan tuotot ovat vähentyneet 0,2 M euroa (-17 %).

Toimintatuottojen positiivinen kertymä johtui avustusten lisääntymisestä 0,6 M eurolla (+17 %). Tämä johtui pääasiassa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien 30.9.2020 joukkoliikenteeseen myöntämistä koronatuista (470 000 €), jotka kylläkin välitettiin kokonaisuudessaan liikennöitsijöille. Lisäksi saatiin arvioitua enemmän valtionavustusta eläinsuojeluvalvontaan ja työllisyydenhoitoon.

Toimintakulut jäivät 0,9 M euroa (-3 %) odotettua pienemmiksi, vaikka henkilöstökulut olivat lopulta 0,1 M euroa (+1 %) suunniteltua suuremmat ja maksetut avustukset ylittyivät 0,4 M eurolla (+34 %). Avustuksissa näkyi valtiolta saatu ja edelleen liikennöitsijöille maksettu koronatuki ja muut joukkoliikenteen tuet, minkä lisäksi työllisyyspalveluiden yhteisöille maksamat avustukset kasvoivat 0,1 M eurolla (+11 %), koska järjestöihin työllistämistä lisättiin työmarkkinatuen kuntaosuuksien kasvun hillitsemiseksi.

Säästöä syntyi palveluiden ostoista, jotka pienentyivät 0,8 M eurolla (-7 %) sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoista, jotka jäivät puoleen aiotusta aiheuttaen 0,3 M euron säästön. Palvelujen ostojen vähentyminen johtui pääasiassa joukkoliikenteen liikennöintikorvausten toteutumisesta ennakoitua pienempinä. Lisäksi poistuivat seutulippujen kuntasubventiot (0,2 M euroa). Lipputuoteuudistus piti ottaa käyttöön 1.7.2020, minkä vuoksi Porin Linjat Oy:lle oli budjetoitu korvausta lipputulomenetyksestä. Lipputuoteuudistuksen lykkäännyttyä ei korvausta tarvittu.

Myös muista toimintakuluista saatiin säästöä 0,3 M euroa (-18 %), josta suurin osa kertyi kasvupalvelut ja kaupunkisuunnittelu -yksiköstä.

Kaupungin tahtotilana on aktiivinen työllisyyden hoito. Työmarkkinatuen kuntaosuuden nousun hillitsemiseksi työllistämistoimenpiteitä kohdistettiin erityisesti ns. sakkolistalla oleviin henkilöihin. Vuonna 2020 työllistämispalkat ylitettiin suunnitellusti alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,7 M eurolla. Tästä osaan pyydettiin lisämäärärahaa ja osa pystyttiin kattamaan toimialan sisältä. Koronan vuoksi työllistämistoimenpiteiden toteuttaminen oli haastavaa, joten vuoteen 2019 verrattuna työllistämispalkkoihin käytetty summa kuitenkin väheni 0,5 M eurolla. Työllisyyden kuntakokeilun alkamiseen liittyviin kustannuksiin ei oltu varauduttu talousarviossa. Kokeilun alkamisen siirryttyä jäivät kustannukset odotettua pienemmiksi, ja ne saatiin pääasiassa katettua toimialan talousarviosta.

Tekninen toimiala

1.	
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvu ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Mahdollistamme sähköautojen latauspisteiden toteuttamisen katuverkolle ja kaupungin omistamien rakennuksien pysäköintipaikoille
Tavoite ja toimenpiteet	Suunnitellaan kaupungin järjestämille latauspisteille paikat, joihin yhteistyössä elinvoimayksikön kanssa haetaan toteuttajatahot.
Mittari	Latauspisteiden määrä. Tavoitetaso: Vuonna 2020 suunnitellaan 4 kappaletta latauspisteitä
Vastuhenkilö	Marko Kilpeläinen
Selvitys toteutumisesta	Sähköautojen latausinfraan liittyen on tehty yhteistyötä Konsernihallinnon elinvoimayksikön ja Prizztech Oy:n kanssa. Asiaan liittyen on pidetty yhteisiä palaverieita sekä tutustuttu paikallisten alan toimijoiden tarjontaan. Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen lataussähkön asiakashinnasta ja latauspisteiden digitaalisen operoinnista on solmittu sopimus. Portinaukiolle on toteutettu yksi kahden auton 22 kW:n latauspiste (keskinopea). Lisäksi on laadittu alustava suunnitelma Porin kaupungin latauspaikoista sekä laadittu ehdot latauspisteen sijoittamisesta katuverkolle. Palvelulupaus on toteutunut.

2.	
Strategian painopiste	Työn ja yrittämisen Pori, Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Kasvu ja elinvoimaohjelma
Palvelulupaus	Työllistämme vuosittain vähintään 55 pitkäaikaistyötöntä toimialalle
Tavoite ja toimenpiteet	Tiivis yhteistyö konsernihallinnon työllisyyspalveluiden kanssa
Mittari	Työllistettyjen määrä. Tavoitetaso: Vähintään 55 pitkäaikaistyötöntä on työllistynyt
Vastuhenkilö	Marko Kilpeläinen
Selvitys toteutumisesta	Heinäkuussa 2020 Teknisellä toimialalla työskennellyt Kuntariraportin mukaan 61 työllistettyä työntekijää. Palvelulupaus on toteutunut.

3.	
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Raivataan esteet, jotta kaikilla on pääsy palveluiden äärelle!
Tavoite ja toimenpiteet	Toteutetaan esteettömyyskartoituksia ja parannuksia projektisuunnitelman mukaan.
Mittari	Esteettömyystoimenpiteiden määrä. Tavoitetaso: Pääkirjaston ja Taidemuseon esteettömyyttä parantavat työt on tehty.
Vastuhenkilö	Marko Kilpeläinen
Selvitys toteutumisesta	Kirjaston esteettömyyskartoitus on tehty ja valaisimia on uusittu sekä kansalaisopiston aulan opasteet on uusittu. Taidemuseon esteettömyyskartoituksesta on pyydetty tarjous. Palvelulupaus on toteutunut.

4.	
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Ei lämmitetä harakoille!
Tavoite ja toimenpiteet	Toteutetaan energiaa säästäviä investointeja ja teknisiä uudistuksia sekä tilojen suunnitelmallista vähentämistä.
Mittari	Energiankulutuksen määrä. Tavoitetaso: Energiankulutus laskee 2 %
Vastuhenkilö	Marko Kilpeläinen
Selvitys toteutumisesta	Tuorsniemen koulun ilmavesi-lämpöpumppu ja Tuulentuvan lattialämmityksen 2.vaihe eteni työohjelman mukaisesti. Valaisimia muutettiin led-valaisimiksi mm. kirjasto, kaupungin sairaalan eläinlääkärin tilat. Tilojen vähentämistä tehtiin mm. Postitalossa. Palvelulupaus on toteutunut

5.	
Strategian painopiste	Hyvän elämän Pori
Yhteys strategiaan ohjelmiin	Hyvinvointiohjelma
Palvelulupaus	Huolehdimme kevyenliikenteen väylien ja katujen talvikunnossapidosta määriteltyjen kunnossapitoluokkien mukaisesti
Tavoite ja toimenpiteet	Noudatamme sovittuja kunnossapitoluokkia ja kriteereitä sekä varmistamme eri kaupunginosien tasapuolisen kohtelun talvikunnossapidossa
Mittari	Poikkeamat kunnossapitoluokkien mukaisesta ylläpidosta. Tavoitetaso: Poikkeamia on alle viitenä päivänä talvessa
Vastuuhenkilö	Marko Kilpeläinen
Selvitys toteutumisesta	Talvi 2020 oli poikkeuksellisen lämmin ja vähäluminen. Myös alkutalvi 2020-2021 oli vuoden vaihteeseen saakka lämmin ja vähäluminen. Talvikunnossapidon tehtävät jäivät vähäisiksi. Talven 2020 osalta ei ole raportoitu poikkeamista määritellyistä kunnossapitoluokista. Palvelulupaus toteutui.

Toimialajohtajan selvitys poikkihallinnollisten ohjelmien toteutumisesta Teknisellä toimialalla:

Tekninen toimiala toimii tiiviissä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tukien poikkihallinnollisten ohjelmien toteutusta

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
<i>Yhteiset palvelut-yksikkö</i>			
Pysäköinnintarkastajien kirjoittamat pysäköintivirhemaksut, kpl	20 000	17 720	-2 280
Venepaikkojen täyttöaste, %	84	86	2
<i>Infrayksikkö</i>			
Tonttien luovutukset, kpl	40	47	7
Maankäyttösopimuskorvaukset, kpl	20	1	-19
Hoidettavat liikenneväylät, km	1 005	1005	0
Hoidettavat viheralueet, ha	523	532	9
<i>Tilayksikkö</i>			
Kaupunkilaisten käytössä olevat tilat, m ²	402 000	376 350	-25 650
Tilojen kunnossapitokulut, 1 000 €	1 000	1 351	351
Lämmityskustannusten muutos, %	-4	-3,4	1
Esteettömyys parantunut rakennuksissa, kpl	10	13	3

Toimialajohtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:

Pysäköintivirhemaksujen pudotuksessa näkyy selkeästi koronan aiheuttama kaupungin hiljentyminen.

Klasipruukinmäen arvioitua suurempi vetovoima nosti tonttien luovutusmäärää. Maankäyttösopimuskorvausten arviossa oli mukana Sunniemen alueen kaavoituksen mukana tulevat maankäyttösopimuskorvaukset. Alueen kaavoitus ei ole kuitenkaan edennyt arvioidusti.

Rakennusten kunnossapitotarve kasvaa vuosi vuodelta korjausvelan kasvun myötä. Lämmityskustannusten alhaiseen toteutumiseen ovat vaikuttaneet erityisesti keskimääräistä lämpimämpi vuosi ja tiloihin tehdyt energiataloudelliset panostukset. Esteettömyyttä parantavat kohteet tarkentuvat aina selvitysten ja vuoden aikana tehtävien korjausten suunnittelun myötä, joten tarkkaa määrää on vaikea arvioida ennakkoon.

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	18 419		18 419	18 852	433
Valmistus omaan käyttöön	3 831		3 831	4 238	407
Toimintamenot	-49 174	-3 986	-53 160	-49 226	3 933
Toimintakate	-26 925	-3 986	-30 910	-26 137	4 773
Laskennalliset tulot	45 772	-346	45 426	49 501	4 074
Poistot ja arvonalentumiset	-18 181	-125	-18 306	-19 240	-934
Muut laskennalliset kust.	-2 840	-8 025	-10 865	-14 332	-3 467
Tehtävän kokonaiskust.	-2 173	-12 481	-14 654	-10 208	4 446

Kaupunginhallitus (30.11.2020 § 664) on tehnyt talousarviossa 2020 määritettyyn erillisvaltuuteen perustuen teknisen toimialan ulkoiseen auditointiin liittyvän 4,5 M€ määrärahasiirron sivistystoimialalta tekniselle toimialalle.

Käyttösuunnitelman muutokset:

Talouslyksikön päällikkö 25.2.2020 § 13, 9.3.2020 § 15, 22.5.2020 § 20

Toimialajohtajan selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Toimialan käyttötalous toteutui talousarviota paremmin.

Kokonaisuutena toimintatuotot ylittivät noin 0,4 miljoonaa euroa. Toimintatuloissa maankäyttösopimuskorvaukset ylittivät talousarviotavoitteensa noin 0,3 miljoonaa euroa ja myyntituotot Porin Vedelle noin 0,2 miljoonaa euroa. Organisaatiomuutoksen myötä kiinteistönhoidon tytäryhtiöille tekemien kiinteistönhoidon myyntituottojen siirtyminen tekniselle toimialalle tuotti noin 0,4 miljoonan euron ylityksen talousarviotavoitteeseen. Rakennusten myyntivoittotavoite jäi kokonaan saavuttamatta edellisen vuoden tapaan. Rakennuksista saadut vuokratulot ylittivät 0,13 miljoonaa euroa. Pysäköintimaksutuloissa ja pysäköintivirhemaksuissa koronan vaikutus näkyy tuottojen jäämisessä talousarviosta noin 0,3 miljoonaa euroa. Koronan aiheuttamia vuokrahyvityksiä toimialalla myönnettiin noin 0,08 miljoonaa euroa.

Investointikohteita toteutettiin suunniteltua enemmän omajohtoisesti, mikä näkyy **valmistus omaan käyttöön(VOK) erän ylittymisenä noin 0,4 miljoonaa euroa.**

Kokonaisuutena toimintamenot alittuivat muutettuun käyttösuunnitelmaan nähden noin 3,9 miljoonaa euroa. Toimialan sitovuustasolle eli toimintamenoihin tuli syyskuussa tehdyn organisaatiomuutoksen myötä noin 4,5 miljoonan euron määrärahasiirto sivistystoimialalta. Viranhaltijapäätöksin tehdyt siirrot huomioiden toimintamenoihin tehdyt talousarviomuutokset olivat nettona noin 4 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulujen osuus alituksesta on noin 1,2 miljoonaa euroa. Palkkakulujen osuus tästä on noin 0,5 miljoonaa euroa, poissaoloihin liittyvien henkilöstökorvausten osuus 0,2 miljoonaa euroa ja sivukulujen osuus noin 0,5 miljoonaa euroa. Sivukulujen alitus muodostuu pääasiassa eläkemenoperusteisen maksun noin 0,3 miljoonaa euroa arvioitua pienemmästä toteumasta. Henkilöstökulujen alituksessa näkyy muun muassa henkilöstön eläköityminen.

Palvelujen ostojen osuus alituksesta oli noin 1,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoissa oli määräraha varattu Palveluliikelaitokselta ostettavaan kiinteistönhoitoon koko vuodelle, mutta tehdyn organisaatiouudistuksen myötä kustannukset siirtyivät henkilöstökuluihin, jolloin palvelujen ostoihin syntyi säästöä lähes 0,8 miljoonaa euroa. Hangasvuon jätemäärät jäivät ennakoitua pienemmäksi, mikä näkyy polttoon vietävän jätteen aiheuttamien palveluostojen jäämisestä talousarviota pienemmäksi noin 0,3 miljoonaa euroa. Käytöstä poistuneiden tilojen purkua varten toimialalle oli varattu 0,5 miljoonaa euroa. Purkuohjelmaa pystyttiin toteuttamaan lähes suunnitellusti. Purkurahoista jäi noin 0,1 miljoonaa euroa käyttämättä pääasiassa purku-urakoiden ennakoitua halvemman hinnan vuoksi. Suurimpana purkukohteena oli entinen Satakunnan Auto. Itä-Länsi-pesäpallo-ottelun järjestämiseen toimiala sai 0,15 miljoonaa euroa. Ottelu jouduttiin siirtämään koronan vuoksi vuodella eteenpäin.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta talousarvio alitettiin noin 1,3 miljoonaa euroa. Kaukolämpö ja lämmityskustannukset jäivät talousarviosta noin miljoona euroa keskimääräistä lämpimämmän vuoden, energiasäästötoimenpiteiden ja vähentyneen kiinteistökannan vuoksi. Polttoainekustannuksista säästyti noin 0,1 miljoona euroa avarustarpeen vähäisyyden vuoksi. Muissa toimintakuluissa budjetti alitettiin noin 0,3 miljoonaa euroa. Ulkoiset vuokrat alittivat talousarvion noin 0,1 miljoonaa euroa pääasiassa tilojen käytön tiivistämisen ansiosta. Myös yllättäviin menoihin varatusta määrärahasta jäi käyttämättä suurin osa.

Käyttösuunnitelman muutokset laskennallisissa erissä aiheutuvat pääosin organisaatiomuutoksesta.

Satakunnan Pelastuslaitos

Palvelulupaus 1. Pelastustoiminnan hälytys- ja avunantotehtävät hoidetaan koko maakunnan alueella palvelutasopäätöksen, riskiruutujen ja sisäministeriön ohjeen mukaisesti

Tavoite ja toimenpiteet: Ylläpidetään kattavaa paloasemaverkkoa, kalustoa ja henkilöstöä. Osa asemista on päätoimisesti miehitettyjä ja osa sopimuspalokuntatoimintaa perustuvia

Mittarit: Tehtävämäärät ja toimintavalmiusaika eri tehtävissä riskiruutujako huomioon ottaen

Selvitys toteutumisesta: Valmiutta pelastustoiminnan hälytys- ja avunantotehtäviin on ylläpidetty palvelutasopäätöksen mukaisesti. Johtoryhmä seuraa tehtävämääriä ja toimintavalmiuden kehittymistä toistaiseksi jokaisessa kokouksessaan. Pelastuslaitoksen toimintavalmiusajat eri riskiluokkiin toteutuivat valtakunnan keskiarvoa paremmin.

Palvelulupaus 2. Sote-vastuuviranomaisten kanssa tehtyjen sopimusten mukaisten ensihoito- ja ensivastevalmiuden tuottaminen ja tehtävien hoitaminen

Tavoite ja toimenpiteet: Paloasemilla on tarvittava valmius ambulanssi- ja ensivastetoimintaan tehtävien hoitamiseksi

Mittarit: Tehtävämäärät eri tehtävä- ja kiireellisyysluokissa

Selvitys toteutumisesta: Ensihoito- ja ensivastevalmius on tuotettu sopimusten mukaisesti. Myös Covid-19 poikkeustilanteesta palvelulupauksesta pystyttiin pitämään kiinni.

Palvelulupaus 3. Erityiskohteiden ja asuinrakennusten palotarkastukset ja kemikaalivalvonta toteutetaan maakunnan alueella valvontasuunnitelman mukaisesti

Tavoite ja toimenpiteet: Ylläpidetään riittävää henkilö- ja osaamisresurssia tehtävien hoitamiseksi

Mittarit: Valvontasuoritteet ja toteumaprosentti kohdeluokittain

Selvitys toteutumisesta: Palotarkastustoiminta ja kemikaalivalvonta toteutuivat valvontasuunnitelman mukaisesti maaliskuun puoliväliin saakka, jolloin toiminta lähes tyystin keskeytettiin koronaviruksen leviämisen hillitsemiseksi. Palautumissuunnitelman mukaisesti tarkastus- ja valvontatoimintaa aloitettiin palauttamaan systemaattisesti 15.6.2020. Johtokunta laski 8.9.2020 valvontatyön tavoitemäärää koronarajoitusten johdosta. Erityisjärjestelyt ovat voimassa valtioneuvoston ohjeistuksen mukaisesti.

Palvelulupaus 4. Asukkaille, yrityksille, laitoksille ja muille toimijoille annetaan turvallisuusviestintää 15 % vastaavasti

Tavoite ja toimenpiteet: Päätoiminen ja sopimuspalokuntien henkilöstö osallistuu eri kohderyhmien turvallisuusviestintätilaisuuksiin tai järjestää niitä

Mittarit: Turvallisuusviestintää saaneiden määrä

Selvitys toteutumisesta: Turvallisuusviestintää toteutettiin suunnitelmien ja tavoitteen mukaisesti maaliskuun puoliväliin saakka, jonka jälkeen kohteissa suoritettava turvallisuusviestintä keskeytettiin koronatilanteen johdosta. Turvallisuusviestintää on koronatilanteen aikana vastaavasti lisätty pelastuslaitoksen sosiaalisen median kanavilla sekä muissa medioissa. Turvallisuusviestintä on osittain edelleen tauolla, ja se palautuu valtioneuvoston ohjeistuksen ja hallitun palautumissuunnitelman mukaisesti. Turvallisuusviestintää ei pystytty koronarajoitusten vuoksi tekemään suunnitellussa laajuudessa, vaan tavoitteesta jäätin merkittävästi.

Kaikkien Satakunnan Pelastuslaitoksen palvelulupausten vastuuhenkilö on pelastusjohtaja Pekka Tähtinen.

Pelastusjohtajan selvitys poikkihallinnollisten ohjelmien toteutumisesta Satakunnan Pelastuslaitoksessa:

Pelastuslaitos on toteuttanut poikkihallinnollisia ohjelmia siinä määrin kuin sille oman toimialan luonteen ja maakunnallisen toimintamalin myötä on ollut luontevaa. Koronaviruksen leviämisen estäminen ei ole voinut olla vaikuttamatta tämän ohjelman toteuttamiseen.

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Turvallisuusviestintää saaneet	33 600	12 118	-21 482
A1-A6 kohteiden valvonta	1 212	1 022	-190
Asuinrakennusten tarkastus	3 685	6 148	2 463
Pelastuslähtöjä	4 300	4 723	423
Ensihoitolähtöjä	17 000	16 075	-925
Ensivastelähtöjä	1 200	841	-359

Pelastusjohtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:

Ensivastelähtöjen määrää alensi koronaepidemian johdosta tehdyt muutokset ensivasteen hälyttämiseen. A1-A6 kohteiden valvonta -kohteiden osalta koronatilanne aiheutti keskeytyksen valvontaan ja johtokunta alensi tavoitemäärää. Loppuvuodesta pystyttiin kuitenkin lisäämään tarkastusmääriä ja valvonnassa saavutettiin lähes alkuperäinen taso. Pelastustehtävien määrä vuosivaihtelussa.

Käyttötalous 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunni- telma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	27 935		27 935	27 481	-455
Toimintamenot	-25 578	13	-25 566	-24 396	1 170
Toimintakate	2 357	13	2 370	3 085	715
Laskennalliset tulot	67		67	182	115
Poistot ja arvonalentumiset	-1 400		-1 400	-1 275	125
Muut laskennalliset kust.	-1 024		-1 024	-1 056	-32
Tehtävän kokonaiskust.	0		13	936	923

Käyttösuunnitelman muutokset:

Talous- ja hallintojohtaja 4.11.2020 § 12

Pelastusjohtajan selvitys käyttötalouden toteutumisesta:

Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan Satakunnan pelastuslaitoksen ja varsinaisen pelastustoimen tuloslaskelman vuosikate osoittaa ylijäämää +3.084.633 euroa ja tilikauden tulos on +1.817.063 euroa. Uuden muotoisessa tuloslaskelman kaavassa tuloksen jälkeen tulevat varausten muutokset ja sisäiset vyörytyserät. Näin tilikauden ylijäämä vyörytyserien jälkeen on +942.824 euroa. Tämä ylijäämä kirjataan taseeseen tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille.

Kulunutta vuotta on leimannut COVID-19 epidemia. Pelastuslaitos varautui ennen tuntemattomaan epidemiaan henkilöstön asemasiirtoja rajoittaen ja eriyttämällä ensihoidon henkilöstö pelastustoiminnan henkilöstöstä. Kaikenlaisen hygienian ja henkilösuojaimiin kiinnitettiin erityistä huomiota. Tästä aiheutui ylimääräisiä kuluja ensihoitoon 17.081 euroa ja pelastustoimeen 18.086 euroa eli yhteensä 35.167 euroa. Toisaalta harjoitustoiminnan ja koulutautumisen väheneminen toi säästöä noin 250.000 euroa.

Varsinaisen pelastustoimen tuloslaskelmassa kuntien maksuosuudet ovat toteutuneet talousarvion mukaisina. Maksutuotot ja avustukset ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisina. Toimintakulut alittivat talousarvion 851.961 euroa. Suurimpana eränä oli henkilöstökulujen alitus 613.257 euroa. Muita isoja alituksia olivat: muiden palveluiden ostot 181.654 euroa, aineet, tarvikkeet ja tavarat 116.059 euroa. Myös poistot jäivät alle arvion 125.189 euroa, mutta poistot kasvavat tulevina tilikausina, kun keskeneräiset hankkeet saadaan valmistumaan.

Ensihoitotoiminta kokonaisuutena ja erikseen eri sopimusosapuolien kesken toteutui sopimusten mukaisena kustannusneutraalisti eli palvelun ostajat vastasivat kustannuksista täysimääräisesti. Ensihoitotoiminnan tuotot ja kulut sisältyvät Satakunnan pelastuslaitoksen tuloslaskelmaan, mutta vaikutus yli-/alijäämään vyörytyserien jälkeen on +/- nolla.

Liikelaitosten tavoitteiden toteutuminen

Porin Palveluliikelaitos

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Sivistystoimialan lounasateriat	2 100 000	1 651 000	-449 000
Perusturvan lounasateriat	431 000	425 700	-5 300
Kiinteistöhoitokohteiden dokumentoidut laadun arvioinnit	40	7	-33
Dokumentoidut puhtauden laadun arvioinnit, koulut ja päiväkodit	70	80	10

Liikelaitoksen johtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:

Koronapandemia vaikutti ateriatuotannon määriin merkittävästi. Koronapandemian aikana vältettiin kiinteistöhoitoon liittyviä ylimääräisiä käyntejä, jotka voidaan hoitaa myöhemmin. Puhtauden laadun arvioinnit nähtiin erittäin tarpeellisiksi myös Koronapandemian aikana.

Tulosbudjetti 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	31 283		31 283	28 945	-2 338
Toimintamenot	-30 323		-30 323	-27 565	2 759
Korvaus peruspääomasta	-325		-325	-325	0
Poistot ja arvonalentumiset	-612		-612	-615	-3
Tilikauden ylijäämä	22		22	440	418

Liikelaitoksen johtajan selvitys tulosbudjetin toteutumisesta:

Palveluliikelaitoksen tulos toteutui 417 742 € budjetoitua suurempana. Toimintatuotot toteutuivat 2 338 138 € pienempänä. Toimintakulut toteutuivat 2 758 656 € pienempänä.

Suunnitelmaan nähden kaikki kulut toteutuivat pienempänä: Henkilöstökulut -1 636 172 €, Palvelujen ostot -256 990 €, Muut toimintakulut -164 037 €, Aineet, tarvikkeet ja tavarat -701 457 €. Näistä elintarvikkeiden osuus oli -584 228 €. Poistot toteutuivat 2 768 € suurempana. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat lähes suunnitellusti.

Toimintakulut olivat yhteensä 27 564 785 €. Suurin kuluerä oli henkilöstökulut 19 884 566 €. Niiden osuus kaikista toimintakuluista oli 72,1 %. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstökulujen muutos oli -5,27 %. Toinen merkittävä kuluerä 14,8 %:n osuudella oli elintarvikkeet 4 077 072 €. Edelliseen vuoteen verrattuna ne laskivat 12,4 %. Palveluliikelaitoksen toimintakuluista 6,1 % oli kaupungin sisäisiä veloituksia palveluista ja peruspääomasta yhteensä 1 689 348 €.

Investointibudjetti 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-320	0	-320	-304	-16
Investoinnit (netto)	-320	0	-320	-304	-16

Liikelaitoksen johtajan selvitys investointibudjetin toteutumisesta:

Investoinnit toteutuivat 304 021 €. Keittiölaitteiden osuus oli 62 %, puhtauden 17 %, kiinteistöhoitoon 7 % ja muut hankinnat 14 %.

= valtuustoon nähden sitovat erät

Porin Vesi

Strategian painopiste: Hyvän elämän Pori

Palvelulupaus 1. Asiakkaat saavat häiriötöntä ja laadukasta palvelua. Vuotovesimäärät vähenevät.

Tavoite ja toimenpiteet: Toimintoja kehitetään jatkuvasti ja ylläpidetään ajan vaatimuksia vastaavat valmius- ja varautumissuunnitelmat. Vuotovesimäärä vesijohtoverkossa alennetaan korkeintaan 15%:iin ja viemäriverkossa korkeintaan 30%:iin ja vesijohtovuotojen määrä alle 40 kappaleeseen vuodessa.

Mittarit: Toteutuneet vuototiedot vuodelta 2020.

Selvitys toteutumisesta: Toteutunut vesijohtoverkon vuotoprosentin (13,1) ja vesijohtovuotomäärän (26) osalta. Viemäriverkon vuotoprosentti (38,8) jäi tavoitteesta sateisen vuoden takia.

Palvelulupaus 2. Parannetaan energiatehokkuutta ja lisätään uusiutuvan energian hyötykäyttöä.

Tavoite ja toimenpiteet: Aurinkosähkön käyttöönotto Harjakankaan laitoksella 2020 ja puhdistuslietteen mädätys 2020.

Mittarit: Energian käyttötilastot vuodelta 2020.

Selvitys toteutumisesta: Aurinkosähkölaitos valmistui Lukkarinsannan varavesilaitokselle. Puhdistuslietteen mädätyslaitoksen rakennustyö alkoi kesällä 2020 ja se valmistuu vuonna 2021.

Palvelulupaus 3. Verkostojen saneeraustöiden kehittäminen.

Tavoite ja toimenpiteet: Verkostojen saneeraustyöt kohdennetaan vaikuttavuudeltaan parhaisiin kohteisiin ja saneeraustaso pidetään omarahoitteisesti korkeintaan 100 vuoden uusiutumisaikaa vastaavana.

Mittarit: Toteutuneet saneerausmäärät suhteessa verkoston kokonaispituuteen vuodelta 2020.

Selvitys toteutumisesta: Tavoite ei toteutunut uusiutumisajan osalta, vesijohtoverkossa saneerausten uusiutumisaika oli 142 vuotta ja viemäriverkossa 486 vuotta.

Strategian painopiste: Tunnettu Pori

Palvelulupaus 4. Kaikkien jätevesien puhdistaminen

Tavoite ja toimenpiteet: Kaikki jätevedet puhdistetaan tehokkaasti ja täysin ympäristöluvan normien mukaisesti.

Mittarit: Jätevedenpuhdistamoiden toiminnan analyysiarvot koko vuodelta.

Selvitys toteutumisesta: Tavoite toteutui täysimääräisesti.

Palvelulupaus 5. Hyvälaatuisen talousveden jakelu

Tavoite ja toimenpiteet: Asiakkaat saavat hyvälaatuista talousvettä vuoden jokaisena päivänä.

Mittarit: Talousveden tarkkailuohjelman analyysiarvot verkoston eri osissa koko vuodelta.

Selvitys toteutumisesta: Tavoite toteutui pienehköjä lyhytaikaisia putkirikoista aiheutuneita häiriöitä lukuun ottamatta.

Kaikkien Porin Veden palvelulupausten vastuuhenkilö on johtaja Ilkka Mikkola.

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Verkostoon pumpattu vesimäärä (1000 m3)	6 400	5 564	-836
Puhdistettu jätevesimäärä (1000 m3)	11 300	12 814	1 514
Laskutettu vesimäärä (1000 m3)	5 000	4 836	164
Laskutettu jätevesimäärä (1000 m3)	7 500	8 006	506
Vesijohtoverkoston pituus (km)	870	889	19
Viemäriverkoston pituus (km)	970	1 000	30
Asiakkaiden määrä (vesimittarit)	21 000	21 461	461
Vesijohtovuotojen määrä (kpl)	40	26	-14
Liikelaitoksen johtajan selvitys toiminnan tunnuslukujen toteutumisesta:			
Verkostoon pumpattu vesimäärä pysyi suunnilleen ennallaan. Puhdistettu jätevesimäärä lisääntyi sateisen vuoden takia. Verkostopituudet kasvoivat tavallista enemmän uusien Ahlaisten-Peittoon vv-yhteyksien rakentamisen myötä. Vesimittarimäärän suurehko kasvu johtui laskentatavan muutoksesta.			

Tulosbudjetti 1 000 €	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	20 968		20 968	20 716	-253
Valmistus omaan käyttöön	678		678	357	-320
Toimintamenot	-11 604		-11 604	-10 973	631
Korvaus peruspääomasta	-2 210		-2 210	-2 210	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 700		-4 700	-4 827	-127
Tilikauden ylijäämä	3 134		3 134	3 107	-26

Liikelaitoksen johtajan selvitys tulosbudjetin toteutumisesta:

Liikevaihto alitti budjetoidun 0,2 M€. Vedenmyynti pysyi koronapandemiasta huolimatta suunnilleen ennallaan.

Toteutuneet menot olivat 0,6 M€ alemmat budjetoituun nähden. Henkilöstökulut toteutuivat budjetoitusti. Verkoston ja laitosten kunto on parantunut ja laitteistojen uusimiset ja modernisointi ovat alentaneet käyttömenoja. Kokonaistulos alitti budjetoidun 26 433 € ja oli 3,1 M€.

Talouden päätavoite eli liikelaitoksen talouden vakauttaminen toisaalta lyhytaikaisen kassanhallinnan ja toisaalta pitkäaikaisen investointien rahoituksen toteuttamiseksi toteutui hyvin.

Investointibudjetti 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Investointimenot	-5 000		-5 000	-5 053	-53
Investoinnit (netto)	-5 000		-5 000	-5 053	-53

Liikelaitoksen johtajan selvitys investointibudjetin toteutumisesta:

Investointien kokonaismäärä oli 5,053 M€, joka ylitti budjetoidun 0,053 M€. Investointikohteita on vuodessa useita kymmeniä. Kaikki ohjelman mukaiset kohteet toteutettiin. Investointien lopullisen kokonaismäärän arviointi oli haastavaa, koska ennakoimattomia lisäkustannuksia ilmeni urakoissa vielä aivan loppuvuodesta.

Uudisrakennus- ja laajennusinvestointeja toteutettiin yksi tavallista suurempi kohde, Ahlaisten-Peittoon vesi- ja viemärijohdot, toteutuneet kustannukset 1,3 M€. Saneerauskohteita toteutettiin tästä syystä hieman edellistä vuotta vähemmän. Verkostojen kunto on kuitenkin pitkäaikaisten saneeraustoimien kautta saatu paranemaan.

= valtuustoon nähden sitovat erät

Liikelaytosten vaikutus kaupungin tilikauden tuloksen muodostumiseen 1 000 euroa	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	Liikelaytosten erillistilinpäättökset	Kaupunki ja liikelaytokset yhteensä
Toimintatulot	168 680	49 660	218 340
Valmistus omaan käyttöön	14 228	357	14 585
Toimintamenot	-665 372	-38 538	-703 909
Toimintakate	-482 464	11 480	-470 984
Verotulot ja valtionosuudet	498 654		498 654
Rahoitustulot ja -menot	7 141	-2 524	4 616
Vuosikate	23 330	8 956	32 286
Poistot ja arvonalentumiset	-22 660	-5 442	-28 101
Tilikauden tulos	671	3 514	4 185
Tilinpäätössiirrot	-59	33	-26
Tilikauden yli-/alijäämä	612	3 547	4 159

Talousarvion tuloslaskelmavertailu Peruskaupunki + Liikelaytokset 1 000 euroa	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun KS	Poikkeama alkuperäiseen KS
Toimintatulot	220 522	2 100	222 622	218 340	-4 282	-2 182
Valmistus omaan käyttöön	11 545		11 545	14 585	3 040	3 040
Toimintamenot	-704 187	-17 114	-721 302	-703 909	17 392	278
Toimintakate	-472 120	-15 014	-487 134	-470 984	16 150	1 136
Verotulot ja valtionosuudet	484 403		484 403	498 654	14 251	14 251
Rahoitustulot ja -menot	5 949	-137	5 811	4 616	-1 195	-1 333
Vuosikate	18 232	-15 152	3 080	32 286	29 206	14 054
Poistot ja arvonalentumiset	-26 665		-26 665	-28 101	-1 436	-1 436
Tilikauden tulos	-8 434	-15 152	-23 585	4 185	27 770	12 619
Tilinpäätössiirrot				-26	-26	-26
Tilikauden yli-/alijäämä	-8 434	-15 152	-23 585	4 159	27 744	12 593

Liikelaytosten talousarvioiden toteutuminen on käsitelty tarkemmin liikelaytosten erillistilinpäättöksissä. Oheisissa laskelmissa on esitetty liikelaytosten vaikutus kaupungin tilikauden tuloksen muodostumiseen sekä vertailtu kaupungin ja liikelaytosten yhdistellyn tuloslaskelman toteutumista talousarvioon. Varsinaisessa tuloslaskelmaosassa talousarvion toteumavertailu tehdään ilman liikelaytoksia.

Vertailu on tehty käyttösuunnitelmaan perustuen, jolloin tulo- ja menoerät saatavat poiketa alkuperäisestä talousarviokirjasta. Kaikki alkuperäisen käyttösuunnitelman sitovat erät ja kaupungin kokonaistulos ovat kuitenkin hyväksytyt talousarvion mukaiset.

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosaan yhdistellään liikelaitoksia lukuun ottamatta käyttötalousosan tulot ja menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Toteuman vertailu tehdään käyttösuunnitelmaan. Alkuperäisessä käyttösuunnitelmassa meno- ja tuloarviot poikkeavat useimpien toimialojen osalta talousarviosta, mutta sitovien erien ja tulorahoituksen osalta käyttösuunnitelma vastaa valtuuston hyväksymää talousarviota eurolleen.

Toimintakate

Toimintatuotot ylittivät alkuperäisen käyttösuunnitelman 0,4 M€:lla ja valmistus omaan käyttöön 3,4 M€:lla. Kun toimintakulut ylittivät alkuperäisen käyttösuunnitelman 3,1 M€:lla, muodostui toimintakate 0,7 M€ alkuperäistä talousarviota paremmaksi. Toimintakate toteutui 15,7 M€ muutettua talousarviota paremmin.

Toimialojen merkittävimmät poikkeamat

Kaupungin talousarvion käyttötalousosassa valtuustoon nähden sitovaksi taloudelliseksi tavoitteeksi oli määritelty teknisellä toimialalla toimintakulut ja muilla toimialoilla toimintakate. Lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toiminnoille oli määritelty yhteissitovuus konsernipalveluiden kanssa.

1.9.2020 aloittanut konsernipalvelut-esikuntayksikkö alitti talousarvion 0,9 M€:lla. Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen yhteissitovuus huomioiden alitus oli 1,3 M€.

Kaupunginvaltuusto myönsi lokakuussa perusturvalle 11,9 M€ lisämäärärahan. Lisäksi perusturvalle myönnettiin elokuussa 1 M€ tuottavuusohjelman toimeenpanoon. Perusturva alitti muutetun käyttösuunnitelman 4,9 M€:lla, mihin vaikutti olennaisesti Satasairaалalta saadut palautukset. Porin perusturvan osuus Satasairaalan valtiolta saamista koronavirustuista oli 4 M€. Perusturvan ylitys alkuperäiseen talousarvioon verrattuna oli 8,9 M€.

Sivistystoimialan liikunta- ja nuorisoyksikön liikuntapalvelut-toimintayksikön liikuntapaikat-perusyksikkö ja kouluisännät siirrettiin 4,5 M€ määrärahoineen tekniselle toimialalle 1.9.2020 alkaen. Sivistystoimiala alitti muutetun käyttösuunnitelman 3,6 M€:llä ja tekninen toimiala 3,9 M€:llä (toimintakulut). Teknisen toimialan toimintakatteen alitus oli 4,8 M€.

Ympäristö- ja lupapalvelut toimialalle myönnettiin keväällä 1 M€ lisämääräraha joukkoliikenteen järjestelyihin ja koronaviruksesta aiheutuneiden lipputulomenetysten kompensointiin liikennöitsijöille. Toimiala yhdistyi uuteen Elinvoima- ja ympäristötoimialaan 1.9.2020 alkaen. Elinvoima- ja ympäristötoimiala alitti talousarvionsa 1,3 M€:lla.

Toimialoille kohdistamattomiin eriin lisättiin 0,4 M€ Satakunnan Ammattikorkeakoulun eläkemenoperusteisiin maksuihin. Muut määrärahamuutokset olivat käyttösuunnitelman tarkennuksia tai siirtoja toimialojen välillä taikka käyttötalous- ja investointiosan välisiä määrärahasiirtoja. Toimialakohtaisten poikkeamien syitä on eritelty tarkemmin käyttötalousosassa.

Verotulot ja valtionosuudet

Vuoden 2020 kunnallisveroprosentti 20,25 % oli sama kuin edellisenä vuonna ja kunnallisveroa kertyi 282,0 M€ eli 5,7 M€ alle budjetoidun. Vuoteen 2019 (273,5 M€) verrattuna tuloverokertymä kasvoi 8,6 M€ (3,1 %).

Yhteisöveron tuotto oli 17,5 M€ eli 0,5 M€ vähemmän kuin talousarviossa. Yhteisöveropottia kasvatti koronaviruksen takia jako-osuuteen tehty 10%-yksikön määräaikainen korotus, minkä vaikutus kertymään on n. 4 M€. Edellisvuoteen verrattuna yhteisöveron tuotto kasvoi 0,2 M€.

Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Kaupunginvaltuuston päättämät kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020 olivat seuraavat: yleinen kiinteistöveroprosentti 0,9 prosenttia, vakiuinen asuinrakennus 0,5 prosenttia, muut asuinrakennukset 1,1 prosenttia, voimalaitokset 3,1 prosenttia ja rakentamaton rakennuspaikka 4,0 prosenttia.

Kiinteistöveroa kertyi 22,6 M€ eli 2,6 M€ budjetoitua vähemmän. Vuoteen 2019 verrattuna kiinteistöverotuotto putosi 1,1 M€. Kiinteistöveron pudotusta selittää verotusmenettelyn muutos; kiinteistöverotus päättyi aiempaa joustavammin ja jakautuu useammalle kuukaudelle. Verotuksen päättymisaikataulun muutos aiheuttaa sen, että osa vuoden 2020 kiinteistöveroista on tilitetty vuoden 2021 alkupuolella.

Verotulot, euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kunnan tulovero	287 708 000	282 015 677	-5 692 323
Osuus yhteisöveron tuotosta	18 046 000	17 516 527	-529 473
Kiinteistövero	25 169 000	22 582 131	-2 586 869
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>330 923 000</i>	<i>322 114 336</i>	<i>-8 808 664</i>

Porin vuoden 2020 valtionosuustulot, 176,5 M€, koostuvat peruspalvelujen valtionosuudesta 144,1 M€, verotulomenetysten kompensatiosta 38,3 M€ ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista -5,9 M€. Koronaviruksen vuoksi eduskunta päätti kahdessa eri lisätalousarviossa lisätä peruspalvelujen valtionosuuksia ja lisäksi verotulomenetysten kompensatiota korotettiin. Nämä lisäykset ja niiden määräytymisperusteet Porin kaupungin osalta on eritelty alla olevassa taulukossa. Valtionosuudet yhteensä olivat 34,6 M€ korkeammat kuin vuonna 2019.

Valtionosuudet, euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Peruspalvelut ml. tasaus	159 737 001	144 068 668	-15 668 333
Verotulomenetysten komp.*	0	38 345 381	38 345 381
Opetus- ja kulttuuritoimi	-6 256 864	-5 874 461	382 403
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>153 480 137</i>	<i>176 539 588</i>	<i>23 059 451</i>

*Verotulomenetysten kompensatio eriteltiin kirjanpidollisesti omalle momentilleen 1.1.2020 alkaen. Talousarviossa kompensatio sisältyi peruspalvelujen valtionosuuteen.

Valtionosuuksiin kohdistuneet lisäykset koronaviruksen takia

Euroa

Verotulojen lykkäysmenettelyn kompensatio	
Kunnallisveron jako-osuuksien suhteessa	1 410 595
Yhteisöveron jako-osuuksien suhteessa	62 303
Kiinteistövero 2019 kuntakohtaisten osuuksien suhteessa	119 811
 Valtion 4. Lisätalousarvio	
Euroa per asukas, Porin osuus	2 768 418
Kunnallisverojen suhteessa	5 269 336
Alle 18-vuotiaiden suhteessa	1 570 532
Yli 64-vuotiaiden suhteessa	1 071 698
 Valtion 7. Lisätalousarvio	
Euroa per asukas, Porin osuus	1 979 250
Kunnallisverojen suhteessa	3 843 152
13-15-vuotiaiden suhteessa	61 306
Testimäärien suhteessa alueittain	4 327 978
 Valtion erityisavustus aamu- ja iltapäivätoimintaan	57 425
	Yhteensä
	22 541 804

Rahoituserät

Korkotulot muodostuivat pääosin Pori Energia Oy:lle myönnettyjen lainojen koroista (4,5 M€). Porin Satama Oy:lle myönnetystä lainasta budjetoitu 1,5 M€ korkotulo ei toteutunut. Korkotulot jäivät budjetoidusta yhteensä 1,8 M€.

Muut rahoitustulot sisältävät Pori Energian 1,4 M€ korvauksen energiaosakkeiden käytöstä sekä erinäisiä osinko-, perintä- ja viivästyskorkotuottoja. Rahoitustulojen osuus oli lopulta 0,1 M€ budjetoitua suurempi. Liikelaitoksilta saatiin 2,5 M€ korvaus kaupungin sijoittamasta peruspääomasta talousarvion mukaisesti.

Korkomenoja ja muita rahoitusmenoja oli 0,4 M€ talousarviossa arvioitua vähemmän.

Vuosikate ja tilikauden tulos

Toteutunut vuosikate 23,3 M€ oli 13,6 M€ alkuperäistä talousarviota parempi.

Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 1,3 M€ budjetoitua enemmän eli yhteensä 22,7 M€. Poistojen määrää kasvatti 1.12.2019 voimaan astunut uusi poistosuunnitelma, minkä vuoksi uusien investointien poisto-aika lyheni suosituksen alarajalle.

Tilikauden tulos ilman liikelaitosten vaikutusta oli 0,7 M€ eli 12,3 M€ alkuperäistä talousarviota parempi.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen, 1 000 euroa	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	KS muutokset	KS muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun KS	Poikkeama alkuperäiseen KS
Toimintatulot	168 271	2 100	170 371	168 680	-1 691	409
Myyntitulot	100 553	2 700	103 253	97 850	-5 403	-2 703
Maksutulot	36 328	-600	35 728	36 117	389	-211
Tuet ja avustukset	9 277	0	9 277	10 658	1 381	1 381
Muut toimintatulot	22 114	0	22 114	24 055	1 942	1 942
Valmistus omaan käyttöön	10 868		10 868	14 228	3 360	3 360
Toimintamenot	-662 260	-17 114	-679 374	-665 372	14 002	-3 112
Henkilöstömenot	-259 744	-5 016	-264 760	-252 252	12 508	7 492
Palvelujen ostot	-287 991	-8 846	-296 837	-298 906	-2 069	-10 915
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 322	-576	-51 899	-45 823	6 076	5 500
Avustukset	-32 335	-2 575	-34 910	-38 482	-3 572	-6 147
Muut toimintamenot	-30 868	-100	-30 969	-29 910	1 058	958
TOIMINTAKATE	-483 121	-15 014	-498 135	-482 464	15 671	657
Verotulot	330 923		330 923	322 114	-8 809	-8 809
Valtionosuudet	153 480		153 480	176 540	23 059	23 059
Rahoitustulot ja -menot	8 482	-137	8 344	7 141	-1 204	-1 341
Korkotulot	6 511		6 511	4 738	-1 773	-1 773
Muut rahoitustulot	2 176		2 176	2 321	145	145
<i>Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta</i>	2 535		2 535	2 535	0	0
Korkomenot	-2 734		-2 734	-2 067	666	666
Muut rahoitusmenot	-6	-137	-144	-386	-242	-379
VUOSIKATE	9 764	-15 152	-5 388	23 330	28 719	13 567
Poistot ja arvonalentumiset	-21 353		-21 353	-22 660	-1 307	-1 307
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 353		-21 353	-22 619	-1 266	-1 266
Arvonalentumiset			0	-40	-40	-40
TILIKAUDEN TULOS	-11 589	-15 152	-26 741	671	27 412	12 260
Rahastojen muutos			0	-59	-59	-59
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-11 589	-15 152	-26 741	612	27 353	12 201

2.3 Investointien toteutuminen

Liikelaitosten investoinnit eivät kuulu investointiosaan ja ne on käsitelty liikelaitosten tavoitteiden toteutumisen yhteydessä sekä liikelaitosten erillistilinpäätöksissä. Investoinnit on ryhmitelty toimialoille 1.9.2020 voimaan astuneiden organisaatiomuutosten mukaisesti.

Talousarvion investointiosan toteutuminen, 1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Poikkeama alkuperäiseen talousarvioon
Irtain ym. investoinnit	-9 384	-5 045	-14 429	-6 157	8 272	3 227
Kaupunginhallituksen käyttöön	-1 200		-1 200	-311	889	889
Valtatie 23:n kevyen liikenteen väylä valmistui vuonna 2021. Muita määrärahan käyttökohteita ei ollut. Yyterin investoinnit siirtyivät organisaatiomuutoksen yhteydessä uudelle Elinvoima- ja ympäristötoimialalle.						
Konsernipalvelut	-2 838	-5 243	-8 081	-1 515	6 566	1 323
Yritysjärjestelyt	-1 210	200	-1 010	-451	559	759
Sairaanhoitopiirin lainan lyhennys	-1 398		-1 398	-1 398	0	0
Porin Teatteri vuokratuki	-625	625	0	0	0	625
Kiinteistö Oy Porin Jäähalli	-625		-625	-450	175	175
Vesiosuuskuntien avustaminen	-300		-300	0	300	300
Muut pääomavastikkeet	0	-662	-662	-641	21	-641
Teljäntorin osakkeiden osto	0	-5 406	-5 406	0	5 406	0
Osakkeiden myynti Pori Energia Oy:lle	1 320		1 320	1 318	-2	-2
Muut osakkeiden ja osuuksien myynnit	0		0	106	106	106
Yritysjärjestelyiden määrärahasta 0,2 M€ siirrettiin käyttötalousosaan Yhteiset toimitilat -hankkeen valmisteluun. Määrärahan käyttö 0,45 M€ muodostuu Yyterin Meriravintola Oy:n osakekannan ostosta sekä Kiinteistö Oy Pormestarinluodon keskuksen osakkeiden ostosta. Porin teatterin vuokratuki kirjattiin kuluksi ja määräraha siirrettiin käyttötalousosaan. Tytäryhtiösjoiituksina käsiteltäviin muihin pääomavastikkeisiin siirrettiin määrärahat käyttötalousosasta. Kaupunginvaltuusto (18.5.2020 § 68) osoitti määrärahat Teljäntorin osakkeiden ostoon, mutta projekti ei toteutunut.						
Perusturva	-823		-823	-572	251	251
Pääpaino irtaimiston investoinneissa oli IT-järjestelmät ja näihin varattiin 623 000 euroa. Pääosin IT-järjestelmät toteutuivat suunnitellun mukaisesti, mutta SosiaaliEffican kantamuutoksen toteutus siirtyi vuodelle 2021. Perusturvalautakunta on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että vuonna 2020 käyttämättä jääneet SosiaaliEffican kantamuutokseen varatut investointimäärärahat 250 000 euroa lisätään perusturvan vuoden 2021 talousarvioon.						
Sivistystoimiala	-953	69	-884	-750	134	203
Määräraha käytettiin 4.-7. luokkalaisten henkilökohtaisten tietokoneiden hankintaan, sekä yksiköiden kalusteiden ja laitteiden uus- ja korvaushankintoihin.						
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	-1 870	141	-1 729	-1 509	220	361
Työllisyys	-30	-39	-69	-56	13	-26
ICT-investoinnit	-1 400	200	-1 200	-791	409	609
Yyteri	-400		-400	-602	202	202
Muu irtain omaisuus	-40	-20	-60	-60	0	-20
ICT-investointirahasta siirrettiin 0,2 M€ käyttötalousosaan mobiililaitteiden hankintaan. Irtaimen investointien määräraha käytettiin maaseutupalveluiden uuden toimitilan kalustamiseen sekä matkakeskuksen informaatiojärjestelmän hankintaan, mitä varten toukokuussa tehtiin 50 000 euron määrärahasiirto käyttötalousosasta joukkoliikenteen kustannuspaikalta irtaimen investointien määrärahaan.						
Tekninen toimiala	-300		-300	-339	-39	-39
Määrärahalla hankittiin muun muassa Vähärauman koulun väistötilaparakit omaan omistukseen, ruohonleikkussa hyödynnettävää murskainkalustoa ja maastomittauksissa tarvittavaa mittauskalustoa päivitettiin. Lisäksi summassa on mukana kiinteistönhoidon organisaatiomuutoksessa palveluliikelaitokselta tekniselle toimialalle siirtynyt irtain omaisuus noin 0,2 miljoonaa euroa.						
Satakunnan pelastuslaitos	-1 400	-13	-1 413	-1 161	252	239
Suurimmat haasteet investointien toteuttamisessa aiheutti keväällä pandemiaksi laajentunut Covid-19, jonka johdosta Eurajoen paloaseman sammutusauton ja Pihlavan paloaseman säiliöauton alustojen toimitus Suomeen viivästyi joulukuulle 2020, eikä investointeja ollut mahdollista saada valmiiksi. Tieto alustojen viivästyksestä saatiin pelastuslaitokselle jo keväällä, jolloin tilanteeseen varauduttiin tekemällä kaupunginvaltuustolle esitys näiden hankkeiden päällirakenteiden osalta investointimäärärahojen lisäyksestä vuodelle 2021.						

= valtuustoon nähden sitovat erät

Talousarvion investointiosan toteutuminen, 1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Poikkeama alkuperäiseen talousarvioon
Infrastruktuuri-investoinnit	-17 873	-300	-18 173	-10 762	7 411	7 111
Kiinteä omaisuus	-900		-900	-645	255	255
<i>Maaomaisuuden myynti</i>	600		600	237	-363	-363
<i>Maaomaisuuden hankinta</i>	-1 500		-1 500	-882	618	618
Liikenneväylät	-8 008	-420	-8 428	-7 574	854	434
<i>Pää- ja kokoojakadut</i>	-1 000	-350	-1 350	-1 277	72	-277
<i>Asunto- ja teollisuusalueiden kadut</i>	-3 233	1 044	-2 189	-1 739	450	1 494
<i>Vanhojen katujen päällystäminen</i>	-420	180	-240	-170	70	250
<i>Liikennejärjestelyt</i>	-970	-720	-1 690	-1 548	142	578
<i>Kevyen liikenteen väylät</i>	-440		-440	-308	132	132
<i>Katujen perusparantaminen</i>	-1 695	-574	-2 269	-2 342	-73	-647
<i>Joukkoliikenne</i>	-50		-50	-53	-3	-3
<i>Siltojen perusparannus</i>	-200		-200	-137	63	63
Viheralueiden rakentaminen	-500	-80	-580	-509	71	-9
Muu toiminta ja erillishankkeet	-8 165*	500	-7 665	-1 799	5 866	6 366
<i>Tulvasuojelu</i>	-1 785		-1 785	-256	1 529	1 529
<i>Pienvenesatamat ja -väylät</i>	-450		-450	-419	31	31
<i>Katuvalaistuksen saneeraus</i>	-1 110		-1 110	-847	263	263
<i>Erillishankkeet</i>	-400		-400	-239	161	161
<i>Jokikeskus</i>	-4 400	500	-3 900	-20	3 880	4 380
Ajoneuvojen hankinta	-300	-300	-600	-234	366	66

Infrastruktuuriin kohdistuneiden investointien noin 10,8 miljoonan euron kustannuksista noin 7,6 miljoonaa euroa käytettiin liikenneväylien rakentamiseen ja suunnitteluun. Suurimpana kohteena pää- ja kokoojakaduista oli Länsi-väylän rakentaminen (1,2 miljoonaa euroa), asunto- ja teollisuusalueiden kaduista Klasipruukinmäki (0,7 miljoonaa euroa), liikennejärjestelyistä Herralahden urheilukentän ympäristö (0,9 miljoonaa euroa), kevyen liikenteen väylistä Palstakallio (0,2 miljoonaa euroa) ja katujen perusparantamisen osalta katujen kestopäällysteen uusiminen (1,0 miljoonaa euroa). Muun toiminnan ja erillishankkeiden osalta suurimpana kohteena oli katuvalaistuksen saneeraus (0,8 miljoonaa euroa). Puisto- ja leikkiapaikkainvestointeihin käytettiin noin 0,5 miljoonaa euroa. Ajoneuvojen hankintaan varattua määrärahaa käytettiin noin 0,2 miljoonaa euroa.

Kokonaisuutena infrastruktuuriin kohdistuvien investointien määrärahaa jäi käyttämättä noin 7,4 miljoonaa euroa, josta 3,9 M€ siirrettiin vuodelle 2021. Jokikeskuksen toteuttaminen siirtyi edelleen lupaongelmien vuoksi. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Jokikeskushankkeelle toteutusluvan sillä ehdolla, että Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää poikkeusluvan vuollejokisimpukan lajirauhoituksesta poikkeamiseen. Tämä lupaprosessi on vielä kesken. Harjunpäänjoen alaosan järjestely ei infran suunnittelun osalta edennyt, koska vesilain mukaisesta luvasta on tehty valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ja asemakaava ei ole saanut lainvoimaa. Samoin Honkaluodon alueen vesilain mukaisesta luvasta tehtiin valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ja työt saatiin käyntiin vasta tammi-kuussa 2021. Sarastian hankintasopimus ei ehtinyt valmistua vuoden 2020 aikana ja suuri osa ajoneuvohankinnoista siirtyi vuodelle eteenpäin.

Kaupunginvaltuusto (24.2.2020 § 23) lisäsi ajoneuvojen hankintaan varattua määrärahaa 0,3 miljoonalla eurolla. Muilta osin talousarviomuutokset ovat teknisen lautakunnan päättämiä työohjelman päivityksiä.

Talousarvion investointiosan toteutuminen, 1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Poikkeama alkuperäiseen talousarvioon
Tilainvestoinnit	-14 647		-14 647	-10 488	4 159	4 159
Perusturvan rakennukset	-2 420		-2 420	-2 506	-86	-86
<i>A-rakennuksen peruskorjaus</i>	-20		-20	-4	16	16
<i>Kaupunginsairaala B6-siipi</i>	-1 200		-1 200	-1 298	-98	-98
<i>Uusi lastensuojelulaitos</i>	-1 200		-1 200	-1 203	-3	-3
Sivistystoimialan rakennukset	-6 626	550	-6 076	-2 491	3 585	4 135
Opetusyksikkö	-2 136	-190	-2 326	-1 001	1 325	1 135
<i>Koulujen pihatyt</i>	-300		-300	-294	6	6
<i>Söörmämarkun koulu</i>	-156		-156	-12	143	143
<i>Lavian yhtenäiskoulu</i>	-44	40	-4	-1	3	43
<i>Vähärauman uusi koulu</i>	-970		-970	-336	634	634
<i>Reposaaren puukortteli</i>	-60		-60	-40	20	20
<i>Ahlaisten monitoimitalo</i>	-156		-156	-14	142	142
<i>Noormarkun ruokalarakennus</i>	-150		-150	-16	134	134
<i>Kallelan koulu</i>	0	-30	-30	0	30	0
<i>Ruosniemen lisätilaparakit</i>	0	-200	-200	-218	-18	-218
Varhaiskasvatusyksikkö	-490	155	-335	-184	151	306
<i>Päiväkotien pihatyt</i>	-150		-150	-136	14	14
<i>Uudenkoiviston päiväkotit</i>	-170		-170	-34	136	136
<i>Kyläsaaren päiväkotit</i>	-170	155	-15	-14	1	156
Kulttuuriyksikkö	-1 455	325	-1 130	-372	758	1 083
<i>Museon suunnittelukilpailu</i>	-400	325	-75	-1	74	399
<i>Taidemuseon itäpäätty</i>	-410		-410	-321	89	89
<i>Taidemuseon vesikatto</i>	-600		-600	-14	586	586
<i>Satakunnan Museon julkisivu</i>	-45		-45	-35	10	10
Liikunta- ja nuorisoyksikkö	-2 545	260	-2 285	-935	1 350	1 610
<i>Reposaaren uk. konesuoja</i>	-60		-60	-16	44	44
<i>Toejoen urheilukentän yleisö-wc:t</i>	-50		-50	-65	-15	-15
<i>Karhuhallin ja alueen korjaukset</i>	-675		-675	-606	69	69
<i>Kuninkaanhaan alue</i>	-1 400	260	-1 140	-174	966	1 226
<i>Nuorten talo</i>	-160		-160	-14	146	146
<i>Maaumala</i>	-50		-50	-5	45	45
<i>Uusi palloiluhalli</i>	-150		-150	-54	96	96
Noormarkun palolaitos	-430		-430	-5	425	425
Teknisen toimialan rakennukset	-5 171	-550	-5 721	-5 486	235	-315
<i>Lavian toimitilainvestoinnit</i>	-40		-40	-44	-4	-4
<i>Reposaaren kalasatama</i>	-400		-400	-368	32	32
<i>Kiinteistöjen ylläpito</i>	-3 031	-180	-3 211	-2 912	299	119
<i>Energiatehokkuusinvestoinnit</i>	-2 000	-370	-2 370	-2 162	208	-162
<i>Rakennusten myynti</i>	300		300	0	-300	-300

Tiloihin kohdistuvista investoinneista suurimpia olivat Kaupunginsairaalan B6-siiven peruskorjaus (1,3 miljoonaa euroa) ja Uusi lastensuojelulaitos Karhunsylä (1,2 miljoonaa euroa). Kaupunginsairaalan B6-siiven osalta kunnostettiin peruskorjausohjelman mukaisesti vastaanottotiloja. Palveluverkko-suunnitelmaan liittyvien investointien osalta kustannukset kohdistuivat suunnittelutyöhön.

Kiinteistöjen ylläpitopitoinvestoinnit (2,9 miljoonaa euroa) kohdistuivat erillisen kunnossapito- ja pitkäntähtäimen suunnitelman mukaisesti usean eri kohteen teknisen korjausvelan pienentämiseen.

Toimitilojen tekniikan osaperuskorjaus ja energiatehokkuusinvestoinnit (2,2 miljoonaa euroa) kohdistuivat erillisen kunnossapito- ja pitkántähtäimen suunnitelman mukaisesti usean eri kohteen osaperuskorjauksiin ja energiansäästöön tähtääviin investointeihin.

Tiloihin kohdistuvien investointien määrärahoista jäi käyttämättä 4,1 miljoonaa euroa, mikä johtui pitkälti palveluverkkopäätöksestä ja siihen liittyvistä investointien siirroista. Urheilutalon peruskorjaus siirtyi tulevaisuuteen (säästö 0,9 miljoonaa euroa) ja Isomäen palloiluhalli päätettiin toteuttaa ennen sitä. Lisäksi muita merkittäviä säästökohteita oli Vähärauman koulu (0,6 miljoonaa euroa), Pohjois-Porin monitoimitalo (0,2 miljoonaa euroa), Taidemuseon vesikatkon uusiminen (0,6 miljoonaa euroa) ja Noormarkun palolaitos (0,4 miljoonaa euroa). Vuoden 2020 osalta myös työn tehokkuus ja säästäväisyys investointiohjelman operatiivisessa työssä oli vahvasti läsnä.

Talousarviomuutokset ovat teknisen lautakunnan päättämiä työohjelman päivityksiä.

Teknisen toimialan investoinnit yht.	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Poikkeama alkuperäiseen talousarvioon
Investointitulot	900		900	236	-664	-664
Investointien rahoitusosuudet	960		960	811	-149	-149
Investointimenot	-34 380	-300	-34 680	-22 298	12 382	12 082
Investoinnit netto	-32 520	-300	-32 820	-21 250	11 570	11 270

Investointiosa yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Poikkeama alkuperäiseen talousarvioon
Investointitulot	2 220		2 220	1 679	-541	-541
Investointien rahoitusosuudet	960		960	1 160	200	200
Investointimenot	-45 084	-5 346	-50 429	-30 246	20 183	14 838
Investoinnit netto	-41 904	-5 346	-47 249	-27 407	19 842	14 497

= valtuustoon nähden sitovat erät

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa sisältää sellaisia eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä sellaisia eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Liikelaitosten toiminnan ja investointien luvut eivät sisälly rahoitusosaan. Varsinainen kaupungin ja liikelaitosten toiminnan rahoituslaskelma ja siihen liittyvät tunnusluvut on käsitelty toimintakertomuksessa.

Rahoitusosan sitova erä talousarviossa oli pitkäaikaisten lainojen lisäyksen enimmäismäärä.

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen, 1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Poikkeama alkuperäiseen talousarvioon
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	4 757	-15 152	-10 395	16 217	26 612	11 460
Vuosikate	9 764	-15 152	-5 388	23 330	28 718	13 566
Tulorahoituksen korjauserät	-5 007		-5 007	-7 113	-2 106	-2 106
Investointien rahavirta	-36 896	-5 346	-42 242	-20 360	21 882	16 536
Investointimenot	-45 084	-5 346	-50 430	-30 246	20 184	14 838
Rahoitusosuudet investointimenoihin	960		960	1 160	200	200
Pysyvien vastaavien luovutustulot	7 227		7 227	8 726	1 499	1 499
Toiminta ja investoinnit, netto	-32 139	-20 498	-52 637	-4 143	48 494	27 996
Rahoitustoiminta					0	0
Antolainauksen muutokset	3 000		3 000	2 592	-408	-408
Antolainasaamisten lisäys	0		0	-458	-458	-458
Antolainasaamisten vähennys	3 000		3 000	3 050	50	50
Lainakannan muutokset	22 000		22 000	18 500	-3 500	-3 500
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	63 000		63 000	63 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-41 000		-41 000	-44 500	-3 500	-3 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7 139	-20 498	-27 637	20 449	44 586	24 088

= valtuustoon nähden sitovat erät

3. Tilinpäätöslaskelmat

Porin kaupungin tuloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	178 745 228,38	188 340 797,67
Myyntituotot	109 126 497,42	112 844 249,36
Maksutuotot	35 164 082,33	38 729 698,59
Tuet ja avustukset	10 903 189,64	10 985 466,39
Muut toimintatuotot	23 551 458,99	25 781 383,33
Valmistus omaan käyttöön	14 585 020,93	15 060 528,33
Toimintakulut	-664 314 384,02	-662 980 079,54
Henkilöstökulut	-275 547 939,88	-273 008 992,89
Palkat ja palkkiot	-216 909 188,62	-215 059 851,54
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-50 261 495,26	-50 064 218,35
Muut henkilösivukulut	-8 377 256,00	-7 884 923,00
Palvelujen ostot	-266 009 797,66	-265 254 007,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 019 680,29	-56 394 948,71
Avustukset	-38 481 716,92	-35 706 994,33
Muut toimintakulut	-31 255 249,27	-32 615 135,62
Toimintakate	-470 984 134,71	-459 578 753,54
Verotulot	322 114 335,95	314 441 759,80
Valtionosuudet	176 539 588,00	141 985 189,00
Rahoitustuotot ja -kulut	4 616 229,14	4 442 592,69
Korkotuotot	4 737 788,66	4 864 146,26
Muut rahoitustuotot	2 331 845,27	2 762 612,58
Korkokulut	-2 067 437,78	-2 881 903,42
Muut rahoituskulut	-385 967,01	-302 262,73
Vuosikate	32 286 018,38	1 290 787,95
Poistot ja arvonalentumiset	-28 101 327,05	-30 194 194,33
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 101 327,05	-30 194 194,33
Tilikauden tulos	4 184 691,33	-28 903 406,38
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	33 333,33	33 333,33
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-58 886,18	43 445,10
Tilikauden yli-/alijäämä	4 159 138,48	-28 826 627,95

Porin kaupungin rahoituslaskelma

	1 000 €	2020	2019
Toiminnan rahavirta		25 173	-6 409
Vuosikate		32 286	1 291
Tulorahoituksen korjauserät		-7 113	-7 700
Investointien rahavirta		-25 549	-25 046
Investointimenot		-35 832	-37 264
Rahoitusosuudet investointimenoihin		1 388	968
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		8 894	11 250
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-376	-31 456
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		27 702	29 585
Antolainauksen muutokset		2 592	3 558
Antolainasaamisten lisäykset		-458	
Antolainasaamisten vähennykset		3 050	3 558
Lainakannan muutokset		12 985	14 310
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		63 000	54 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-44 500	-39 031
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-5 514	-659
Oman pääoman muutokset		0	132
Muut maksuvalmiuden muutokset		12 125	11 584
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		2 942	-5 837
Vaihto-omaisuuden muutos		-56	-228
Saamisten muutos		6 827	12 906
Korottomien velkojen muutos		2 413	4 744
RAHAVAROJEN MUUTOS		27 326	-1 870
Rahavarat 31.12.		33 486	6 161
Rahavarat 1.1.		6 161	8 031

Porin kaupungin tase

	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	860 384 687,77	858 407 790,11
Aineettomat hyödykkeet	6 945 785,73	7 566 474,64
Aineettomat oikeudet	2 567 924,50	2 843 417,02
Muut pitkävaikutteiset menot	4 377 861,23	4 723 057,62
Aineelliset hyödykkeet	416 935 067,25	413 316 449,24
Maa- ja vesialueet	89 101 142,30	88 456 219,31
Rakennukset	158 620 585,17	162 969 344,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	153 952 789,46	150 559 870,68
Koneet ja kalusto	11 080 090,36	10 179 918,90
Muut aineelliset hyödykkeet	70 105,63	96 891,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 110 354,33	1 054 204,29
Sijoitukset	436 503 834,79	437 524 866,23
Osakkeet ja osuudet	303 071 976,54	302 500 958,06
Muut lainasaamiset	132 377 382,25	134 969 432,17
Muut saamiset	54 476,00	54 476,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 818 442,45	3 770 010,75
Valtion toimeksiannot	267 634,25	267 634,25
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	3 546 546,19	3 498 131,47
Muut toimeksiantojen varat	4 262,01	4 245,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT	97 338 693,13	76 783 329,88
Vaihto-omaisuus	1 250 580,47	1 194 198,58
Aineet ja tarvikkeet	1 250 580,47	1 194 198,58
Saamiset	62 601 653,91	69 428 294,30
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 363 540,96	14 685 973,59
Lainasaamiset	35 621 400,82	41 201 111,83
Muut saamiset	2 963 166,83	3 117 037,02
Siirtosaamiset	11 653 645,30	10 424 171,86
Rahoitusarvopaperit	953 214,36	1 045 058,97
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	953 214,36	1 045 058,97
Rahat ja pankkisaamiset	32 533 244,39	5 115 778,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	961 541 923,35	938 961 130,74

	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	517 950 300,67	513 732 276,01
Peruspääoma	432 080 314,46	432 080 314,46
Arvonkorotusrahasto	16 340 673,97	16 340 673,97
Muut omat rahastot	20 910 261,29	20 851 375,11
Edellisten tilikausien ylijäämä	44 459 912,47	73 286 540,42
Tilikauden yli-/alijäämä	4 159 138,48	-28 826 627,95
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	733 333,36	766 666,69
Poistoero	733 333,36	766 666,69
PAKOLLISET VARAUKSET	866 817,66	858 948,76
Eläkevaraukset	64 100,00	64 100,00
Muut pakolliset varaukset	802 717,66	794 848,76
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	54 052 999,26	51 062 849,05
Valtion toimeksiannot	126 327,18	126 327,18
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 732 285,90	3 454 575,94
Muut toimeksiantojen pääomat	50 194 386,18	47 481 945,93
VIERAS PÄÄOMA	387 938 372,40	372 540 390,23
Pitkäaikainen vieras pääoma		160 144 399,37
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	174 416 627,60	154 292 098,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	2 349 999,99
Liittymismaksut ja muut velat	3 493 909,20	3 502 301,38
Lyhytaikainen vieras pääoma	210 027 835,61	212 395 990,86
Joukkovelkakirjalainat	33 000 000,00	33 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 725 470,40	36 650 470,40
Lainat julkisyhteisöiltä	2 350 000,00	4 700 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	35 388 702,54	40 903 025,87
Saadut ennakot	61 368,49	64 885,63
Ostovelat	42 935 501,11	41 825 711,20
Muut velat	8 590 361,25	8 952 120,79
Siirtovelat	47 976 531,82	46 299 776,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	961 541 923,35	938 961 130,74

Konsernilaskelmat

Porin kaupunkikonsernin tuloslaskelma	1 000 €	2020	2019
Toimintatuotot		388 076	420 987
Toimintakulut		-861 717	-889 279
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		148	582
Toimintakate		-473 493	-467 710
Verotulot		320 212	312 143
Valtionosuudet		252 813	216 458
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot		525	684
Muut rahoitustuotot		2 508	2 496
Korkokulut		-4 768	-5 796
Muut rahoituskulut		-219	60
Vuosikate		97 578	58 335
Poistot ja arvonalentumiset:			
Suunnitelman mukaiset poistot		-69 245	-69 213
Omistuksen eliminointierot		-568	-2 868
Arvonalentumiset		0	205
Tilikauden tulos		27 766	-13 542
Tilinpäätössiirrot		-60	13
Tilikauden verot		-2 815	-2 807
Laskennalliset verot		-318	-362
Vähemmistöosuudet		-2 307	-2 938
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)		22 265	-19 636

Porin kaupunkikonsernin rahoituslaskelma	1 000 €	2020	2019
Toiminnan rahavirta		86 421	46 617
Vuosikate		97 578	58 335
Tilikauden verot		-2 815	-2 807
Tulorahoituksen korjauserät		-8 341	-8 911
Investointien rahavirta		-85 265	-118 085
Investointimenot		-108 540	-200 883
Rahoitusosuudet investointimenoihin		1 587	1 165
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		21 687	81 633
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 156	-71 468
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset		-312	558
Antolainasaamisten lisäykset		-458	0
Antolainasaamisten vähennykset		147	558
Lainakannan muutokset		14 171	52 153
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		74 281	103 323
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-65 147	-61 315
Lyhytaikaisten lainojen muutos		5 037	10 145
Oman pääoman muutokset		-481	641
Oman pääoman muutokset		-481	145
Muutokset vähemmistön osuudessa		0	496
Muut maksuvalmiuden muutokset		17 003	2 609
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		1 071	-294
Vaihto-omaisuuden muutos		-2 229	379
Saamisten muutos		14 254	6 163
Korottomien velkojen muutos		3 907	-3 638
Rahoituksen rahavirta		30 381	55 962
Rahavarojen muutos		31 537	-15 506
Rahavarat 31.12.		66 204	34 667
Rahavarat 1.1.		34 667	50 172

Porin kaupunkikonsernin tase

1 000 €

31.12.2020

31.12.2019

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT**1 160 138****1 139 310****Aineettomat hyödykkeet****11 132****11 637**

Aineettomat oikeudet

4 438

4 457

Muut pitkävaikutteiset menot

6 694

7 181

Aineelliset hyödykkeet**977 227****982 832**

Maa- ja vesialueet

105 546

104 772

Rakennukset

418 654

426 078

Kiinteät rakenteet ja laitteet

290 772

278 007

Koneet ja kalusto

99 490

49 112

Muut aineelliset hyödykkeet

43 998

45 073

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

18 766

79 791

Sijoitukset**171 779****144 840**

Osakkuusyhteisöosuudet

39 111

39 790

Muut osakkeet ja osuudet

130 345

103 038

Muut lainasaamiset

2 376

1 955

Muut saamiset

-52

57

TOIMEKSIANTOJEN VARAT**4 202****3 808**

Valtion toimeksiannot

268

268

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

3 558

3 509

Muut toimeksiantojen varat

376

31

VAIHTUVAT VASTAAVAT**181 585****162 073****Vaihto-omaisuus****8 531****6 302**

Aineet ja tarvikkeet

7 629

5 809

Keskeneräiset tuotteet

663

255

Muu vaihto-omaisuus

238

238

Saamiset**106 851****121 105****Pitkäaikaiset saamiset****6 988****9 030**

Lainasaamiset

1 124

1 127

Muut saamiset

5 616

7 584

Siirtosaamiset

248

319

Lyhytaikaiset saamiset**99 863****112 074**

Myyntisaamiset

35 469

46 845

Lainasaamiset

35 635

41 662

Muut saamiset

6 905

8 182

Siirtosaamiset

21 854

15 385

Rahoitusarvopaperit**1 276****1 363**

Osakkeet ja osuudet

237

232

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin

86

86

Muut arvopaperit

954

1 045

Rahat ja pankkisaamiset**64 927****33 304****VASTAAVAA YHTEENSÄ****1 345 925****1 305 191**

Porin kaupunkikonsernin tase	1 000 €	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA		534 696	514 866
Peruspääoma		432 080	432 080
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat		1 684	1 684
Arvonkorotusrahasto		13 680	15 785
Muut omat rahastot		32 111	31 988
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		32 876	52 965
Tilikauden yli-/alijäämä		22 265	-19 636
VÄHEMMISTÖOSUUDET		28 156	25 966
PAKOLLISET VARAUKSET		3 932	5 086
Eläkevaraukset		64	69
Muut pakolliset varaukset		3 868	5 016
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		14 071	12 606
Valtion toimeksiannot		498	167
Lahjoitusrahastojen pääomat		3 908	3 628
Muut toimeksiantojen pääomat		9 665	8 810
VIERAS PÄÄOMA		765 071	746 666
Pitkäaikainen		500 620	496 343
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		453 728	458 563
Lainat julkisyhteisöiltä		1 195	3 687
Lainat muilta luotonantajilta		8 957	12
Ostovelat		2	0
Liittymismaksut ja muut velat		36 726	34 082
Siirtovelat		11	0
Lyhytaikainen		264 451	250 323
Joukkovelkakirjalainat		33 000	33 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		69 060	54 159
Lainat julkisyhteisöiltä		2 492	4 842
Saadut ennakot		5 439	4 075
Ostovelat		54 729	56 025
Liittymismaksut ja muut velat		17 990	17 997
Siirtovelat		76 079	74 872
Laskennalliset verovelat		5 663	5 354
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 345 925	1 305 191

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet	Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.
Pysyvät vastaavat	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.
Vaihto-omaisuus	Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotekohtaisen keskihinnan mukaan.
Rahoitusomaisuus	Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon. Johdannaiset sisältävät sekä perus- että strukturoituja koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Koronaviruksen aiheuttama poikkeustila ja valtion kunnille kohdistamat tukitoimenpiteet heikentävät tilikauden vertailukelpoisuutta. Vaikutuksia tilikauden tulokseen on käsitelty toimintakertomuksessa ja talousarvion toteumavertailussa.

Valtionosuuksissa verotulomenetyksen kompensatio on eritelty peruspalvelujen valtionosuuksista tilikaudesta 2020 alkaen.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus	Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt sekä tytäryhtiöiden tytäryhtiöt siltä osin kuin alakonsernien tilinpäätöksiä ei ole laadittu.
Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet	Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty samoin kuin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.
Keskinäisen omistuksen eliminointi	Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.
Vähemmistöosuudet	Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.
Suunnitelmapoistojen oikaisu	Tytäryhteisöjen pysyvien vastaavien poistot on olennaisilta osin oikaistu emon suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Yhteisöt, jotka eivät ole suorittaneet oikaisua, antavat selvityksen taseen liitetiedoissa.
Osakkuusyhteisöt	Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen Sarastia Oy:tä lukuun ottamatta. Yhdistelemättä jätetyt osakkuusyhteisöt eivät ole konsernin kannalta olennaisia oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Konsernitilinpäätöksen edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Porin Teatterisäätiö konserni on aloittanut konsernitilinpäätöksen laadinnan vuonna 2020 eikä sitä siksi ole yhdistelty vertailutietoihin tilikaudella 2019. Porin Teatteritalo Oy eli säätiön tytäryhtiö on kuitenkin yhdistelty vuonna 2019, joten olennaisilta osin säätiökonsernin luvut sisältyvät myös vuoteen 2019.

Covid-19 pandemia aiheutti vakavan häiriön Porin Linjat Oy:n toimintaan maaliskuusta 2020 alkaen. Yhtiön rahastus- ja lipputulosten sekä tilausajomyynnin vähentymä koko vuoden aikana oli n. 1,1 M€ vuoteen 2019 verrattuna. Porin kaupunki liikenteen tilaajana päätti maksaa yhtiölle lippu- ja muiden tulojen menetyksestä johtuen covid-tukea n. 0,8 M€.

Koronaepidemia on vaikuttanut myös Porin Yh-Asunnot Oy:n vuokraustoimintaan erityisesti opiskelija-asuntoihin. Käyttöaste laski merkittävästi opiskelija-asunnoissa ja negatiivinen vaikutus oli edellisen vuoden liikevaihtoon verrattuna noin 0,4 M€.

Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy sitoutui kesäkuussa 2020 ottamaan osana valtion koronaelvytystoimia uusia aloittajia tekniikan ja sosiaali- ja terveystieteiden koulutuksiin syksyllä 2020. Lisäaloituspaikkojen myötä on luvassa noin 2 M€ lisärahoitusta, joka jakautuu 3,5 vuodelle. Pandemia on myös kokonaisuutena laskenut kuluja (mm. matkustus) enemmän kuin tuottoja, mikä on osaltaan vaikuttanut positiiviseen tuloskehitykseen vuonna 2020.

Länsirannikon Koulutus Oy:n osalta opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi tilikauden aikana lisärahoitusta opetus- ja ohjausresurssien vahvistamiseen, lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen ja koronapandemian vaikutusten kompensoimiseen yhteensä 3,1 M€. Lisärahoitusten edellyttämät toimenpiteet käynnistettiin vuoden aikana, mutta niiden kustannusvaikutukset näkyvät vain pieneltä osin tilikauden tuloksessa. Tästä syystä taloudellinen tulos nousi selvästi budjetoitua nollatulosta korkeammaksi.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Konsernipalvelut ja muu yleishallinto	9 173 454	2 658 289	3 262 695	4 236 909
Perusturva ja muut sosiaali- ja terveystieteiden palvelut	145 205 146	143 667 699	74 851 119	75 523 897
Sivistystoimiala ja muut opetus- ja kulttuuripalvelut	23 110 403	26 596 390	12 266 897	13 138 063
Tekninen toimiala ja muut yhdyskuntapalvelut	185 518 266	221 294 006	62 429 765	64 082 067
Muut palvelut	25 068 466	26 770 301	25 934 586	31 359 863
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>388 075 734</i>	<i>420 986 685</i>	<i>178 745 062</i>	<i>188 340 798</i>

7) Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kaupungin tulovero	282 015 677	273 457 755
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 516 527	17 286 098
Kiinteistövero	22 582 131	23 697 907
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>322 114 336</i>	<i>314 441 760</i>

8) Valtionosuuksien erittely		
	2020	2019
Kaupungin peruspalvelujen valtionosuus	144 068 668	148 348 646
<i>Siiitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (±)</i>	<i>28 748 771</i>	<i>26 405 853</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain valtionosuudet	-5 874 461	-6 363 457
Verotulomenetysten kompensatio	38 345 381	
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>176 539 588</i>	<i>141 985 189</i>

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	196 015 263	193 170 044
Muiden palvelujen ostot	69 994 534	72 083 964
<i>Kaupungin palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>266 009 798</i>	<i>265 254 008</i>

10) Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2020	2019
Keskustan valtuustoryhmä	5 511	5 090
Kokoomuksen valtuustoryhmä	12 511	19 943
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä	2 993	2 914
Perussuomalaisien valtuustoryhmä	9 810	10 408
Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä	10 763	22 743
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	2 879	6 991
Vihreiden valtuustoryhmä	6 868	6 672
<i>Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä</i>	<i>51 335</i>	<i>74 762</i>

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksesta

Poistosuunnitelma on alun perin hyväksytty vuonna 1996 ja sitä on muutettu vuosina 2000, 2013 sekä viimeksi tilikauden 2019 aikana. Kaupungin poistosuunnitelman hyväksymismenettelystä määrätään hallintosäännön 69 §:ssä, jonka mukaan kaupunginhallitus hyväksyy poistosuunnitelman. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on vuonna 2016 antanut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista. Poistosuunnitelma on voimassa olevan yleisohjeen mukainen. Talous- ja hallintojohtaja on valtuutettu hyväksymään poistoajat, mikäli aktivoitavalle investoinnille käytetään poistosuunnitelman mukaisen alarajan ylittävää poistoaikaa.

Hankintamenoiltaan alle 10 000 euron pysyvien vastaavien hankinnat on kaupungissa kirjattu vuosikuluiksi.

POISTOSUUNNITELMA, VOIMASSA 1.12.2019 ALKAEN

Kaupunginhallitus 25.11.2019 § 637

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä: tasapoisto Poistoaika
Kehittämismenot	3-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	5 vuotta
Osallistuminen toisen yhteisön	
- tiehankkeisiin	15-20 vuotta
- ratahankkeisiin	30-40 vuotta
- rakennushankkeisiin	Sovelletaan vastaavanlaisen rakennelman hankintamenoa koskevia poistoaikoja
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	5-10 vuotta
Muut	3-10 vuotta
 Aineelliset hyödykkeet	 Poistoaika
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta
Talousrakennukset	10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta
Asuinrakennukset	30-50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta
Viemäriverkko	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15-20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5-10 vuotta
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5-15 vuotta
Atk-laitteet	3-5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta

Poisto aika on poistoajan alaraja, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Poistot aloitetaan hyödykkeen käyttöönottoa seuraavasta kuukaudesta alkaen. Poistopohjana on hyödykkeen hankintaan saadulla valtionosuudella, investointiavustuksella tai muulla rahoitusosuudella vähennetty hankintameno määrä. Tuotannosta poistetun hyödykkeen jäljellä oleva poistamaton meno jäännös poistetaan kokonaan sinä tilivuonna, jona hyödyke poistetaan käytöstä. Mikäli hyödykkeelle odotetaan tulevina vuosina olevan käyttöä kunnan palvelutuotannossa, voidaan hyödykkeestä tehdä toistaiseksi alkuperäisen poistosuunnitelman mukaiset poistot. Mikäli tällaisen hyödykkeen käyttö on lopetettu, eikä sille kolmen seuraavan vuoden aikana tule käyttöä, on jäljellä oleva poistamaton meno jäännös poistettava kokonaan kirjanpidosta.

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu 1.1.	69 339	64 100	64 100	64 100
Lisäykset tilikaudella		5 239		
Vähennykset tilikaudella	-5 239			
Eläkevastuu 31.12.	64 100	69 339	64 100	64 100
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	3 847 806	4 411 675		
Lisäykset tilikaudella	566 948	474 034		
Vähennykset tilikaudella	-1 401 616	-1 037 902		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	3 013 138	3 847 806		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 166 976	846 966	794 849	794 849
Lisäykset tilikaudella	7 869	320 010	7 869	
Vähennykset tilikaudella	-320 010			
Muut pakolliset varaukset 31.12.	854 835	1 166 976	802 718	794 849

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	3 100 026	4 392 865	3 100 026	4 029 504
Osakkeiden luovutusvoitot	3 947 635	4 127 432	3 947 635	4 118 635
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	96 377	176 834	73 348	136 292
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>7 144 037</i>	<i>8 697 130</i>	<i>7 121 009</i>	<i>8 284 430</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot		15 514		15 514
Osakkeiden luovutustappiot	4 215	38 323		17 275
Rakennusten luovutustappiot	92 070	511 708		511 708
Muut luovutustappiot	7 672			
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>103 958</i>	<i>565 545</i>	<i>0</i>	<i>544 497</i>

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	450 402	626 066
Osinkotuotot muista yhteisöistä	37 290	0
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	940	940
<i>Yhteensä</i>	<i>488 632</i>	<i>627 006</i>

4.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18) Arvonkorotukset		
	Konserni	
	2020	2019
Rakennukset		
Arvo 1.1.	2 105 049	2 105 049
Arvonkorotusten purku	-2 105 049	
<i>Rakennukset arvonkorotukset 31.12.</i>	0	2 105 049
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset		
Arvo 1.1.		
As Oy Länsipuisto 1.1.	289 283	289 283
Kiint Oy Otavangalle 1.1.	627 851	627 851
Puhelinosaakkeet 1.1.	6 391	6 391
Metsäliitto 1.1.	3 105	3 105
Länsi-Suomen Voima Oy 1.1.	12 753 092	12 753 092
<i>Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset 31.12.</i>	13 679 722	13 679 722
<i>Arvonkorotukset yhteensä</i>	13 679 722	15 784 771

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	2 843 417	4 723 058	7 566 475
Lisäykset tilikauden aikana	90 000	426 531	88 250	604 781
Siirrot erien välillä		60 274		60 274
Tilikauden poisto	-1 125	-851 172	-433 446	-1 285 743
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	88 875	2 479 050	4 377 861	6 945 786

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyöd.	Ennakkomaksut ja kesk. er. hyöd.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	88 456 219	162 969 345	150 559 871	10 179 919	96 892	1 054 204	413 316 449
Lisäykset tilikauden aikana	881 627	7 052 452	15 591 549	4 342 521	0	4 419 195	32 287 344
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	-636 664	-372 200	0	-379 609	-1 388 472
Vähennykset tilikauden aikana	-236 704	0	0	-167 692	0	0,00	-404 396
Siirrot erien välillä	0	-6 046	159 990	769 219	0	-983 436	-60 274
Tilikauden poisto	0	-11 354 822	-11 721 956	-3 671 677	-26 786	0,00	-26 775 241
Arvonalennukset	0	-40 343	0	0	0	0,00	-40 343
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	89 101 142	158 620 585	153 952 789	11 080 090	70 106	4 110 354	416 935 067

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni-yhteisöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset Muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	218 727 779	2 136 769	38 410 365	43 226 045	302 500 958	132 996 392	1 973 040	134 969 432
Lisäykset	1 520 975	0	1 397 614	21 177	2 939 767	0	458 184	458 184
Vähennykset	-25 155	0	0	-1 343 594	-1 368 749	-3 012 883	-37 351	-3 050 234
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	220 223 599	2 136 769	39 807 979	41 903 629	304 071 977	129 983 509	2 393 873	132 377 382

20-22) Omistukset muissa yhteisöissä	Kaupungin		Konsernin	Konsernin osuus, 1 000 €		
	Kotipaikka	omistus- osuus %	omistus- osuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tuloksesta
Tytär yhteisöt						
Kiinteistö Oy Porin päiväkodit	Pori	0,00	100,00	1 146	8 521	-7
Kiinteistö Oy Luotsinmäen puhdistamo	Pori	100,00	100,00	6 032	72	370
Kiinteistö Oy Otavankatu 3	Pori	42,40	64,00	1 800	36	-33
Kiinteistö Oy Pakk	Pori	0,00	100,00	1 322	9	40
Kiinteistö Oy Pormestarinluodon Keskus	Pori	91,80	91,80	475	20	-2
Kiinteistö Oy Ulvilanpuisto	Pori	60,00	60,00	44	345	0
Meri-Porin Palvelukeskus	Pori	100,00	100,00	5 789	4 604	1
Pori Jazz Oy	Pori	62,61	62,61	89	0	0
Porin Linjat Oy	Pori	100,00	100,00	1 005	1 857	262
Porin Linja-autoasemakiinteistö	Pori	100,00	100,00	1 917	8	1
Pori Energia Oy konserni	Pori	100,00	100,00	110 127	258 499	16 054
Visit Pori Oy	Pori	100,00	100,00	155	197	-4
Porin Teatteritalo Oy	Pori	1,20	96,50	0	0	0
Porin YH-Asunnot Oy	Pori	100,00	100,00	6 525	47 714	0
As Oy Porin Polkkapuisto	Pori	0,00	100,00	1 142	47	0
As Oy Porin Säveltäjänlinna	Pori	0,00	97,67	6 111	17	0
Porin Erityiskiinteistöt Oy	Pori	0,00	100,00	8	8 529	0
Porin Palvelukiinteistöt Oy	Pori	0,00	100,00	8	21 207	0
Prizztech Oy	Pori	77,12	77,12	581	711	1
Sampolan Palvelukeskus Oy	Pori	100,00	100,00	7 537	23 618	254
Kiinteistö Oy Porin Uimahalli	Pori	100,00	100,00	5 348	6 473	73
Satakunnan Tietotekniikka Oy	Pori	0,00	100,00	58	0	-1
Länsirannikon Koulutus Oy	Rauma	48,00	61,00	16 553	5 256	1 826
PäteWin Oy	Pori	0,00	100,00	164	106	-21
Kiinteistö Oy Keskusmarkku	Pori	86,58	86,58	605	2	0
Satakunnan Ammattikorkeakoulu Oy	Pori	50,04	50,04	17 096	4 006	1 151
Porin Haka Oy	Pori	0,00	100,00	4 453	9 665	0
Kiinteistö Oy Porin Annankatu 8	Pori	0,00	100,00	1 156	5 127	0
Prizztech Asiantuntijapalvelut Oy	Pori	0,00	100,00	21	34	2
Kaarisillan Koulu Oy	Pori	0,00	100,00	2 505	8 487	0
Kiinteistö Oy Porin Jäähalli	Pori	56,00	56,00	3 773	3 978	6
Porin Satama Oy	Pori	100,00	100,00	62 198	28 078	1
As Oy Porin Kiertokatu 16-18	Pori	58,84	58,84	1 070	1 589	0
Porin Toimitilat Oy	Pori	100,00	100,00	23 458	6 490	405
Kiinteistö Oy Lavian Virastotalo	Pori	100,00	100,00	218	7	-30
Kiinteistö Oy Domus Arctopolis	Pori	100,00	100,00	12 444	106	-2 315
Kiinteistö Oy Porin Tiilimäki	Pori	100,00	100,00	5 119	81	79
Kiinteistö Oy Porin Winnova	Pori	100,00	100,00	19 699	32 637	-1 284
Kiinteistö Oy Viikkarin Valkama	Pori	100,00	100,00	2 098	26	0
As Oy Porin Otavan Kruunu	Pori	0,00	100,00	4 112	8 932	0
Suisto Kiinteistöt Oy	Pori	49,00	100,00	-457	3 162	-505
Porin Rakennuttaja Oy	Pori	0,00	100,00	52	7	2
Yyterin Meriravintola Oy	Pori	100,00	100,00	11	1	-1
Maire Gullichsenin taidesäätiö	Pori	0,00	100,00	1 525	0	-1
Porin Teatterisäätiö konserni	Pori	0,00	100,00	2 912	6 371	217
Piirilääkäri Anders Bustorffin säätiö sr	Pori	0,00	100,00	249	1	-2
Porin Aikuiskoulutussäätiö	Pori	0,00	100,00	10 987	45	0
Länsi-Suomen Pelastusharjoitusalue-säätiö	Pori	0,00	100,00	-2	462	-38
Turvallisuuskeskus – Safety Center Oy	Pori	0,00	100,00	1	3	-11
			Yhteensä	349 241	507 147	16 490
Kuntayhtymät						
Satakunnan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	Pori	36,34	36,34	38 401	44 574	1 677
Satakuntaliitto	Pori	36,87	36,87	501	244	43
Satakunnan koulutusyhtymä Sataedu	Kokemäki	1,72	1,72	335	60	9
			Yhteensä	39 237	44 879	1 729
Osakkuusyhteisöt						
Sarastia Oy konserni	Helsinki	22,38	22,38	2 947	4 908	1 158
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Porin Promenadikeskus	Pori	26,83	100,00			
Asunto Oy Piha-Käppärä	Pori	20,70	20,70			
Kiinteistö Oy Mikonkadun Pysäköinti	Pori	32,00	32,00			
Kiinteistö Oy Väinöläntammi	Pori	23,00	23,00			
Pikassos Oy	Hämeenlinna	25,00	25,00			
			Yhteensä	2 947	4 908	1 158

23) Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 850 730		2 794 521
Lainasaamiset	129 983 509		132 996 392	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				178 041
<i>Yhteensä</i>	<i>129 983 509</i>	<i>2 850 730</i>	<i>132 996 392</i>	<i>2 972 562</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		-65 125		230 248
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>-65 125</i>	<i>0</i>	<i>230 248</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		12 976		16 436
Lainasaamiset	18 000		18 000	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<i>18 000</i>	<i>12 976</i>	<i>18 000</i>	<i>16 436</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>129 983 509</i>	<i>2 785 605</i>	<i>133 014 392</i>	<i>3 219 246</i>

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Verosaamiset	19 696	6 534		
Jaksotetut henkilöstökulut	95 440	32 033		
Menoennakot	405 129	374 528		
Tuet ja avustukset	1 667 628	1 403 027	1 667 628	1 403 027
Hankeavustussaaamiset	3 853 908	4 095 904	210 604	206 493
Korkojaksotukset	17 000	5 501	17 000	
Muut lyhytaikaiset	15 795 603	9 467 501	9 609 088	8 814 652
Menoennakot pitkäaikaiset	247 952	318 795		
<i>Yhteensä</i>	<i>22 102 355</i>	<i>15 703 823</i>	<i>11 504 320</i>	<i>10 424 172</i>

4.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	432 080 314	432 080 314	432 080 314	432 080 314
Peruspääoma 31.12.	432 080 314	432 080 314	432 080 314	432 080 314
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 1.1.	1 683 830	1 683 830		
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 31.12.	1 683 830	1 683 830		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	15 784 771	15 784 771	16 340 674	16 340 674
Arvonkorotusrahaston lisäykset	76 349			
Arvonkorotusrahaston vähennykset	-2 181 397			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	13 679 722	15 784 771	16 340 674	16 340 674

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut omat rahastot 1.1.	31 988 107	31 405 555	20 851 376	20 894 821
Siirrot rahastoon	1 226 079	4 269 553	128 464	177 735
Siirrot rahastosta	-1 102 989	-3 687 001	-69 578	-221 180
Muut omat rahastot 31.12.	32 111 196	31 988 107	20 910 262	20 851 376
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	33 329 343	53 416 627	44 459 912	73 154 743
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-528 011			131 798
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) muutos	-345 125			
Siirrot	419 655	-451 340		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	32 875 862	52 965 286	44 459 912	73 286 540
Tilikauden yli-/alijäämä	22 264 959	-19 635 943	4 159 138	-28 826 628
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>534 695 884</i>	<i>514 866 365</i>	<i>517 950 301</i>	<i>513 732 277</i>

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	2020	2019
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	44 459 912	73 286 540
Tilikauden yli-/alijäämä	4 159 138	-28 826 628
Kertynyt poistoero 31.12.	733 333	766 667
Muut omat rahastot 31.12.	20 910 262	20 851 376
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	<i>70 262 646</i>	<i>66 077 955</i>

27) Pitkäaikaiset velat	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	61 625 008	59 161 674

30) Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Lainat		35 388 703		40 903 026
Ostovelat		1 156 976		2 204 302
<i>Yhteensä</i>		<i>36 545 679</i>		<i>43 107 328</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		14 592 397		13 112 655
<i>Yhteensä</i>		<i>14 592 397</i>		<i>13 112 655</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		242 219		154 427
<i>Yhteensä</i>		<i>242 219</i>		<i>154 427</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		<i>51 380 295</i>		<i>56 374 410</i>

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	19 445 227	18 813 650	3 491 533	3 491 533
Muut velat	17 280 840	15 268 151	2 377	10 769
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>36 726 067</i>	<i>34 081 800</i>	<i>3 493 909</i>	<i>3 502 302</i>

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	6 692 201	4 624 761		2 723 452
Menojäämät				
Verovelat	57 832	664 310		
Lomapalkkavelan jaksotus			35 444 245	34 891 610
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	55 848 481	52 004 577	1 780 912	1 669 629
Vuosien 2012-2016 valtionosuuden palautus	480 557	1 440 557	480 557	1 440 557
Korkojaksotukset	650 195	535 442		
Muut menojäämät	12 350 725	15 602 248	8 395 834	5 504 529
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>76 079 992</i>	<i>74 871 895</i>	<i>46 101 547</i>	<i>46 229 777</i>

4.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
	Konserni	
	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	169 740 154	176 811 719
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	198 401 331	202 817 582
Lainat julkisyhteisöiltä	8 988 665	12 481 055
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	16 113 145	32 587 502
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>214 514 476</i>	<i>235 405 084</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita		
	Konserni	
	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	35 000	135 000

35-37) Vakuudet				
	Konserni			
	2020	2019		
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Yrityskiinnitykset	0	300 000		
Talletukset	3 878 969	5 146 920		
Takaukset	1 107 994	8 000		
Muut	3 277 768	5 276 800		
<i>Yhteensä</i>	<i>8 264 731</i>	<i>10 731 720</i>		
			Kunta	
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet			2020	2019
Takaukset			173 293 275	180 429 062
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	13 000	613 200		
Muut	22 268 144	1 772 144		
<i>Yhteensä</i>	<i>22 281 144</i>	<i>2 385 344</i>		
<i>Vakuudet yhteensä</i>	<i>30 545 875</i>	<i>13 117 064</i>	<i>173 293 275</i>	<i>180 429 062</i>

38) Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä	245 947 646	334 051 249	202 409 418	217 186 976
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	36 338 205	43 323 397	27 870 941	28 884 905

39-40) Vastuusitoumukset			
	2020	2019	
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta			
Alkuperäinen pääoma	165 948 752	169 928 889	
Jäljellä oleva pääoma	110 295 569	119 038 835	
Takaukset muiden puolesta			
Alkuperäinen pääoma	7 344 523	10 500 173	
Jäljellä oleva pääoma	4 505 713	4 956 499	
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista	559 891 708	508 130 924	
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	348 864	334 316	

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut sopimusvastuut	11 386 706	16 391 982	11 041 214	15 948 915
Vakuus Hangassuon ympäristölupaan, jälkihoitovelvoite	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
Arvonlisäveron palautusvastuu	14 767 982	16 907 261	132 805	159 662
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	5 420 445	858 843	5 420 445	858 843
Sopimusvastuut	32 925 133	35 508 087	17 944 464	18 317 419
Sopimusvastuut seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	9 965 048	6 903 969	9 965 048	6 903 969
Osuus Satakunnan sairaanhoitopiirin alijäämästä			0	1 327 146

Johdannaissopimusten käsittely

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnolla 116/2017 on annettu ohjeita kuntien suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Lausunnon mukaan johdannaissopimusten luonne ratkaisee kirjanpitokäsittelyn. Jos kirjanpitovelvollisen johto katsoo johdannaissopimusten olevan suojaavia, tulee tämä seikka todentaa ja dokumentoida sekä kuvata tilinpäätöksessä.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessa linjannut, että kunnat eivät voi soveltaa kirjanpitolain 5:2a §:n mahdollisuutta arvostaa johdannaissopimuksia tai muita rahoitusvälineitä käypään arvoon. Kunnan kirjanpidossa ei myöskään sovelleta kirjanpitolain 7 a lukua kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittavasta tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä.

Kaikki voimassa olevat johdannaissopimukset on vuoden 2020 tilinpäätöksessä määritelty kaupungin näkökulmasta suojaaviksi ja esitetty siten ainoastaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lähtökohtana tälle on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 116/21.3.2017: "Suojaavan koronvaihtosopimuksen käypää arvoa ja arvon muutosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina." Lausunto ei ota kantaa, onko yksittäinen johdannaissopimus suojaava vai ei, vaan jättää asian kirjanpitovelvollisen ratkaistavaksi.

Kaikkien johdannaissopimusten suojaavuus tulee kaupungin näkemyksen mukaan siitä, että tarkoituksena on ollut lukita korkotasoa kaupungin kustannuskehityksen kannalta pitkäaikaiseen ennalta laskettuun kestävään kiinteään korkotasoon sekä parantaa korkotason ennakoitavuutta. Näin ollen johdannaiset ovat vakuutuksen tyyppisiä tuotteita ja siten niiden ainoa tarkoitus on suojata kaupunkia korkotason nousulta yli kaupungin pitkäaikaisesti sietämän tason.

Johdannaissopimuksilla hallitaan lainoihin liittyvää korkoriskiä kääntämällä vaihtuvaa korkoa kiinteäksi tavoitteena korkotason muutosten vaikutusten tasaaminen, kassavirtojen parempi ennakoitavuus sekä korkokustannusten alentaminen pitkällä aikavälillä. Antamalla pankille jatko-oikeuden kaupunki on saanut alemman kiinteän korkotason (kassavirtavaikutus) suojaukseen kuin tekemällä suoraan saman pituisen pelkän koronvaihtosopimuksen. Lisäksi mikäli pankki käyttäisi jatko-oikeuttaan, niin kaikissa jatko-oikeudellisissa sopimuksissa kiinteän koron taso on alle kaupungin laskeman pitkäaikaisen kestävä tason tai korko jää alle sen hetkisen markkinatason, ja jos sopimus aikanaan toteutuu, on se kaupungin kannalta pelkästään positiivinen asia.

Yksipuolisesti jatkettavissa koronvaihtosopimuksissa ei ole myöskään mitään erityisiä purkuehtoja, jotka aiheuttaisivat erityisiä kassavirtavirtoja pankkiin päin normaalin maksetun kiinteän koron lisäksi, eikä niissä ole myöskään mitään sellaisia tuntemattomia lukitusmekanismeja, joiden arvo määräytyisi vasta tulevaisuudessa. Eli jos pankki yksipuolisesti käyttää koronvaihtosopimukseen liittyvän oikeuden tulevaisuudessa, sopimuksen toteutumiseen ei liity rahaliikennettä eikä koronvaihtosopimuksella ole siten hankintamenoa. Koska kaupunki on tehnyt kaikki johdannaissopimukset pelkästään suojaamistarkoituksessa, niitä ei ole lähtökohtaisesti tarkoituskaan purkaa ennen sopimusten normaalia päättymistä ja siksi laskennallisen markkina-arvon realisoitumista ja näistä syntyviä mahdollisia kassavirtavaikutuksia ei tapahdu.

Koronvaihtosopimukset ovat kohdistettavissa yksittäisiin tai useampiin kaupungin lainasalkun lainoihin. Porin kaupungin lainasalkkuun otettavissa lainoissa on jo pitkään käytetty viitekorkona kolmen tai kuuden kuukauden euriboria. Samaa korkosidonnaisuutta käytetään myös johdannaissopimuksissa. Yksittäisen johdannaissopimuksen kesto ulottuu pisimmälleen vuoteen 2047. Tulevasta lainamäärän kehityksestä tehdyn arvion mukaan kaupungin lainasalkku tulee pysymään vähintäänkin nykyisten tehtyjen johdannaissopimusten nimellispääomien tasolla vielä vuosikymmentenkin päästä. Siksi tulevaisuudessakin kaupungin lainaa on tuon arvion mukaan vähintäänkin sen verran kuin on pitkällä tulevaisuudessa erääntyvien yksittäisten suojausten pääoma. Mikäli soteuudistus toteutuu ehdotetun kaltaisena, aiheuttaa se kaupungin tulevien kassavirtojen merkittävän pienemisen (verotulot ja valtionosuudet) nykyisten lainojen kuitenkin jäädessä kaupungin taseeseen. Tämänkin vuoksi kaupungin pitää varautua mahdolliseen koronousuun ja pienentää lainasalkun tulevaa riskiä. Näistä syistä myös pitkät jatko-oikeudelliset koronvaihtosopimukset ovat suojaavia ja perusteltuja, sillä näin kaupunki on saanut lukittua lainasalkun keskikorkoa kaupungin kannalta kestäväälle tasolle pitkällä aikavälillä ja näiden pitkien suojausten kiinteä korko on ollut poikkeuksellisen alhaalla verrattuna menneeseen historialliseen tasoon. Porin kaupungin tulkinnan mukaan kaikki pankin yksipuolisesti jatkettavat koronvaihtosopimukset ovat edelleen suojaavia kuten ne olivat myöskin tilinpäätöksessä 2019. Ehdollisen sopimuksen toteutumisen ennuste on kuvattu kyseisen yksittäisen sopimuksen tiedoissa.

Kaupungin johdannaissopimukset ovat koronvaihtosopimuksia, jatko-oikeudellisia koronvaihtosopimuksia (swap-tion), kynnyksellisiä koronvaihtosopimuksia, kynnyksellisiä koronvaihtosopimuksia jatko-oikeudella. Jatko-oikeuden osuus on erotettavissa niitä edeltävistä koronvaihtosopimuksista (oma markkina-arvo). Negatiivisten euribor-korkojen kassavirtavaikutusten takia johdannaissopimuksia on edelleen pyritty vuonna 2020 (samoin kuin tilikaudella 2019) muokkaamaan mahdollisuuksien mukaan siten, että niiden alkamispäivää on siirretty lähitulevaisuuteen. Tämän mahdollistaa se, että kaupungin lainat ovat pitkäaikaisia ja niiden määrä tulee säilymään kaikkien ennusteiden mukaan nykyisten suojausten nimellispääomien määrän tasolla vielä vuosikymmentenkin päästä.

Avoinna olevien johdannaisten nimellismäärä oli 31.12.2020 81.250.000,00 euroa. Johdannaisten nimellismäärä suhteessa avoinna olevaan lainasaldoon (netto) oli 32,57 % ja lainasalkun keskikorko johdannaisten kanssa oli 0,708 %. Korkositoumuksen aika johdannaisten kanssa oli 10,42 vuotta.

Alla on lueteltu tilinpäätöshetkellä voimassa olleet johdannaissopimukset sekä analysoitu johdannaissopimusten herkkyyttä korkotason muutoksille.

Koronvaihtosopimus nro 1. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 5 000 000,00
 Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -939 591
 Maksettu korko 1,623 %
 Vastaanotettu korko 3 kk Euribor
 Lyhennysohjelma Bullet
 Sopimuksen alkamispäivä 1.4.2022
 Sopimuksen eräpäivä 1.3.2032

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, mahdollinen maksupäivä 28.5.2028

Koronvaihtosopimus nro 2. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 8 000 000,00
 Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -4 006 789
 Maksettu korko 1,989 %
 Vastaanotettu korko 3 kk Euribor
 Lyhennysohjelma Bullet
 Sopimuksen alkamispäivä 5.12.2022
 Sopimuksen eräpäivä 5.4.2047

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, mahdolliset maksupäivät 5.12.2029 ja 5.12.2039

Koronvaihtosopimus nro 3. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 8 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -4 006 789

Maksettu korko 1,989 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 5.12.2022

Sopimuksen eräpäivä 5.4.2047

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, mahdolliset maksupäivät 5.12.2029 ja 5.12.2039

Koronvaihtosopimus nro 4. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 9 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -4 507 637

Maksettu korko 1,989 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 5.12.2022

Sopimuksen eräpäivä 5.4.2047

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, mahdolliset maksupäivät 5.12.2029 ja 5.12.2039

Koronvaihtosopimus nro 5. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR - 2 322 750

Maksettu korko 1,27 % 10.6.2024 asti ja sen jälkeen 1,66 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 12.6.2023

Sopimuksen eräpäivä 10.6.2037

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, eräännyttämispäivä 19.5.2030

Koronvaihtosopimus nro 6. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -3 026 444

Maksettu korko 1,74 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 5.4.2023

Sopimuksen eräpäivä 5.10.2040

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, eräännyttämispäivät 19.5.2030 ja 19.5.2040

Koronvaihtosopimus nro 7. Koronvaihtosopimus + korkolattia

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -346 329

Maksettu korko 0,8 % 5.10.2021 asti ja sen jälkeen 1,74

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Korkolattia, jos vaihtuva korko on korkojaksolla alle 0,00% p.a., vaihtuvana korkona käytetään 0,00% p.a.

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 5.10.2020

Sopimuksen eräpäivä 5.4.2023

Koronvaihtosopimus nro 8. Koronvaihtosopimus + korkolattia

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -322 447

Maksettu korko 1,27 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Korkolattia, jos vaihtuva korko on korkojaksolla alle 0,00% p.a., vaihtuvana korkona käytetään 0,00% p.a.

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 10.12.2020

Sopimuksen eräpäivä 12.6.2023

Koronvaihtosopimus nro 9. Jatkettava koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 15 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -3 891 786

Maksettu korko 1,35 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 18.8.2017

Sopimuksen tarkistamispäivä 18.8.2027

Sopimuksen eräpäivä 18.8.2037

Pankilla on oikeus, muttei velvollisuutta 18.8.2027 jatkaa koronvaihtosopimusta samalla nimellispääomalla EUR 15 000 000,00 ja samalla kaupungin maksamalla kiinteällä korkotasolla 1,35 %.

Ehdollisen suojauksen ennuste nykyisen korkokäyrän mukaan: On toteutumassa

Koronvaihtosopimus nro 10. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 5 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -171 142

Maksettu korko 1,71 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 1.4.2014

Sopimuksen eräpäivä 1.4.2022

Koronvaihtosopimus nro 11. Tehostettu koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 5 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -1 389 208

Maksettu korko % 1,74

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 24.1.2025

Sopimuksen eräpäivä 24.1.2040

Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa tai on yhtä suuri kuin 4,00 % p.a., kaupungin maksama korkojakson vaihtuva korko on 1,74 % p.a., muutoin kaupunki maksaa viitekoron vähennettynä 0,5 prosenttiyksiköllä.

Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, eräännyttämisspäivät 24.1.2030 ja 24.1.2035

Koronvaihtosopimus nro 12. Kynnyksellinen koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -3 813 501

Maksettu korko 1,39 % p.a.

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor + marginaali 0 %

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 11.1.2019

Sopimuksen eräpäivä 11.1.2045

Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa tai on yhtä suuri kuin 5% p.a., kaupungin maksama korkojakson vaihtuva korko on 1,39 % p.a., muutoin kaupunki maksaa viitekoron vähennettynä 1,00 prosenttiyksiköllä. Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen enneaikaiseen eräännyttämiseen (ns. break clause) 8.1.2025, 8.1.2035 ja 8.1.2045

Koronvaihtosopimus nro 13 Jatko-oikeudellinen koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 1 250 000,00 / 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -3 960 997

Maksettu korko 1,95 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor + marginaali 0 %

Lyhennysohjelma Tasalyhenteinen, laskennallinen jäljellä oleva pääoma 1 250 000

Sopimuksen alkamispäivä 20.6.2013

Sopimuksen eräpäivä 20.6.2023

Laskennallinen pääoma lyhenee neljännesvuosittain 125 000 €. Pankilla on yksipuolinen oikeus jatkaa sopimusta alkaen 20.6.2023 pääomalla 10 M€ ja muuten samoilla ehdoilla 20.6.2033 asti. Pankilla on lisäksi yksipuolinen oikeus jatkaa sopimusta alk. 20.6.2033 alkaen samoilla ehdoilla 22.6.2043 asti. Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennen-aikaiseen eräännyttämiseen, eräännyttämispäivät 19.6.2023, 20.6.2033 ja 18.6.2043.

Ehdollisen suojauksen ennuste nykyisen korkokäyrän mukaan: On toteutumassa

Koronvaihtosopimus nro 14 Kynnyksellinen koronvaihtosopimus jatko-oikeudella

Nimellispääoma EUR 20 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -7 057 654

Maksettu korko 0,64 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 28.1.2016

Sopimuksen eräpäivä 27.7.2027

Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa tai on yhtä suuri kuin 5% p.a., kaupungin maksama korkojakson vaihtuva korko on 0,64 % p.a., muutoin kaupunki maksaa viitekoron vähennettynä yhdellä (1) prosenttiyksiköllä. Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennaaikaiseen eräännyttämiseen (ns. break clause) 28.1.2026, 28.1.2036.

Pankilla on yksipuolinen oikeus jatkaa johdannaisopimusta koronvaihtosopimuksena alkaen 27.07.2027 alla olevin ehdoin. Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihto-sopimuksen ennaaikaiseen eräännyttämiseen (ns. break clause) 28.1.2026, 28.1.2036.

Nimellispääoma EUR 20 000 000,00

Maksettu korko 1,5 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 27.7.2027

Sopimuksen eräpäivä 27.7.2045

Ehdollisen suojauksen ennuste nykyisen korkokäyrän mukaan: On toteutumassa

Koronvaihtosopimus nro 15. Kynnyksellinen koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -5 100 938

Maksettu korko 1,98 % p.a.

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor + marginaali 0 %

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 6.6.2017

Sopimuksen eräpäivä 6.6.2044

Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa tai on yhtä suuri kuin 5,00 % p.a., kaupungin maksama korkojakson vaihtuva korko on 1,98 % p.a., muutoin kaupunki maksaa viitekoron vähennettynä 1,00 prosenttiyksiköllä. Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihtosopimuksen ennaaikaiseen eräännyttämiseen (ns. break clause) 4.6.2024, 5.6.2034.

Koronvaihtosopimus nro 16. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 20 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -2 581 709

Maksettu korko 1,192 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 2.10.2023

Sopimuksen eräpäivä 30.9.2033

Koronvaihtosopimus nro 17. Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -586 541

Maksettu korko 0,62 %

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 18.9.2023

Sopimuksen eräpäivä 18.9.2030

Koronvaihtosopimus nro 18 Koronvaihtosopimus

Nimellispääoma EUR 10 000 000,00

Käypä arvo 31.12.2020, pankin ilmoituksen mukaan EUR -1 065 243

Maksettu korko 0,87 % p.a.

Vastaanotettu korko 3 kk Euribor

Lyhennysohjelma Bullet

Sopimuksen alkamispäivä 18.9.2023

Sopimuksen eräpäivä 18.9.2035

Yhteenveto ja herkkyyshanalyysi

#	Laskennallinen pääoma	Eräpäivä	Milloin kassavirta muuttuu positiiviseksi 31.12.2020 termiinikorkojen valossa?	-1,00 %	Markkina-arvo 31.12.2020	+1,00 %
1	5 000 000	1.4.2022 - 1.4.2032	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-602 824	-939 591	534 658
2	8 000 000	5.12.2022 - 5.12.2047	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-2 963 001	-4 006 789	2 275 248
3	8 000 000	5.12.2022 - 5.12.2047	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-2 963 001	-4 006 789	2 275 248
4	9 000 000	5.12.2022 - 5.12.2047	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-3 333 377	-4 507 637	2 559 653
5	10 000 000	12.6.2023 - 10.6.2037	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-2 324 927	-2 322 902	1 892 167
6	10 000 000	5.4.2023 - 5.10.2040	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-1 790 626	-3 026 730	1 498 559
7	10 000 000	5.10.2020 - 5.4.2023	Neg. sopimuksen loppuun	18 724	-346 329	79 795
8	10 000 000	10.12.2020 - 12.6.2023	Neg. sopimuksen loppuun	-6 422	-322 447	104 882
9	15 000 000	18.8.2027 / 18.8.2037	Neg. sopimuksen loppuun	-3 094 745	-3 891 786	2 181 897
10	5 000 000	1.4.2022	Neg. sopimuksen loppuun	-50 671	-171 142	50 284
11	5 000 000	24.1.2025 - 24.1.2040	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-1 006 982	-1 389 208	764 576
12	10 000 000	11.1.2045	Neg. sopimuksen loppuun	-3 197 922	-3 813 501	2 449 854
13	1 250 000 / 10 000 000	20.6.2023 / 20.6.2033 / 20.6.2043	V:nna 2021 positiivinen, v:sta 2022 --> negatiivinen	-2 908 783	-3 960 997	2 190 521
14	20 000 000	27.7.2027 / 27.7.2045	Neg. sopimuksen loppuun	-6 486 785	-7 057 654	4 543 756
15	10 000 000	6.6.2044	Neg. sopimuksen loppuun	-3 285 425	-5 100 938	2 543 553
16	20 000 000	2.10.2023 / 30.9.2033	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-2 415 581	-2 581 709	2 080 817
17	10 000 000	18.9.2023 - 18.9.2030	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-800 410	-586 541	708 461
18	10 000 000	18.9.2023 - 18.9.2035	Ei kassavirtaa ennen sopimuksen alkua, sen jälkeen neg. sopimuksen loppuun	-1 430 114	-1 065 243	1 207 600
			<i>Muutos yhteensä</i>	<i>-38 642 872</i>		<i>29 941 528</i>
			Markkina-arvo yhteensä	-87 740 806	-49 097 934	-19 156 405

Johdannaissopimukset, markkina-arvo		
	2020	2019
Koronvaihtosopimukset	-53 300 428	-32 884 436
Sähköjohdannaiset (erittely Pori Energia Oy tasekirjassa)	-3 813 674	1 336 683
<i>Johdannaissopimukset yhteensä</i>	<i>-57 114 102</i>	<i>-31 547 753</i>

4.7 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä		
	2020	2019
Perusturva	2754	2859
Sivistystoimiala	1856	1869
Porin Palveluliikelaitos	546	616
Tekninen toimiala	392	338
Satakunnan Pelastuslaitos	274	278
Konsernipalvelut	102	
Konsernihallinto		281
Kaupunginhallitus		3
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	259	
Ympäristö- ja lupapalvelut		100
Porin Vesi	61	63
Tarkastustoimi	4	4
<i>Kaikki yhteensä</i>	<i>6248</i>	<i>6411</i>

43) Henkilöstökulut		
	2020	2019
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	275 547 940	273 008 993
Siitä henkilöstökuluja aktivoitu taseeseen	3 520 369	3 860 912

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2020	2019
Harjavallan Kokoomus ry	43	29
Luvian työväenyhdistys ry	0	10
Porin Perussuomalaiset ry	14 599	12 843
Kokoomuksen Porin kunnallisjärjestö ry	24 272	18 067
Porin Seudun Vihreät ry	10 237	7 117
Porin Sosiaalidemokraattinen kunnallisjärjestö ry	43 614	33 999
Satakunnan Kokoomus ry	0	74
Satakunnan Sosiaalidemokraatit ry	545	364
SKP Käppärä	0	149
Suomen Keskusta r.p.	6 694	7 526
Suomen Kristillinen liitto	2 817	1 779
Ulvilan Sos.-Dem.Kunnallisjärjestö ry	624	440
Vasemmistoliiton Porin kunnallisjärjestö ry	18 497	13 896
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>121 942</i>	<i>96 290</i>

45) Tilintarkastajan palkkiot		
	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	53 331	67 335
Muut palkkiot	9 343	8 764
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>62 674</i>	<i>76 099</i>

46) Selvitys kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Porin kaupungin sidonnaisuusrekisterin henkilöt on listattu internetsivustolla pori.sidonnaisuusrekisteri.fi.

Intressitahoja ovat kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen jäsen ja varajäsen sekä kaupungin muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat. Lisäksi intressitahoja ovat konserniyhtiöt, joissa kaupunki käyttää määräysvaltaa.

Kaikilla tytäryhtiöillä on mahdollisuus liittyä osaksi Porin kaupungin konsernipankkitiliä. Yhtiöille maksetaan tilin saldosta korkoa tällä hetkellä 0 %. Lisäksi konsernitiliin kuuluviin tileihin on mahdollista myöntää kaupunginhallituksen päätöksellä osalimiitti kaupungin luottolimiitistä, josta yhtiö joutuu maksamaan koron lisäksi 0,1 % korkeamman marginaalin kuin mitä kaupunki maksaa limiitin käytöstä. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 käytössä olivat seuraavat limiitit:

- Länsi-Suomen Pelastusharjoitusalueäätiö 86.294,68 euroa (limiitti 100.000,00 euroa)
- Prizztech Oy 96.418,25 euroa (limiitti 1.500.000,00 euroa)

Intressitahotapahtumana ilmoitetaan:

- Porin kaupunki päätti periä kaupunginhallituksen päätöksellä 1.2.2021 § 57 Porin Satama Oy:lta lainan korkoja vuodelta 2020 yhteensä 17.000 euroa. Lainasopimukseen sisältyvän voitto-osuusehdon perusteella korkoa olisi tullut maksettavaksi kaupungille yhteensä 82.000 euroa.

Muita olennaisia intressitahotapahtumia ei ole tiedossa. Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden välillä on lisäksi myös merkittävä määrä liiketoimia ja lainajärjestelyjä, jotka on toteutettu tavanomaisin ehdoin.

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Liikelaitosten tilinpäätökset

Porin Palveluliikelaitos

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Porin Palveluliikelaitos tuottaa Porin kaupunkikonsernille ateria-, puhtaus- ja kiinteistönhoitopalvelut. Liikelaitos toimii tilaaja-tuottajamallilla ja liiketaloudellisten periaatteiden mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2020 talousarviossa varauduttiin palveluiden muutoksiin ja niiden edellyttämiin sopeutustarpeisiin. Aterian ja puhtauden asiakkaiden toimintojen muutoksiin reagoitiin sopeuttamalla omaa toimintaa. Merkittävimmät muutokset olivat perusopetuksen osittainen siirtyminen etäopetukseen ja varhaiskasvatuksen yksiköiden osittaiset sulkemiset. Nämä toimenpiteet olivat osa Korona –viruksen leviämistä ehkäisevää toimintaa. Etäopetukseen siirtyminen aiheutti Palveluliikelaitoksen tuottamien ateriamäärien vähentymisen. Tulojen menetys oli n. 1 M€. Osana Teknisen toimialan auditointia kiinteistönhoitoyksikkö siirtyi Sairaalan teknistä huoltoa lukuun ottamatta 1.9.2020 osaksi Teknistä toimialaa. Siirtyneen toiminnan kate on ollut n. 0,4 M€. Palveluliikelaitos sai sopeutettua omaa toimintaansa, eivätkä em. muutokset aiheuttaneet hintojen korotuksia.

Palveluliikelaitos aloitti vuonna 2016 hankkeen, jonka tavoitteena on hävikkiruoan määrän vähentäminen. Hanketta on edelleen jatkettu, mutta Korona-viruksesta johtuvat rajoitustoimet kuitenkin hankaloittivat jatkuvaa seurantaa vuonna 2020. Yleisseurannan perusteella voidaan kuitenkin todeta tulosten olleen sekä Perusturvan että sivistystoimialan osalta positiivisia. Aterian, puhtauden ja kiinteistönhoitojen toimintojen kehittäminen ja uudelleen organisoiminen sekä onnistuneet sopeutustoimenpiteet johtivat positiiviseen tulokseen ja Palveluliikelaitos kykeni tuottamaan laadukkaita palveluita kohtuullisin kustannuksin.

Palveluliikelaitos käynnisti vuonna 2017 menettelyn, jossa johtokunnan päätöksellä vuosittain palkitaan yksi toimintayksikkö, joka on omalla toiminnallaan ja asenteellaan osoittanut esimerkillistä osallistumista työhönsä liikelaitoksen toiminnan kehittämisessä. Vuonna 2020 kannustuspalkinnon saivat Maantiekadun ruokapalvelukeskuksen työntekijät.

Palveluliikelaitoksen vt. johtaja siirtyi Perusturvan tuottavuusohjelman johtajaksi ajalle 1.10.2020 – 31.12.2022. Palveluliikelaitoksen johtokunta valitsi vs. johtajan ajalle 1.10.2020 – 31.12.2021.

Henkilöstöasioiden hoitaminen Wpro ja Sirius -ohjelmilla mahdollistaa tehokkaan seurannan ja varhaisen puuttumisen henkilöstöasioiden hoitamisessa. Korvaavan työn mahdollisuutta käytetään aktiivisesti. Sairauslomien määrä on Palveluliikelaitoksella ollut vuoteen 2017 saakka tukipalvelujen valtakunnallista tasoa eli yli 30 pv / henkilötyövuosi. Merkittävät panostukset sairauslomien määrän vähentämiseen ja työhyvinvoinnin lisäämiseen ovat vaikuttaneet. Vuonna 2018 sairauslomien määrä henkilötyövuotta kohden oli 27,3 päivää. Vuonna 2019 luku oli 27,6. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä luku on 26,9.

Toiminnan tuotot toteutuivat 2020 käyttösuunnitelmaan verrattuna 2,34 M€ pienempänä. ja puhtauden tulot 0,1 M€ pienempänä. Kiinteistönhoito tulot toteutuivat 1,09 M€ pienempänä johtuen siitä, että kiinteistönhoito toiminta siirtyi Tekniselle toimialalle 1.9.2020. Osana kiinteistönhoitoa ollut kaupunginsairaalan tekninen huolto jäi Palveluliikelaitokselle. Vuoden 2020 henkilötyövuositavoitteeksi asetettiin 628,5. Henkilötyövuodet toteutuivat 546,7. Tekniselle toimialalle siirtyi kiinteistönhoitosta yhteensä 41 henkilöä. Koronasta aiheutuneiden sulkujen johdosta ateriaan ja puhtauteen tarvittiin määräaikaista työntekijöitä vähemmän. Henkilöstömenot toteutuivat 1,64 M€ suunniteltua pienempänä. Edelliseen vuoteen verrattuna ne olivat 1,1 M€ pienemmät. Palveluiden ostot toteutuivat 0,26 M€ t € suunniteltua pienempänä. Palveluiden ostot olivat yhteensä 1,7 M€. Kaupungin sisäisten veloitusten osuus niistä oli 0,96 M€. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 0,7 M€ suunniteltua pienempänä, tästä elintarvikkeiden osuus oli 0,58 M€. Muut toimintakulut toteutuivat suunniteltua 0,16 M€ pienempänä.

Tilinpäätös muodostui 439 669 € ylijäämäiseksi. Käyttösuunnitelmaan verrattuna se oli 417 742 € parempi.

Arvio tulevasta taloudellisesta kehityksestä

Suurin vaikutus Palveluliikelaitoksen talouden kehittymiseen muodostuu sopeutustoimien onnistumisesta silloin, kun tehdään muutoksia tai lakkautuksia toimialojen toimintaan. Vuoden 2021 talousarvion laadinnassa pyrittiin ottamaan huomioon tiedossa olevat asiakkaiden toiminnan muutosten vaikutukset. Talousarvio 2021 laadittiin kaupunginhallituksen kehityksen vuosikatteeseen 1 110 799 €. Talousarvion 2021 henkilötyövuodet suunniteltiin 562,5. Vuoden 2020 henkilötyövuodet olivat 547,2. Koronan vaikutus siihen ei ole arvioitavissa. Henkilöstömenojen osuus on merkittävä Palveluliikelaitoksen tuloksen kannalta, koska niiden osuus vuoden 2020 toimintakuluista on 72 %. Mahdollista sote- tai maakuntauudistusta ei ole huomioitu.

Arvio merkittävimmistä riskeistä sekä toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista sekä selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Työvoimavaltaisena alana Palveluliikelaitoksen taloudellisena riskinä on asiakkaan toiminnan merkittävä supistuminen tai palveluiden ulkoistaminen. Sairauslomien suuri määrä vaikuttaa sekä toimintavarmuuteen että kannattavuuteen. Muita toiminnan haasteita ovat mm. ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus sekä riittävän valmistuskeittiöverkoston ylläpito mahdollisissa poikkeustilanteissa. Kaupungin sisäinen tiedonkulku koetaan osittain haasteelliseksi. Toiminnalliset riskit on kartoitettu ja dokumentoitu sekä varautumissuunnitelma laadittu. Sen ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain. Riskien vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden vaikuttavuutta varmistetaan prosesseja kehittämällä, selkeillä tehtävien ja vastuiden määrittelyllä, riittäväillä resursseilla sekä käytettävissä olevien tietojen hyödyntämisellä. Taloudellisiin riskeihin varaudutaan kustannustietoisuuden lisäämisellä ja hallinnalla. Muutostilanteissa ratkaisevaa on aloittaa sopeutuksen suunnitteleminen välittömästi.

Johtaminen perustuu Porin kaupungin sääntöihin sekä Palveluliikelaitoksen toimintasääntöön sekä sisäisen valvonnan ohjeeseen. Sääntöjen ja määräysten noudattamista valvoo Palveluliikelaitoksen johtokunta ja johtaja sekä päälliköt omien vastuualueidensa osalta. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat osa toiminnan ja talouden päivittäisiä prosesseja. Tarvittaessa keskeisistä asioista henkilöstölle pidetään tiedotus- ja koulutustilaisuuksia. Erityistä huomiota hankintojen ohella kiinnitetään henkilöstömenojen seurantaan. Työkyvyn johtamisen tukena käytetään Wpro –työturvallisuuden hallintajärjestelmää ja Sirius HR –työkyvyn ohjausjärjestelmää. Hallinto- ja toimintasääntö, ohjeet ja delegoinnit ovat henkilöstön saatavilla. Johtokunnalle viedään tarvittaessa hyväksyttäväksi toimintasäännön muutos. Johtoryhmässä käsitellyistä ja päätetyistä asioista laaditaan muistio.

Johtokunta päättää valtuuston asettamissa rajoissa Palveluliikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Johtokunta kokoontuu keskimäärin 10 kertaa vuodessa ja se saa tiedot toiminnasta ja tulevista muutoksista sekä taloustilanteesta. Raportoinnissa käytetään Kuntari –raportointia. Ohjelman kautta myös talousyksikkö ja kaupunginhallitus saavat kuukausittain käyttötalouden ja investointien toteumiin perustuvat ennusteet. Johtokunta päättää toimialaansa koskevat sopimukset. Johtaja ja päälliköt vastaavat sopimusten noudattamisesta. Hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintaohjeistusta ja päätöksiä. Irtaimistoluettelot pidetään ajan tasalla. Johtokunta päättää vuosittain ostolaskujen hyväksyjät kustannuspaikoittain. Tarkastuslautakunta vastaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä.

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta ruokahävikin määrän ja kustannusten systemaattista kirjaamista.

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Porin Palveluliikelaitoksen vuositavoitteet

Porin kaupungin johtamisjärjestelmä koostuu kolmesta strategisesta ohjelmasta: hyvinvointi, elinvoima sekä kasvatus- ja sivistys. Kaupungin strategiassa on neljä painopistettä: Työn ja yrittämisen Pori, Lasten ja nuorten Pori, Hyvän elämän Pori ja Tunnettu Pori. Vuositavoitteiden tulee toteuttaa strategiaa ja sen painopisteitä. Palveluliikelaitoksen vuositavoitteet liittyvät tavoiteltaviin asiakasvaikutuksiin. Tavoitteita ei kirjata talousarvioon, mutta johtokuntaan nähden ne ovat sitovia. Tavoitteiden strategian painopiste on ”Hyvän elämän Pori”

Toimenpiteet ja tavoitetasot 2020

TOIMENPIDE	TAVOITETASO 2020	TOTEUTUNUT	
		KYLLÄ	EI
Hyvä asiakastyytyväisyys	Vuosittain tehtävän asiakastyytyväisyyskyselyn tulos on vähintään 3,6 (asteikko 1 – 5).	x	
Henkilöstön ammatillinen kehittäminen	Koulutussuunnitelman toteutuminen vähintään 60 %.	x	
Terveelliset koulu- ja päiväkotiaeriat	Sydänmerkkiaterioita keskimäärin 3 krt / viikko	x	
Ruokahävikin määrän ja kustannusten systemaattinen kirjaaminen	Ruokahävikin laadukas dokumentointi ja seurantajärjestelmä valmis		x
Liikelaitoksen johtajan selvitys keskeisten tavoitteiden toteutumisesta:			
Asiakastyytyväisyyskyselyn kaikkien vastausten keskiarvo oli 4,2. Koulutussuunnitelmasta toteutui yli 60 %:ia. Sydänmerkki –aterioita tarjottiin kouluissa ja päiväkodeissa keskimäärin 3 krt viikossa. Palveluliikelaitos sai käyttöönsä ns. ilmais –ohjelman ruokahävikin seuraamiseen, mutta koronaepidemian vuoksi ohjelmaan liittyvä henkilöstön koulutus ei toteutunut.			

MUUT TUNNUSLUVUT	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Sivistystoimialan lounasateriat 449 000	2 100 000	1 651 000	-
Perusturvan lounasateriat	431 000	425 000	- 6 000
Kiinteistönhoidon dokumentoidut laadun arvioinnit	40	0	-40
Dokumentoidut puhtauden laadun arvioinnit, koulut ja päiväkodit 3	70	73	

TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

KÄYTTÖTALOUS 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA muu- tokset	Yhteensä	TP 2020	Poikkeama
Tulot	30 924	31 286	-3	31 283	28 945	-2 338
Menot	-30 169	-30 652	-3	-30 649	-27 890	-2 759
Poistot	-636	-612	0	-612	-615	3
Tilikauden yli- / alijäämä	119	22	0	22	440	418

INVESTOINNIT 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA muu- tokset	Yhteensä	TP 2020	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-296	-320	0	-320	-304	-16
Netto	-296	-320	0	-320	-304	-16

Liikelaitoksen johtajan selvitys käyttötalouden ja investointien toteutumisesta:

Toteutumia verrataan 2020 käyttösuunnitelman lukuihin. Palveluliikelaitoksen vuosikate ylitti 420 510 € kaupungin-hallituksen asettaman 634 412 € kehyksen. Tulos toteutui 417 742 € budjetoitua suurempana. Toimintatuotot toteutuivat 2 338 138 € pienempänä. Toimintakulut toteutuivat 2 758 656 € pienempänä.

Suunnitelmaan nähden kaikki kulut toteutuivat pienempänä: Henkilöstökulut -1 636 172 €, Palvelujen ostot -256 990 €, Muut toimintakulut -164 037 €, Aineet, tarvikkeet ja tavarat -701 457 €. Näistä elintarvikkeiden osuus oli -584 228 €. Poistot toteutuivat 2 768 € suurempana. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat lähes suunnitellusti.

Toimintakulut olivat yhteensä 27 564 785 €. Suurin kuluerä oli henkilöstökulut 19 884 566 €. Niiden osuus kaikista toimintakuluista oli 72,1 %. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstökulujen muutos oli -5,27 %. Toinen merkittävä kuluerä 14,8 %:n osuudella oli elintarvikkeet 4 077 072 €. Edelliseen vuoteen verrattuna ne laskivat 12,4 %. Palveluliikelaitoksen toimintakuluista 6,1 % oli kaupungin sisäisiä veloituksia palveluista ja peruspääomasta yhteensä 1 689 348 €.

Talousarviossa 2020 investointeihin varattiin 320 000 €. Investoinnit toteutuivat 304 021 €. Keittiölaitteiden osuus oli 62 %, puhtauden 17 %, kiinteistönhoidon 7 % ja muut hankinnat 14 %.

Varat, jotka koostuvat pankkisaamisista ja yhdystilin saldosta olivat yhteensä 9,09 M€.

Kassan riittävyys oli 0,23 pv. Jos kassan riittävyyteen lasketaan mukaan yhdystilin saldo, se olisi ollut 106 pv.

Valtuustoon nähden sitovien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Porin Palveluliikelaitos on tulouttanut Porin kaupungille peruspääoman korkoa 5 %:n eli 324 996 €. Palveluliikelaitoksella ei ollut vuoden lopussa kaupungin sisäistä lainaa. Investointien enimmäismäärä ei ylittynyt.

Johtokunnan ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä

Johtokunta ehdottaa, että Porin Palveluliikelaitoksen tilikauden 2020 ylijäämä 439.669,32 € siirretään liikelaitoksen taseeseen edellisten tilikausien yli- / alijäämätilille.

PORIN PALVELULIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA**2020****2019****Liikevaihto****28 522 347****30 477 737**

Liiketoiminnan muut tuotot

370 039

394 943

Tuot ja avustukset kunnalta

52 325

51 175

Materiaalit ja palvelut

7 020 203

8 051 126

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

5 297 131

6 101 837

Ostot tilikauden aikana

5 302 722

6 060 268

Varastojen muutos

-5 591

41 569

Palveluiden ostot

1 723 072

1 949 289

Henkilöstökulut

19 884 566

20 990 188

Palkat ja palkkiot

15 988 507

16 530 748

Henkilösivukulut

4 211 541

4 459 439

Eläkekulut

3 619 420

3 862 367

Muut henkilösivukulut

592 121

597 072

Henkilöstömenojen korjauserät

-315 482

-261 970

Poistot ja arvonalentumiset

615 253

635 959

Liiketoiminnan muut kulut

660 016

802 222

Kulut yhteensä

28 180 038

30 479 494

Liikeylijäämä (-alijäämä)**764 673****444 361**

Rahoitustuotot ja kulut

-325 004

-324 867

Muut rahoitustuotot

15

131

Peruspääoman korko kunnalle

-324 996

-324 996

Muut rahoituskulut

-23

-2

Yli- /alijäämä ennen satunnaisia eriä**439 669****119 494****Tilikauden ylijäämä/alijäämä****439 669****119 494****TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

Sijoitetun pääoman tuotto, %

7,6

4,5

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

7,6

4,5

Voitto, %

1,5

0,4

PORIN PALVELULIIKELAITOKSEN TASE

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 395 905,13	4 874 829,17
Aineettomat hyödykkeet	4 438,78	8 877,46
Tietokoneohjelmistot	4 438,78	8 877,46
Aineelliset hyödykkeet	4 391 466,35	4 865 951,71
Rakennukset	3 527 448,53	3 768 450,88
Kiinteät rakenteet ja laitteet	231 896,45	330 642,94
Koneet ja kalusto	632 121,37	766 857,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 766 700,72	9 267 060,42
Vaihto-omaisuus	121 274,05	115 683,34
Aineet ja tarvikkeet	121 274,05	115 683,34
Saamiset	9 628 231,55	9 103 052,44
Lyhytaikaiset saamiset	9 628 231,55	9 103 052,44
Myyntisaamiset	1 250 320,47	1 502 621,44
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	8 076 615,42	7 288 950,12
Muut saamiset	85 900,80	99 573,13
Siirtosaamiset	215 394,86	211 907,75
Rahat ja pankkisaamiset	17 195,12	48 324,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 162 605,85	14 141 889,59

PORIN PALVELULIIKELAITOKSEN TASE

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	10 269 123,85	9 829 454,53
Peruspääoma	6 499 926,44	6 499 926,44
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	3 329 528,09	3 210 034,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	439 669,32	119 493,63
VIERAS PÄÄOMA	3 893 482,00	4 312 435,06
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 893 482,00	4 312 435,06
Ostovelat	509 193,91	680 267,28
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	117 760,59	180 853,94
Muut lyhytaikaiset velat	335 452,75	373 253,82
Siirtovelat	2 931 074,75	3 258 913,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 162 605,85	14 141 889,59

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	72,51	69,51
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,45	13,95
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	3 769	3 330
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

PORIN PALVELULIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (alijäämä) (+/-)	764 673	409 341
Poistot ja arvonalentumiset	615 253	635 959
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-325 004	-324 867
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-304 021	-330 736
Rahoitusosuudet investointeihin (+)		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	167 692	35 020
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	918 593	424 717
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle (-)		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta (+)		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta (+)		
Lyhytaikaisten lainojen vähennys kunnalle (-)		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta (+/-)		
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-949 723	-411 589
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset (+/-)		
Vaihto-omaisuuden muutos (+/-)	-5 591	41 568
Saamisten muutos kunnalta, yhdistili (+/-)	-553 246	-614 275
Saamisten muutos muilta (+/-)	28 067	38 302
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä (+/-)	-63 093	-123
Korottomien velkojen muutos muilta (liittymismaksut ym.) (+/-)	-355 860	122 939
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-949 723	-411 589
Rahavarojen muutos	-31 129	13 128
Rahavarat 31.12.	17 195	48 325
Rahavarat 1.1.	48 325	35 197
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	3 058 449	2 110 669
Investointien tulorahoitus, %	346,99	255,47
Kassan riittävyys, pv	0,23	0,58
Quick ratio	2,48	2,12
Current ratio	2,51	2,15

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT TIEDOT****Arvostus ja jaksotusperiaatteet**

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioiden taloudellisen käyttöiän mukaisesti. Poistomenetelmä on tasapoisto. Kaupunginhallitus on päättänyt 25.11.2019 muuttaa Porin kaupungin poistosuunnitelmaa 1.12.2019 alkaen. Ennen tätä aktivoidut hankintamenot poistetaan vanhan poistosuunnitelman mukaisesti loppuun ja uutta poistosuunnitelmaa noudatetaan uusissa investoinneissa.

Lomapalkkavelka on määritelty henkilöittäin ja laskettu A-taulukon todellisten lomasaldojen mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**Liikevaihdon muodostuminen**

	2020
Aterian myyntitulot	12 887 642,21
Puhtauden myyntitulot	12 575 015,86
Kiinteistönhoidon myyntitulot	2 627 340,51
Kuljetuksen myyntitulot	214 180,00
Tapahtumien myyntitulot	44 286,90
Muut liikevaihdon muut tulot	173 881,44
Yhteensä	28 522 346,92

Liiketoiminnan muut tuotot sekä tuet ja avustukset kunnalta

	2020
Sisäiset vuokratulot	140 360,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	166 533,04
Koulujen maito- ja hedelmätuki (EU)	54 387,77
Muut tuet ja avustukset valtiolta	6 097,42
Muut sisäiset tuotot	1 000,00
Muut tuotot	1 661,28
Kaupungin tuki opiskelijoiden kesätyöllistämiseen	52 325,00
Yhteensä	422 364,51

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaisesti. Poistomenetelmänä on tasapoisto. Kaupunginhallitus on päättänyt 25.11.2019 muuttaa Porin kaupungin poistosuunnitelmaa 1.12.2019 alkaen. Ennen tätä aktivoidut hankintamenot poistetaan vanhan poistosuunnitelman mukaisesti loppuun ja uutta poistosuunnitelmaa noudatetaan uusissa investoinneissa.

30.11.2019 asti Hyödykeryhmä	poistoaika vuotta	poisto-%
Hallinto- ja laitosrakennukset	25	4
Muut kiinteät koneet ja laitteet	10	10
Liikkuvat työkoneet	5	20
Muut kevyet koneet	5	20
Muu irtain käyttöomaisuus	5	20
Tietokoneohjelmistot	5	20

1.12.2019 alkaen Aineelliset hyödykkeet	poistoaika vuotta	poisto-%
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15	
Muut liikkuvat työkoneet	5-10	
Muut kevyet koneet	5-10	
Muut laitteet ja kalusteet	3-5	

1.12.2019 alkaen Aineettomat hyödykkeet	poistoaika vuotta	poisto-%
ATK -ohjelmistot	5	

Pienhankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja taloudellinen pitoaika alle 3 vuotta, on kirjattu vuosikuluksi.

Tilintarkastuspalkkiot

Palveluliikelaitos on maksanut Porin tarkastustoimelle 4.283 € BDO Oy:n suorittamasta lakisääteisestä tilintarkastuksesta.

TASEEN LIITETIEDOT**Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**

Aineettomat hyödykkeet		
	Tietokoneohjelmistot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 877,46	8 877,46
Lisäykset	0,00	0,00
Rahoitusosuudet		
Vähennykset		
Siirrot erien välillä		
Poistot	4 438,68	4 438,68
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 438,78	4 438,78

Aineelliset hyödykkeet				
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 768 450,88	330 642,94	766 857,89	4 865 951,71
Lisäykset	4 925,50	0,00	299 095,34	304 020,84
Rahoitusosuudet				0,00
Vähennykset			167 692,24	167 692,24
Siirrot erien välillä				0,00
Poistot	-245 927,85	-98 746,49	-266 139,62	-610 813,96
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 527 448,53	231 896,45	632 121,37	4 391 466,35

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Kelan korvaukset työterveyshuollosta	166 533,04
Muut siirtosaamiset	48 861,82
	215 394,86
Siirtosaamiset yhteensä	6

Oma pääoma

Oman pääoman erittely	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	6 499 926,44	6 499 926,44
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	6 499 926,44	6 499 926,44
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.		
Edellisen tilikauden virheen oikaisu		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 829 454,53	3 210 034,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	439 669,32	119 493,63
Oma pääoma yhteensä	10 269 123,85	9 829 454,53

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Joulukuun palkkojen sivukulut	219 647,06
Lomapalkkajaksotukset sivukuluineen	2 619 600,85
Muut siirtovelat	91 826,84
Siirtovelat yhteensä	2 931 074,75

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

	Henkilötyövuodet / HTV2 –luku	
	2020	2019
Ateria ja puhtaus	529,0	554,1
Kiinteistönhoito	9,5	17,0
Hallinto	8,2	7,0
Yhteensä	546,7	578,1

Porin Vesi

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Porin Vesi liikelaitos tuottaa vesihuoltopalveluita toiminta-alueellaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Talouden tasapainottaminen ja varautuminen tulevaisuudessa kasvavien saneerausinvestointien rahoitukseen on Porin Veden toiminnan painopistealue. Samalla palvelutaso pyritään pitämään korkeana ja kehittämään sitä asiakkaiden tarpeiden ja nykyaikaisen tekniikan kehittymisen mukaan. Porin Veden talous toteutui talousarviota paremmin. Liikevaihto oli 20,6 M€, kulut 11 M€, kaupungille maksettu peruspääoman korko 2,2 M€ ja poistot 4,8 M€. Tili-kauden ylijäämä oli 3,1 M€.

Valmiussuunnittelun ja kriisitilanteisiin varautumisen merkitys on korostunut vuosi vuodelta. Tärkeitä yksittäisiä toteutettuja toimenpiteitä lähivuosina ovat olleet Lukkarinsannan varavesilaitoksen valmistuminen, Isojoenrannan ja Vähärauman välinen runkovesijohto sekä useat vesihuollon pääjärjestelmiin tehdyt saneeraus- ja kehittämistoimet. Luotsinmäen ja Ahlaisten väliset vesijohto- ja viemäryhteydet ovat rakenteilla ja valmistuessaan keväällä 2021 parantavat omalta osaltaan toimintavarmuutta.

Talousveden laatu oli erittäin hyvä ja palvelutaso voitiin muutenkin pitää korkeana, ja sitä monilta osin parantaa.

Ympäristöasiat ovat liikelaitoksen toimialan takia tärkeitä kaikilta osin. Jätevedenpuhdistus on saatu Luotsinmäen alueellisen jätevedenpuhdistamon valmistuttua erinomaiseen kuntoon. Myös kolme pienpuhdistamo toimivat hyvin. Puhdistamolietteen käsittelystä ja loppusijoituksesta vastaa Envor Pori Oy, jonka 15 vuotinen sopimuskausi alkoi maaliskuussa 2018. Envor rakentaa Luotsinmäen puhdistamon läheisyyteen biokaasulaitoksen, ja hoitaa siellä syntyvän puhdistamolietteen käsittelyn ja toimittaa lopputuotteen hyötykäyttöön. Laitoksen rakentaminen alkoi kesällä 2020 ja se valmistuu vuoden 2021 aikana. Ennen laitoksen valmistumista Envor kuljettaa syntyvät lietteet käsiteltäviksi muille laitoksille.

Tyvijärveen vuosien kuluessa kertyneen hiekkasakan poistamiseen ruoppaamalla saatiin ympäristölupa vuonna 2019. Ruoppaustyö tehdään lupaehtojen mukaisesti syksyllä 2021.

Myyty vesimäärä ja laskutettu jätevesimäärä pysyivät ennallaan. Verkostoon pumpattu vesimäärä väheni 1,0 % ja puhdistettu jätevesimäärä lisääntyi 9,0 %. Vuotovesimäärä lisääntyi vesijohtoverkossa arvoon 13,4 %, ja viemäriverkossa arvoon 33,8 %. Putkirikkoja sattui vain 26, joka on pienin arvo 60 vuoteen. Suoritteet ilmaisevat, että verkostojen kunto on parantunut vuosi vuodelta. Puhdistetun jätevesimäärän ja viemäriverkon vuotovesiprocentin nousut johtuvat erittäin sateisesta vuodesta.

Taksat voitiin pitää ennallaan. Taksamme ovatkin nyt vertailulaitosten keskitasoa edullisemmat.

Toteutuneet investoinnit olivat 5,1 M€. Laajennus- ja uudisrakennusinvestoinneist huomattavin oli Ahlaisten-Peittoon vesi- ja viemärijohtoprojekti. Huomattavimpia saneerausinvestointeja tehtiin Ruosniemen, Kaanaan ja Päärnäisten alueilla. Lisäksi Luotsinmäen jätevedenpuhdistamon tulopumppaamo saneerattiin. Investointimäärärahalla hankittiin uusi yhdistelmäpesuauto. Investoinnit toteutettiin kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella.

Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 58 vakituista ja 3 määräaikaista (Htv 63). Eläkkeelle siirtyneitä oli vuoden aikana yksi henkilö ja muista syistä eronneita kaksi. Uusia palkattiin kaksi. Sairauslomia oli 21 pv työntekijää kohti (3,3 Htv). Sairauslomamäärä lisääntyi noin 8,2% edellisvuotisesta, syynä muutamat yksittäiset pitkät sairauslomat.

Arvio tulevasta taloudellisesta kehityksestä

Liikelaitoksen talous kehittyi kertomusvuonna edellisen vuoden tapaan suotuisasti. Tilanteen vakiinnuttamiseen on hyvät edellytykset, koska ei ole näköpiirissä mitään oleellisia tulopohjaa vaarantavia tekijöitä tai isoja investointeja.

Arvio merkittävimmistä riskeistä sekä toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista sekä selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuollon toimialaan liittyy sen luonteen mukaisesti monenlaisia riskejä. Riskit liittyvät mm. talousveden laatuun, toimitushäiriöihin, laitteistovikojen tai sääilmiöiden aiheuttamiin vahinkoihin ulkopuolisille, jätevesipäästöihin, viemäritulviin, jne. Porin Vesi on kartoittanut riskit ja niihin on varauduttu valmiussuunnitelmassa. Tärkeimmät kohteet on vakuutettu, ja Porin Vesi on mukana kaupungin vastuuvakuutuksessa. Liikelaitoksen talous muodostaa oman riskinsä. Mikäli tulo-rahoitus ei ole riittävän suuri, verkostojen saneerauksiin ei voida panostaa riittävästi ja toiminnalliset ongelmat alkavat kasautua. Porin Vedessä sisäinen valvonta on toteutettu pääpiirteittäin kaupungin yleisten asiaa koskevien ohjeiden ja määräysten mukaan. Porin Veden johtokunta ohjaa ja valvoo sisäisen valvonnan asianmukaista järjestämistä sekä seuraa ja raportoi tavoitteiden toteutumaa.

Liikelaitoksen johtajan selvitys tulosbudjetin toteutumisesta:

Liikevaihto alitti budjetoidun 0,2 M€. Vedenmyynti pysyi korona-pandemiasta huolimatta suunnilleen ennallaan.

Toteutuneet menot olivat 0,6 M€ alemmat budjetoituun nähden. Henkilöstökulut toteutuivat budjetoidusti. Verkon ja laitosten kunto on parantunut ja laitteistojen uusimiset ja modernisointi ovat alentaneet käyttömenoja. Kokonaistulos alitti budjetoidun 26 433 € ja oli 3,1 M€.

Talouden päätavoite eli liikelaitoksen talouden vakauttaminen toisaalta lyhytaikaisen kassanhallinnan ja toisaalta pitkäaikaisen investointien rahoituksen toteuttamiseksi toteutui hyvin.

Investointibudjetti 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Investointimenot	-5 000		-5 000	-5 053	+53
Investoinnit (netto)	-5 000		-5 000	-5 053	+53

Investointien talousarviomuutokset:**Liikelaitoksen johtajan selvitys investointibudjetin toteutumisesta:**

Investointien kokonaismäärä oli 5,053 M€, joka ylitti budjetoidun 0,053 M€. Investointikohteita on vuodessa useita kymmeniä. Kaikki ohjelman mukaiset kohteet toteutettiin. Investointien lopullisen kokonaismäärän arviointi oli haastavaa, koska ennakoimattomia lisäkustannuksia ilmeni urakoissa vielä aivan loppuvuodesta. Uudisrakennus- ja laajennusinvestointeja toteutettiin yksi tavallista suurempi kohde, Ahlaisten-Peittoon vesi- ja viemärijohtot, toteutuneet kustannukset 1,3 M€. Saneerauskohteita toteutettiin tästä syystä hieman edellistä vuotta vähemmän. Verkojen kunto on kuitenkin pitkäaikaisten saneeraustoimien kautta saatu paranemaan.

Liikelaitoksen johtajan selvitys käyttötalouden ja investointien toteutumisesta:

Liikevaihto jäi budjetoidusta 0,2 M€ pääasiassa liittymismaksujen vähenemän kautta. Käyttömenot alittivat budjetoidun 0,6 M€. Henkilöstömenot toteutuivat 62 108 € alle budjetoidun. Muissa menoissa oli pientä alenemaa. Peruspääoman korkoa kaupungille maksettiin suunnitellusti 2,2 M€. Tilikauden ylijäämä oli 3,1 M€.

Toteutuneet investoinnit olivat 5,1 M€. Laajennus- ja uudisrakennusinvestoinneist huomattavin oli Ahlaisten-Peittoon vesi- ja viemärijohtoprojekti. Huomattavimpia saneerausinvestointeja tehtiin Ruosniemen, Kaanaan ja Päärnäisten alueilla. Lisäksi Luotsinmäen jätevedenpuhdistamon tulopumppaamo saneerattiin. Investointimäärärahalla hankittiin uusi yhdistelmäpesuauto. Investoinnit toteutettiin kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella.

Valtuustoon nähden sitovien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettama sitova investointimääräraha ylittyi 0,053 M€. Muilta osin sitovat tavoitteet toteutuivat.

Johtokunnan ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä

Johtokunta ehdottaa, että Porin Vesi liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 3 107 447 € siirretään liikelaitoksen taseeseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätillille.

Porin Vesi on tulouttanut Porin kaupungille peruspääoman korkoa 5 % eli 2 210 211.

PORIN VEDEN TULOSLASKELMA	2020	2019
Liikevaihto	20 632 964	20 596 614
Valmistus omaan käyttöön	357 323	437 804
Liiketoiminnan muut tuotot	66 396	67 514
Tuet ja avustukset kunnalta	16 200	
Materiaalit ja palvelut	5 919 174	5 788 114
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 165 684	2 172 817
Ostot tilikauden aikana	2 165 684	2 172 817
Palveluiden ostot	3 753 490	3 615 297
Henkilöstökulut	3 411 684	3 445 994
Palkat ja palkkiot	2 682 755	2 709 189
Henkilösivukulut	728 929	736 805
Eläkekulut	624 662	638 198
Muut henkilösivukulut	104 267	98 607
Poistot ja arvonalentumiset	4 826 550	4 726 925
Liiketoiminnan muut kulut	1 641 990	2 040 513
Liikeylijäämä (-alijäämä)	5 273 486	5 100 386
Rahoitustuotot ja kulut	-2 199 373	-2 194 301
Muut rahoitustuotot	11 030	16 075
Peruspääoman korko kunnalle	-2 210 211	-2 210 211
Muut rahoituskulut	-192	-165
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	3 074 113	2 906 085
Varausten ja rahastojen muutos	33 333	33 333
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 107 447	2 939 418
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,19	5,22
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,19	5,22
Voitto, %	14,9	14,27

PORIN VEDEN TASE

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	77 413 920,55	77 186 763,77
Aineettomat hyödykkeet	188 468,03	
Tietokoneohjelmistot	188 468,03	
Aineelliset hyödykkeet	66 287 100,52	66 248 411,77
Maa ja vesialueet	175 048,97	175 048,97
Rakennukset	6 150 367,41	7 039 567,82
Kiinteät rakenteet ja laitteet	59 128 900,36	58 578 138,95
Koneet ja kalusto	603 580,38	235 392,78
Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset hankinnat	229 203,40	220 263,25
Sijoitukset	10 938 352,00	10 938 352,00
Osakkeet ja osuudet	10 938 352,00	10 938 352,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	31 751 218,72	29 663 900,99
Saamiset	30 774 476,60	28 596 458,97
Lyhytaikaiset saamiset	30 774 476,60	28 596 458,97
Myyntisaamiset	1 217 062,41	1 430 688,40
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	29 534 108,62	27 079 694,71
Siirtosaamiset	23 305,57	86 075,86
Rahat ja pankkisaamiset	976 742,12	1 067 442,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	109 165 139,27	106 850 664,76

PORIN VEDEN TASE

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	102 523 765,00	99 416 318,43
Peruspääoma	44 204 225,99	44 204 225,99
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	55 212 092,44	52 272 673,93
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 107 446,57	2 939 418,51
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	733 333,36	766 666,69
Poistoero	733 333,36	766 666,69
VIERAS PÄÄOMA	5 908 040,91	6 667 679,64
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 481 822,66	3 481 822,66
Liittymismaksut ja muut velat	3 481 822,66	3 481 822,66
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 426 218,25	3 185 856,98
Ostovelat	967 029,40	1 730 482,21
Muut lyhytaikaiset velat	749 319,44	748 966,37
Siirtovelat	709 869,41	706 408,40
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	109 165 139,27	106 850 664,76
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	93,32	92,40
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,32	32,54
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	58 623	55 212

PORIN VEDEN RAHOITUSLASKELMA**2020****2019****Toiminnan rahavirta**

Liikelyjäämä (alijäämä) (+/-)	5 273 486	5 100 386
Poistot ja arvonalentumiset	4 826 550	4 726 925
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-2 199 373	-2 194 301

Investointien rahavirta

Investointimenot (-)	-5 282 045	-5 362 458
Rahoitusosuudet investointeihin (+)	228 338	244 353

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**2 846 956****2 514 905****Rahoituksen rahavirta**

Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 937 656	-2 618 683
Saamisten muutos kunnalta, yhdyntili (+/-)	-2 454 414	-3 764 742
Saamisten muutos muilta (+/-)	276 396	554 936
Korottomien velkojen muutos	-759 639	591 123

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**-2 937 656****-2 618 863****Rahavarojen muutos****-90 700****-103 778**

Rahavarat 31.12.	976 742	1 067 442
Rahavarat 1.1.	1 067 442	1 171 220

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	18 580 273	19 070 964
Investointien tulorahoitus, %	156,3	149,8
Kassan riittävyys, pv	19,9	21,4
Quick ratio	13,09	9,31
Current ratio	13,09	9,31

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT TIEDOT****Arvostus ja jaksotusperiaatteet**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Porin kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Lomapalkkavelka on määritelty henkilöittäin ja laskettu A-taulukon todellisten lomasaldojen mukaisesti.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**Liikevaihdon muodostuminen**

	2020
Vesimaksut	8 790 390
Jätevesimaksut	9 767 954
Hulevesimaksut	973 475
Sisäiset hulevesimaksut	58 559
Tarvikemyynti ja tilaustyöt	798 201
Liittymismaksut	244 385
Yhteensä	20 632 964

Tilintarkastajien palkkiot

Lakisääteiset tilintarkastajien palkkiot 4 283,00

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaisesti. Poistomenetelmänä on tasapoisto. Kaupunginhallitus on päättänyt 25.11.2019 muuttaa Porin kaupungin poistosuunnitelmaa 1.12.2019 alkaen. Ennen tätä aktivoidut hankintamenot poistetaan vanhan poistosuunnitelman mukaisesti loppuun ja uutta poistosuunnitelmaa noudatetaan uusissa investoinneissa.

30.11.2019 asti Hyödykeryhmä	poisto- aika vuotta	poisto-%
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	5
Autot	5	20
Muut raskaat koneet	10	10
Muut kevyet koneet	5	20
Muu irtain käyttöomaisuus	5	20
Vesi- ja viemäriverkosto	30	3,5
Raakavedenottojärjestelmä	30	3,5
Kiinteät koneet ja laitteet	25	4
Muut kiinteät koneet ja laitteet	10	10
Mittarit ja tarkistuslaitteet	10	10
Aineettomat hyödykkeet	5	20

1.12.2019 alkaen Aineelliset hyödykkeet	poisto- aika vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30
Muut kuljetusvälineet	4-7
Muut raskaat koneet	10-15
Muut kevyet koneet	5-10
Muut laitteet ja kalusteet	3-5
Vedenjakeluverkosto	30-40
Viemäriverkko	30-40
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15

1.12.2019 alkaen Aineettomat hyödykkeet	poistoaika vuotta
Atk-ohjelmistot	5

Hulevesiviemärit sisältyvät erään vesi- ja viemäriverkosto, jonka poistoaika on 30 vuotta.

Pienhankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja taloudellinen pitoaika alle 3 vuotta, on kirjattu vuosikuluksi.

TASEEN LIITETIEDOT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet		Aineetto- mat oikeu- det	Muut pitkävai- kutteiset menot	Ennakkomaksut	Yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.		5 814,44			5 814,44
Kertyneet poistot 1.1.		-5 814,44			-5 814,44
Lisäykset		134 693,43			134 693,43
Poistot		-6 498,90			-6 498,90
Siirrot erien välillä		60 273,50			60 273,50
Poistamaton hankintameno 31.12.		188 468,03			188 468,03

Aineelliset hyödykkeet		Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Ennako- maksut ja keskener. h.	Yht.
Poistamaton han- kintameno 1.1.	175 048,97	12 994 565,30	84 120 382,72	1 996 203,67	220 263,25	99 506 463,91	
Kertyneet poistot. 1.1.		-5 954 997,48	-25 542 243,77	-1 760 810,89		-33 258 052,14	
Lisäykset		51 584,72	4 354 875,30	511 688,00	229 203,40	5 147 351,42	
Rahoitusosuudet			-131 338,22	-97 000,00		-228 338,22	
Poistot		-940 785,13	-3 832 765,42	-46 500,40		-4 820 050,95	
Siirrot erien välillä			159 989,75		-220 263,25	-60 273,50	
Poistamaton han- kintameno 31.12.	175 048,97	6 150 367,41	59 128 900,36	603 580,38	229 203,40	66 287 100,52	

Aineelliset hyödykkeet		Maa- ja vesialu- eet	Ra- ken- nuk- set	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Ennako- maksut ja keskener. h.	Yht.
Hulevesi							
Poistamaton hankintameno 1.1.				19 031 678,67			19 031 678,67
Kertyneet poistot. 1.1.				-5 548 833,57			-5 548 833,57
Lisäykset				923 327,79			923 327,79
Poistot				-821 705,18			-821 705,18
Poistamaton hankintameno 31.12.				13 584 467,71			13 584 467,71

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Hankintameno 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Hankintameno 31.12.
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	10 938 352,00			10 938 352,00

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Kelakorvaus työterveyshuollosta	19 541,20
Muut siirtosaamiset	3 764,37
Siirtosaamiset yhteensä	23 305,57

Oma pääoma

Oman pääoman erittely	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	44 204 225,99	44 204 225,99
Peruspääoma 31.12.	44 204 225,99	44 204 225,99
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	55 212 092,44	52 272 673,93
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	55 212 092,44	52 272 673,93
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 107 446,57	2 939 418,51
Oma pääoma yhteensä	102 523 765,00	99 416 318,43

Pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten velkojen erittely

Pitkäaikaiset muut velat	
Palautuskelpoiset liittymismaksut	3 481 822,66
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	3 481 822,66
Lyhytaikaiset velat	
Saadut ennakot	343,70
Ostovelat	966 685,70
Siirtovelat	709 869,41
Lyhytaikaiset muut velat	
Arvonlisäverovelka	598 276,99
Muut velat	151 042,45
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	2 426 218,25

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	69 626,27
Lomapalkkajaksotukset sivukuluineen	538 503,80
Muut siirtovelat	101 739,34
Siirtovelat yhteensä	709 869,41

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Henkilöstön lukumäärä	2020	2019
Verkostoyksikkö	34	36
Laitosyksikkö	25	24
Hallinto	2	3
Henkilöstö yhteensä	61	63

Henkilöstökulut

	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	3 411 683,78
josta aktivoidut henkilöstökulut	109 141,87

VESIHUOLTOLAIN EDELLYTTÄMÄT TIEDOT

Vesihuoltolain mukaan hulevesien viemäröinti tulee eriyttää muusta vesihuoltolaitoksen kirjanpidosta. Lain mukaan hulevesien viemäröinnille tulee laatia tilikausittain tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Toimintakertomusta koskevat tiedot on esitetty yhdessä liikelaitoksen toimintakertomuksen kanssa.

Eriyttäminen on tehty Kirjanpitolausuntokunnan kuntajaoston lausuntoa 112 noudattaen laskennallisesti. Suoraan kohdistettavat tuotot ja kulut sekä varallisuus- ja pääomaerät on kirjattu suoraan ns. hulevesilaitoksen tilinpäätökseen. Liiketoimintojen yhteiset erät on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Hulevesilaitoksella ei ole omaa henkilöstöä, minkä takia myös henkilöstökustannukset on kohdistettu laskennallisesti. Pysyvät vastaavat sisältävät hulevesiviemärit. Eriyttämisen yhteydessä hulevesilaitoksen alkusaldoksi on laskettu hulevesiviemäriverkoston suhteellinen osuus koko viemäriverkostosta. Poistot tämän osalta on kirjattu samassa suhteessa. Tilikaudesta 2015 alkaen lisäykset on kirjattu tilikauden aikana toteutuneiden investointien mukaan ja poistot liikelaitoksen poistoperiaatteita noudattaen.

VESIHUOLTOLAIN EDELLYTTÄMÄT LASKELMAT

	2020	2020	2020
TULOSLASKELMA	Hulevesi	Liikelaitos ilman hulevettä	Liikelaitos yhteensä
Liikevaihto	1 066 970	19 565 994	20 632 964
Valmistus omaan käyttöön	107 360	249 963	357 323
Liiketoiminnan muut tuotot		66 396	66 396
Tuet ja avustukset kunnalta		16 200	16 200
Materiaalit ja palvelut	212 425	5 706 749	5 919 174
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	64 266	2 101 417	2 165 683
Ostot tilikauden aikana	64 266	2 101 417	2 165 683
Palveluiden ostot	148 159	3 605 331	3 753 490
Henkilöstökulut	46 446	3 065 368	3 411 684
Palkat ja palkkiot	35 786	2 439 449	2 723 575
Henkilösivukulut	10 660	666 739	728 929
Eläkekulut	9 356	615 306	624 662
Muut henkilösivukulut	1 304	102 963	104 267
Henkilöstömenojen korjaukset		-40 820	-40 820
Poistot ja arvonalentumiset	821 705	4 004 845	4 826 550
Liiketoiminnan muut kulut	8 908	1 633 082	1 641 990
Liikeliikenne (-alijäämä)	84 845	5 188 641	5 273 486
Rahoitustuotot ja kulut		-2 199 373	-2 199 373
Muut rahoitustuotot		11 030	11 030
Peruspääoman korko kunnalle		-2 210 211	-2 210 211
Muut rahoituskulut		-192	-192
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	84 845	2 989 268	3 074 113
Varausten ja rahastojen muutos		33 333	33 333
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	84 845	3 022 602	3 107 447
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,6		5,19
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,6		5,19
Voitto, %	7,95		14,9

TASE

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020
	Hulevesi	Liikelaitos	Liikelaitos
		ilman	yhteensä
		hulevettä	
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 813 671,11	63 600 249,44	77 413 920,55
Aineettomat hyödykkeet		188 468,03	188 468,03
Tietokoneohjelmistot		188 468,03	188 468,03
Aineelliset hyödykkeet	13 813 671,11	52 473 429,41	66 287 100,52
Maa ja vesialueet		175 048,97	175 048,97
Rakennukset		6 150 367,41	6 150 367,41
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 584 467,71	45 544 432,65	59 128 900,36
Koneet ja kalusto		603 580,38	603 580,38
Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset han-	229 203,40	0,00	229 203,40
kinnat			
Sijoitukset		10 938 352,00	10 938 352,00
Osakkeet ja osuudet		10 938 352,00	10 938 352,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	428 790,66	31 322 428,06	31 751 218,72
Saamiset	38 257,72	30 736 218,88	30 774 476,60
Lyhytaikaiset saamiset	38 257,72	30 736 218,88	30 774 476,60
Myyntisaamiset	38 257,72	1 178 804,69	1 217 062,41
Saamiset kunnalta		29 534 108,62	29 534 108,62
Siirtosaamiset		23 305,57	23 305,57
Rahat ja pankkisaamiset	390 532,94	586 209,18	976 742,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 242 461,77	94 922 677,50	109 165 139,27

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020
	Hulevesi	Liikelaitos	Liikelaitos
		ilman	yhteensä
		hulevettä	
OMA PÄÄOMA	14 130 855,73	88 392 909,27	102 523 765,00
Peruspääoma	13 527 491,77	30 676 734,22	44 204 225,99
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	518 519,12	54 693 573,32	55 212 092,44
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	84 844,84	3 022 601,73	3 107 446,57
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VA- RAUKSET		733 333,36	733 333,36
Poistoero		733 333,36	733 333,36
VIERAS PÄÄOMA	111 606,03	5 796 434,88	5 908 040,91
Pitkäaikainen vieras pääoma		3 481 822,66	3 481 822,66
Liittymismaksut ja muut velat		3 481 822,66	3 481 822,66
Lyhytaikainen vieras pääoma	111 606,03	2 314 612,22	2 426 218,25
Ostovelat	44 483,35	922 546,05	967 029,40
Siirtovelat	32 653,99	677 215,42	709 869,41
Muut lyhytaikaiset velat	34 468,69	714 850,75	749 319,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 242 461,76	94 922 677,51	109 165 139,27
TASEEN TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuusaste, %	99,22		93,18
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	10		27,32
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	603		58 320

RAHOITUSLASKELMA**2020****Hulevesi****Toiminnan rahavirta**

Liikelyjäämä (alijäämä) (+/-)	84 845
Poistot ja arvonalentumiset	821 705
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	
Sisäiset tuotot	-93 495
Sisäiset kulut	97 673

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinnit (-)	-1 152 531

TULORAHOITUS JA INVESTOINNIT NETTO**-245 981****Rahoitustoiminta**

Lyhytaikaisten saamisten muutokset (+/-)	4 829
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-11 201

RAHOITUSTOIMINTA NETTO**-6 372****VAIKUTUS KUNNAN KASSAVAROIHIIN****-252 353****RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	405 577
Investointien tulorahoitus, %	78,66
Quick ratio	3,84
Current ratio	3,84

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämät eriytetyt laskelmat**LASKELMA 1**

Kaupunginsairaalan ruokalan ateriamyynti		2020
Liikevaihto		191 024
Liiketoiminnan muut tuotot	557	
Materiaalit ja palvelut		83 325
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		82 130
Palveluiden ostot		1 195
Henkilöstökulut		68 300
Palkat ja palkkiot		56 900
Henkilösivukulut		11 400
Poistot ja arvonalentumiset	6 576	
Liiketoiminnan muut kulut		23 330
Kulut yhteensä		181 531
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		10.050

Laskentaperiaatteet

Palveluliikelaitos myy kaupungin henkilökunnalle lounasaterioita Porin kaupungin HR –yksikön vahvistaman käytännön mukaan verohallinnon määrittelemillä hinnoilla. Lounaan hinta on 6,90 € ja kevyt- sekä salaattilounaan hinta on 5,18 €. Ulkopuolisille myydään vieraslounasta 8,70 € hintaan sekä kevyt- ja salaattilounasta hintaan 6,90 €. Suoraan kirjanpidosta saadaan ulkoiselle ateriatilille kirjattu liikevaihto. Liiketoiminnan muut tuotot ovat vähäisiä. Ne on määriteltä 5 % osuudella kustannuspaikan 14187282 PPL Ravintokeskus Maantiekatu tuotoista. Materiaalien ja palveluiden osuudeksi on laskettu em. kustannuspaikan luvuista 5,5 % osuus. Henkilöstökulut on laskettu 1,7 henkilötyövuoden mukaan. Liiketoiminnan muiden kulujen osuus muodostuu hallinnon yleiskustannuksista. Poistot on laskettu 5 % osuudella em. kustannuspaikalta. Niiltä osin, joissa lukuja ei ole suoraan saatu kirjanpidosta, luvut on arvioitu yhdessä Palveluliikelaitoksen aterian ja puhtauden asiantuntijoiden kanssa.

LASKELMA 2

Tapahtumien ateria –myynnit		2020
FC JAZZ jalkapallo Pori -cup 23. – 26.7.2020		
Porin Prikaatin paikallispuolustusharjoitus 2. – 6.3.2020		
Liikevaihto		44 287
Materiaalit ja palvelut		22 172
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		22 172
Palveluiden ostot		0
Henkilöstökulut		13 217
Palkat ja palkkiot		10 943
Henkilösivukulut		2 274
Poistot ja arvonalentumiset	0	
Liiketoiminnan muut kulut		480
Kulut yhteensä		35 869
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		8 418

Laskentaperiaatteet

Palveluliikelaitos tuotti tapahtumiin ateriat, joiden hinnoittelu perustuu tuotteistukseen. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy arvio hallinnon kustannuksista. Tilojen loppusiivous laskutettiin siivousmitoitetulla ja katteellisella tuntihinalla. Koska tapahtumien kustannuksia ei ole suoraan saatu kirjanpidosta, on luvut arvioitu yhdessä Palveluliikelaitoksen aterian ja puhtauden asiantuntijoiden kanssa.

5.2 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat

Satakunnan Pelastuslaitos

Satakunnan Pelastuslaitoksen tuloslaskelma	TP 2020	TP 2019
Toimintatuotot	27 480 516	27 199 354
Myyntituotot	25 255 921	24 946 077
Maksutuotot	689 747	694 557
Tuet ja avustukset	1 396 982	1 395 606
Muut toimintatuotot	137 867	163 114
Toimintakulut	-24 395 882	-24 536 679
Henkilöstökulut	-14 695 885	-14 362 916
Palvelujen ostot	-4 038 503	-4 324 160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 167 908	-1 413 688
Avustukset	-1 260	-2 110
Muut toimintakulut	-4 492 326	-4 433 805
Toimintakate	3 084 633	2 662 676
Rahoitustuotot ja -kulut	7 241	1 410
Vuosikate	3 091 874	2 664 086
Poistot ja arvonalentumiset	-1 274 811	-1 370 959
Tilikauden tulos	1 817 063	1 293 127
Varausten ja rahastojen muutokset	0	34 975
Rahastojen muutos	0	34 975
Vyörytyserät	-874 239	-859 601
Tilikauden ylijäämä vyörytyserien jälkeen	942 824	468 501

Satakunnan Pelastuslaitoksen tase, vastaavaa	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		4 620 518
Aineettomat hyödykkeet	75 542	114 244
Aineettomat oikeudet	54 542	73 965
Muut pitkävaikutteiset menot	20 000	40 279
Aineelliset hyödykkeet	4 446 115	4 503 274
Rakennukset	119 419	126 478
Kiinteät rakenteet ja laitteet	138 137	157 933
Koneet ja kalusto	3 670 869	3 264 769
Muut aineelliset hyödykkeet	11 798	22 141
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	505 831	931 953
Sijoitukset	0	3 000
Muut lainasaamiset	0	3 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 653 750	1 847 445
Saamiset	2 547 723	1 677 394
Lyhytaikaiset saamiset	2 547 723	1 677 394
Myyntisaamiset	270 970	554 280
Muut saamiset	216 678	275 227
Muut siirtosaamiset	167 605	754 326
Yhdystilisaamiset	1 892 470	93 561
Rahat ja pankkisaamiset	106 027	170 051
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 174 407	6 467 963

Satakunnan Pelastuslaitoksen tase, vastattavaa	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	3 416 079	2 473 255
Peruspääoma	1 339 078	1 339 078
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	1 134 177	665 677
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	942 824	468 501
VIERAS PÄÄOMA	3 758 327	3 994 708
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 758 327	3 994 708
Ostovelat	749 203	916 697
Muut velat	340 742	336 258
Lomapalkkavelat	2 398 623	2 357 241
Muut siirtovelat	269 760	384 512
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 174 407	6 467 963

Porin Jätehuolto

Porin Jätehuollon tuloslaskelma	TP 2020	TP 2019
Toimintatuotot	5 068 836	5 113 197
Myyntituotot	5 040 899	5 081 340
Tuet ja avustukset	3 938	7 856
Muut toimintatuotot	24 000	24 000
Toimintakulut	-3 829 963	-4 000 634
Henkilöstökulut	-673 045	-707 294
Palvelujen ostot	-3 029 430	-3 052 587
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 388	-56 630
Muut toimintakulut	-92 100	-184 124
Toimintakate	1 238 874	1 112 563
Rahoitustuotot ja -kulut	14 468	16 123
Vuosikate	1 253 342	1 128 686
Poistot ja arvonalentumiset	-92 559	-91 374
Tilikauden tulos	1 160 783	1 037 312
Vyörytyserät	-285 951	-164 560
Tilikauden ylijäämä	874 832	872 751

Porin Jätehuollon tase, vastaavaa	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 400 757	2 493 316
Aineelliset hyödykkeet	2 400 757	2 493 316
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 400 757	2 493 316
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 390 535	7 414 354
Saamiset	8 288 959	7 379 737
Lyhytaikaiset saamiset	8 288 959	7 379 737
Myyntisaamiset	1 026 896	1 621 788
Siirtosaamiset	112 685	116 952
Yhdystilisaamiset	7 149 378	5 640 997
Rahat ja pankkisaamiset	101 575	34 617
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 791 292	9 907 670

Porin Jätehuollon tase, vastattavaa	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	8 770 019	7 895 187
Peruspääoma	81 585	81 585
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	7 813 602	6 940 851
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	874 832	872 751
PAKOLLISET VARAUKSET	802 718	794 849
Muut pakolliset varaukset	802 718	794 849
VIERAS PÄÄOMA	1 218 555	1 217 634
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 218 555	1 217 634
Ostovelat	398 310	474 271
Muut velat	387 544	374 202
Lomapalkkavelat	98 981	102 364
Muut siirtovelat	333 720	266 797
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 791 292	9 907 670

5.3 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämät eriytetyt laskelmat

Toimitilojen vuokraus	2020
Liikevaihto	617 193
Materiaalit ja palvelut	-269 044
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-201 872
Palveluiden ostot	-67 171
Henkilöstökulut	-31 431
Palkat ja palkkiot	-27 175
Henkilösivukulut	-4 256
Poistot ja arvonalentumiset	-209 262
Liiketoiminnan muut kulut	-164 106
Kulut yhteensä	-673 843
Liikealijäämä	-56 650
Tilikauden alijäämä	-56 650

Laskentaperiaatteet

Kaupungin tilayksikössä on määritelty vuokrattavista kohteista ne kohteet, jotka ovat täysin ulkopuolisten yritysten käytössä. Aineistosta on rajattu ulkopuolelle sellaiset kohteet, joissa on kaupungin oman toiminnan lisäksi vuokrattu tilaa ulkopuoliselle toimijalle. Lisäksi ulkopuolelle on rajattu yhdistykset yms. joiden toimintaa kaupunki tukee avustusten kautta. Rajausten avulla on kyseisten kohteiden tiedot haettu kirjanpidosta. Perittävien vuokrien määrittelyn pohjalla on Kiinteistötietojärjestelmä, joka huomioi mm. asunnon sijainnin, kunnon ja iän. Rakennuksilla on kirjanpidossa oma seurantalotunnus, mille kirjataan suoraan niiden aiheuttaman kustannukset. Laskelmassa on lisäksi lisätty puolet yhden isännöitsijän palkkakustannuksista henkilöstökuluihin, koska isännöintiä ei ole kohdistettu suoraan rakennuksille. Isännöintiä tilayksikössä on hoitanut yksi henkilö, jonka palkkakustannukset on laskelmassa jaettu asunnoille ja toimitiloille.

Asuntovuokraus	2020
Liikevaihto	493 152
Materiaalit ja palvelut	-189 894
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95 860
Palveluiden ostot	-94 033
Henkilöstökulut	-34 092
Palkat ja palkkiot	-29 495
Henkilösivukulut	-4 597
Poistot ja arvonalentumiset	-51 844
Liiketoiminnan muut kulut	-112 666
Kulut yhteensä	-388 496
Liikelylijäämä	104 656
Rahoituskulut	-135 571
Tilikauden alijäämä	-30 916

Laskentaperiaatteet

Kiinteistötietojärjestelmässä on luokiteltu erikseen vuokrattavat asunnot. Luokittelun perusteella on kirjanpidosta poimittu kohteiden tiedot. Laskelmaan on otettu mukaan: 1410030 omat asunnot, 14143005 Messukatu 14 as 1 ja 14143238 Kiertokatu. Kiertokatu sisältää sekä As Oy Porin Kiertokatu 16-18 vuokratut asunnot sekä rakennuksessa sijaitsevan päiväkodin kustannukset. Perittävien vuokrien määrittelyn pohjalla on Kiinteistötietojärjestelmä, joka huomioi mm. asunnon sijainnin, kunnon ja iän. Rakennuksilla on kirjanpidossa oma seurantalotunnus, mille kirjataan suoraan niiden aiheuttaman kustannukset. Laskelmassa on lisäksi lisätty puolet yhden isännöitsijän palkkakustannuksista henkilöstökuluihin, koska isännöintiä ei ole kohdistettu suoraan rakennuksille. Isännöintiä tilayksikössä on hoitanut yksi henkilö, jonka palkkakustannukset on laskelmassa jaettu asunnoille ja toimitiloille. Tulosta rahoitusta Kiertokadun asuntoihin kohdistuva rahoitusvastike, joka on aiheutunut mittavasta julkisivuremontista.

Tytäryhtiöiden kiinteistöhoito	2020
Liikevaihto	786 047
Materiaalit ja palvelut	-66 929
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 182
Palveluiden ostot	-28 747
Henkilöstökulut	-537 370
Palkat ja palkkiot	-421 238
Henkilösivukulut	-116 132
Poistot ja arvonalentumiset	-55
Liiketoiminnan muut kulut	-101 636
Kulut yhteensä	-705 991
Liikelylijäämä	80 056
Tilikauden ylijäämä	80 056

Laskentaperiaatteet

Myyntihinta perustuu tytäryhtiöiden kanssa neuvoteltuihin sopimuksiin. Kiinteistöhoito toimi alkuvuoden 2020 Palveluliikelaitoksen yhteydessä, josta se siirrettiin syyskuun alussa tehdyssä organisaatiomuutoksessa teknisen toimialan yhteyteen. Tuloslaskelma on yhdistelmä kustannuspaikoista 14161269 ja 14187419. Liikevaihto muodostuu kustannuspaikkojen yhteenlasketusta ulkoisesta myynnistä. Materiaalit ja palvelut -erässä on suoraan kyseisille kustannuspaikoille osoitetut kulut sekä 30% kiinteistöhoitoon yleisistä kuluista kuten auras-, polttoaine-, vaate- ja työkalukuluista. Henkilöstökuluina on kustannuspaikoille kirjattu 12 henkilön palkat. Vyörytyksiin kirjatut autovuokrat, tilavuokrat ja ICT-kulut on yhdistetty muihin kuluihin. Palveluliikelaitoksessa ICT-kulut sisältyvät palveluostoihin, mutta teknisellä toimialalla ne ovat osa sisäistä vyörytyskulua. Teknisen toimialan osalta ICT-kulut on siten yhdistetty muihin kuluihin muiden vyörytyserien tapaan.

Kaupunginsairaalan ateriamyynti	2020
Liikevaihto	191 024
Liiketoiminnan muut tuotot	557
Materiaalit ja palvelut	-83 325
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82 130
Palveluiden ostot	-1 195
Henkilöstökulut	-68 300
Palkat ja palkkiot	-56 900
Henkilösivukulut	-11 400
Poistot ja arvonalentumiset	-6 576
Liiketoiminnan muut kulut	-23 330
Kulut yhteensä	-181 531
Tilikauden ylijäämä	10 050

Laskentaperiaatteet

Palveluliikelaitos myy kaupungin henkilökunnalle lounasaterioita Porin kaupungin HR -yksikön vahvistaman käytännön mukaan verohallinnon määrittelemillä hinnoilla. Lounaan hinta on 6,90 € ja kevyt- sekä salaattilounaan hinta on 5,18 €. Ulkopuolisille myydään vieraslounasta 8,70 € hintaan sekä kevyt- ja salaattilounasta hintaan 6,90 €. Suoraan kirjanpidosta saadaan ulkoiselle ateriatilille kirjattu liikevaihto. Liiketoiminnan muut tuotot ovat vähäisiä. Ne on määritetty 5 % osuudella kustannuspaikan 14187282 PPL Ravintokeskus Maantiekatu tuotoista. Materiaalien ja palveluiden osuudeksi on laskettu em. kustannuspaikan luvuista 5,5 % osuus. Henkilöstökulut on laskettu 1,7 henkilötyövuoden mukaan. Liiketoiminnan muiden kulujen osuus muodostuu hallinnon yleiskustannuksista. Poistot on laskettu 5 % osuudella em. kustannuspaikalta. Niitä osin, joissa lukuja ei ole suoraan saatu kirjanpidosta, luvut on arvioitu yhdessä Palveluliikelaitoksen aterian ja puhtauden asiantuntijoiden kanssa.

Tapahtumien ateriamyynti	2020
Liikevaihto	55 687
Materiaalit ja palvelut	-27 890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 890
Henkilöstökulut	-16 625
Palkat ja palkkiot	-13 765
Henkilösivukulut	-2 860
Liiketoiminnan muut kulut	-600
Kulut yhteensä	-45 115
Tilikauden ylijäämä	10 572

Laskentaperiaatteet

Palveluliikelaitos tuotti tapahtumiin ateriat, joiden hinnoittelu perustuu tuotteistukseen. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy arvio hallinnon kustannuksista. Tilojen loppusiivous laskutettiin siivousmitoitettuna ja katteellisella tuntihinnalla. Koska tapahtumien kustannuksia ei ole suoraan saatu kirjanpidosta, on luvut arvioitu yhdessä Palveluliikelaitoksen aterian ja puhtauden asiantuntijoiden kanssa.

Tapahtumat

FC JAZZ jalkapallo Pori -cup 23. – 26.7.2020
Porin Prikaatin paikallispuolustusharjoitus 2. – 6.3.2020

ICT-palveluiden myynti tytäryhtiöille	2020
Liikevaihto	210 827
Materiaalit ja palvelut	-3 165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 165
Henkilöstökulut	-11 671
Palkat ja palkkiot	-9 179
Henkilösivukulut	-2 492
Liiketoiminnan muut kulut	-50 524
Kulut yhteensä	-65 360
Liikeylijäämä	145 467
Tilikauden ylijäämä	145 467

Laskentaperiaatteet

ICT-yksikön palveluiden hinnoittelu perustuu tytäryhtiöiden kanssa solmittuihin palvelusopimuksiin. Ostot on kirjattu ICT-yksikön toteuttaman kustannus seurannan mukaisesti. Henkilöstökustannukset on laskettu tukipalveluita ostavien tytäryhtiöiden henkilöstön osuuden mukaan (0,5 % ict-tukipalveluita käyttävästä kaupungin henkilöstöstä). Liiketoiminnan muut kulut on laskettu markkinaehtoisen palvelun tuottojen osuudella (4,1 % yksikön ulkoisista ja sisäisistä myyntituotoista). Poistoja ei ole huomioitu laskelmassa, sillä ne eivät kohdistu yhtiöiden hallussa olevaan omaisuuteen.

Markkinaehtoisen jätteen vastaanotto	2020
Liikevaihto	260 731
Materiaalit ja palvelut	316 876
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 191
Palveluiden ostot	313 685
Henkilöstökulut	37 985
Palkat ja palkkiot	29 799
Henkilösivukulut	8 186
Poistot ja arvonalentumiset	10 922
Liiketoiminnan muut kulut	27 442
Kulut yhteensä	393 225
Liikealijäämä	-132 494
Rahoitustuotot ja -kulut	-83
Tilikauden alijäämä	-132 577

Laskentaperiaatteet

Liikevaihto pohjautuu Hangassuon jäteasemalla vastaanotetun markkinaehtoisen jätteen laskennalliseen tuottoon, koska tuottoja ei voida eritellä kirjanpidosta. Hinnoittelu perustuu 1.7.2019 voimaan tulleeseen Porin seudun jätetaksaan.

Kulut on otettu Hangassuon jäteaseman kustannuspaikalta 14170003 markkinaehtoisen jätteen määrän osuuden (11,8 %) mukaisesti. Laskelmasta on jätetty pois betonijäte, mikä painonsa takia vääristäisi laskelmaa ja jonka sisältämän teräksen myynnistä saadaan tuottoa, minkä osuutta ei ole eritelty jätteen myyntituotoista.

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Porissa maaliskuun 29. päivänä 2021

PORIN KAUPUNGINHALLITUS

Diana Bergroth-Lampinen, puheenjohtaja

Anne Liinamaa, I varapuheenjohtaja

Juha Kantola, II varapuheenjohtaja

Satu Hatanpää

Petri Huru

Mari Kaunistola

Arja Laulainen

Raisa Ranta

Tommi Salokangas

Mika Aho

Esa J. Wahlman

Aino-Maija Luukkonen, kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Porissa ____ . ____ . 2021

BDO Oy
Tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori
JHT, HT